Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

39514

49
44

39514

ԳԻՐՔ
ՍԱՂՄՈՍԱՑ
ԴԱՒԹԻ

ՏՊԱԳՐԵԱԼ
Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Տ. Տ. ԳԷՈՐԳԱՅ
ԱԶԳԱՍԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾԸՆՏԻՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
ԵՒ
Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ
ՏԵԱՌՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ՎԵՀԱՓԱՌ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ
ԵՒ
Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ Կ. ՊՕԼՍՈՅ
ՏԵԱՌՆ ՊՕՂՈՍԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՀԻԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Կ. ՊՕԼԻՍ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ
— 1869 —

79514

ՄԱՏՍՈՅԱՆ ՄԱՍՏԱՄԱՐԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

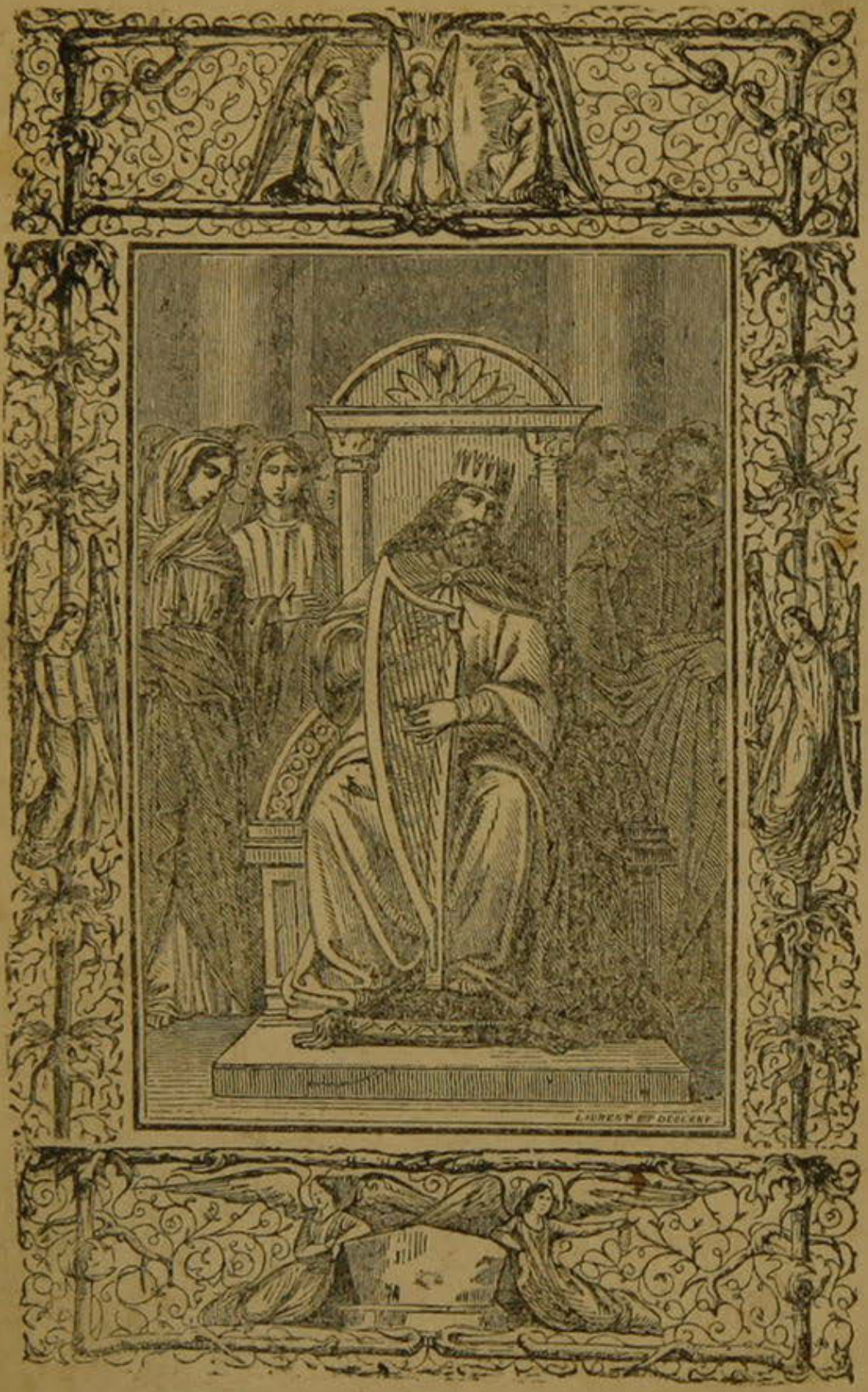
LAURENT ET DECLAIRE

ԳԻՐՔ
ՍԱՂՄՈՍԱՑ ԴԱՒԹԻ

ՍԱՂՄՈՍ Ա.

Երանեալ է այր՝ որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս ամբարշտաց. 'ի ճանապարհի մեղաւորաց նա ոչ եկաց, և յաթոռս ժանտից ոչ նստաւ։
Այլ յօրէնս տեառն են կամք նորա, և յօրէնս նորա խորհեցի նա 'ի տուէ և 'ի գիշերի. և եղիցի նա որպէս ծառ, որ տնկեալ է 'ի գնացս ջուրց։
Որ զպտուղ իւր 'ի ժամու տացէ, և

տերեւ նորա մի թափեսցի. և զամենայն զոր ինչ արասցէ, յաջողեսցի նմա։
Ոչ այսպէս են ամբարիշտք, և ոչ այնպէս. այլ որպէս զփոշի, զոր հոսէ հողմ 'ի վերայ երեսաց երկրի։
Վասն այսորիկ ո՛չ յարիցեն ամբարիշտք 'ի դատաստան, և ո՛չ մեղաւորք 'ի խորհուրդս արդարոց։
Քանզի ճանաչէ տէր զճանապարհս արդարոց. ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն։

Տունք զ։

ՍԱՂՄՈՍ Բ.

Անվերնագիր 'ի յեբրայեցւոց. երկոքին սոքա ընդ մի համար են։

Ընդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք, և ժողովուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս։
Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի, և իշխանք ժողովեցան 'ի միասին վասն տեառն և վասն օծելոյ նորա։
Խզեսցո՛ւք զկապանս նոցա, և ընկեսցուք 'ի մէնջ զլուծ նոցա։

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնո-
քօք, և տէր արհամարհեսցէ զնոսա։
Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բար-
կութեամբ իւրով, և սրտմտութեամբ
իւրով խռովեցուսցէ զնոսա։
Ես կացի թագաւոր 'ի նմանէ, 'ի վե-
րայ լերին սիօնի սրբոյ նորա՝ 'ի պատ-
մել զհրամանս տեառն։
Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու, և
ես այսօր ծնայ զքեզ։
Խնդրեա յինէն, և տայց քեզ զհեթա-
նոսս 'ի ժառանգութիւն, և իշխանու-
թիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի։
Հովուեսցես զնոսա գաւազանաւ եր-
կաթեաւ, և որպէս զանօթ բրտի
փշրեսցես զնոսա։
Արդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ առէք.
և խրատեցարուք ամենեքեան, որք
դատէք զերկիր։
Ծառայեցէք տեառն երկիւղիւ, և
ցնծացէք առաջի նորա դողութեամբ։
Ընկալարուք զխրատ նորա, զի մի
բարկացի տէր, և կորնչիցիք 'ի ճա-

նապարհացն արդարութեան։
Ի ժամանակի՝ յորժամ բորբոքեսցի
բարկութիւն նորա։
Երանի՛ ամենեցուն՝ որք յուսացեալ
են տէր։

Տունք ԺԴ։

ՍԱՂՄՈՍ Գ.

Սաղմոս դաւթի. 'ի ժամանակի՝ զի փախուցեալ էր նա
յերեսաց աբիսողոմայ որդւոյ իւրոյ։

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիչք իմ,
և բազումք յարեան 'ի վերայ իմ։
Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չի՛ք
փրկութիւն սորա առ աստուած իւր։
Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։
Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի,
և լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։
Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ. զարթեայ՝
և տէր ընդունելի իմ է։
Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց
նոցա, որք շուրջանակի պատեալ պա-
շարեալ պահէին զիս։

Աբի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ. զի դու հարեր զամենեսեան, որք էին ընդ իս թշնամութեամբ 'ի տաբատարտուց. և զատամունս մեղաւորաց փշրեացես։

Տեառնդ է փրկութիւն. 'ի վերայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն քո։

Տունք ը։ Գոբզայս իը։

ՍԱՂՄՈՍ Դ.

Ի կատարած օրհնութեան. Սաղմոսերգութիւն դաւթի։

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան 'ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց։

Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն։

Ծաներուք՝ զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում. և տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա։

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ

ասէք 'ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր
ողջացարուք։
Մատուցէք պատարագս արդարու-
թեան, և յուսացարուք 'ի տէր։
Բազումք ասէին՝ թէ ո՞ցուցցէ մեզ
զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ
մեզ լոյս երեսաց քոց, և եռուր ու-
րախութիւն սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս և 'ի սոյն ննջես-
ցուք և զարթիցուք. զի դու տէր
միայն առանձին յուսով քո բնակե-
ցուցեր զմեզ։
Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ Ե.

Ի կատարած վասն վիճակելոցն. Սաղմոս դաւթի։

Բանից իմոց ունկն դիր տէր, և 'ի միտ
առ զաղաղակ իմ։
Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, թա-
գաւոր իմ և աստուած իմ։
Ես զքեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս

լուիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց, յանդիման լինել առ քեզ։

Ոչ թէ դու՝ աստուած, կամիս զանօրէնութիւն. և ոչ բնակին առ քեզ չարք. և անօրէնք մի՛ բնակեսցին առաջի աչաց քոց։

Ատեցեր զայնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին զսուտ։

Զայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ առնես դու տէր. այլ ես ըստ բազում ողորմութեան քում մտից 'ի տունքս, և երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո։

Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում. վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո։

Զի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն, և սիրտք նոցա նանրեալք են։

Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք նոցա. և լեզուաք իւրեանց նենգաւորք եղեն։

Դատեա զնոսա աստուած՝ զի անկցին 'ի խորհրդոց սրտից իւրեանց. ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա մերժեա զնոսա, զի դառնացուցին զքեզ։
Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալ են 'ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն, և բնակեսցիս դու 'ի նոսա։
Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն. տէր որպէս զինու հաճութեամբ քո պսակեցեր զնոսա։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Ի կատարած ընդ օրհնութեան վասն ութերորդաց. Սաղմոս դաւթի։

Տէր, մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս։
Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։
Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ՝ և դու տէր մինչեւ յե՞րբ։

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս տէր՝ ըստ ողորմութեան քում։
Զի ոչ ոք է՝ որ 'ի մահու յիշէ զքեզ, կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։
Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։
Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ, և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։
Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն։
Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ տէր աղօթից իմոց. և տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։
Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վայրկենակի և խռովեսցին։

Տունք ժ. Գոգոյայ լ։

ՍԱՂՄՈՍ Է.

Սաղմոս Դաւթի. զոր ասաց տեառն վասն բանին քուսեայ՝ որդւոյ յիմենայ։

Տէր աստուած իմ՝ ի քեզ յուսացայ. փրկեա զիս, և յամենայն հալածչաց իմոց ապրեցո զիս։
Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս առիւծ զանձն իմ. ո՛չ ոք իցէ որ փրկիցէ, և ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ։
Տէր աստուած իմ թէ արարի զայս. և թէ իցեն անօրէնութիւնք՝ ի ձեռս իմ։
Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ, զոր հատուցին ինձ չար. անկեայց և ես՝ ի թշնամեաց իմոց ընդունայն։
Հալածեսցէ ապա թշնամին զանձն իմ. հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ, և զփառս իմ՝ ի հող բնակեցուսցէ։
Արի տէր բարկութեամբ քով, և բարձր լեր՝ ի սպառիլ թշնամեաց իմոց։
Զարթիր տէր աստուած իմ՝ ի հրամանս քո՝ զոր պատուիրեցեր, և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեզ։
Վասն այսորիկ՝ ի բարձունս դարձ տէր,

և տէր դատէ զժողովուրդս իւր։
Դատ արա ինձ տէր, ըստ արդարու-
թեան իմում, և ըստ ամբծութեան
իմում՝ որ յիս։
Կատարեսցին չարիք 'ի վերայ մեղաւո-
րաց, և յաջողեսցես դու արդարոյ։
Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս աստ-
ուած արդար։ յիրաւի է ինձ օգնու-
թիւն յաստուծոյ՝ որ ապրեցուցանէ
զայնոսիկ, որք ուղիղ են սրտիւք։
Աստուած դատաւոր արդար հզօր և
երկայնամիտ, որ ոչ ածէ զբարկու-
թիւն իւր զօրհանապազ։
Ապա թէ ոչ դառնայք առ նա, ըզ
սուր իւր սրեալ է, և զաղեղն իւր
լարեալ։ և 'ինքն պատրաստեալ է զա-
նօթս մահու, և զնետս իւր այրեցե-
լիք է գործեալ։
Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն։
յղացաւ զցաւս, և ծնաւ զանիրա-
ւութիւն։
Գուբն՝ զոր փորեաց և պեղեաց, 'ինքն
անկցի 'ի խորխորատ՝ զոր և գործեաց։

Դարձցին ցաւք 'ի գլուխ նորա. և 'ի վերայ գագաթան նորա անօրէնութիւնք իւր իջցեն։

Խոստովան եղէց տեառն ըստ արդարութեան նորա, և սաղմոս ասացից անուան տեառն բարձրելոյ։

Տունք ժէ։

ՍԱՂՄՈՍ Ը.

Ի կատարած 'ի վերայ հնձանացն. Սաղմոս դաւթի։

Տէր տէր մեր, զի՞ սքանչելի է անուն քո 'ի վերայ ամենայն երկրի։

Համբարձաւ մեծվայելչութիւն քո 'ի վերոյ քան զերկինս. 'ի բերանոց մանկանց տղայոց և ստնդեայց հաստատեցեր զօրհնութիւն։

Վասն թշնամեաց քոց տէր, զի եղծցի թշնամին և հակառակորդն։

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց, զլուսին և զաստեղս՝ զորս դու հաստատեցեր։

Ո՞վ է մարդ, զի յիշես դու զնա. կամ որդի մարդոյ, թէ այց ինչ արասցես

դու նմա։

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան զհեշտակս քո. վառօք և պատուօք պաշակեցեր զնա, և կացուցեր զնա 'ի վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոց։ Զամենայն ինչ հնազանդ արարեր 'ի ներքոյ ոտից նորա, զխաշն և զարջառ՝ և զամենայն ինչ։

Եւ և զերկ վայրի, զթռչունս երկնից, և զձկունս ծովու՝ որք շրջին ընդ շաւիղս ծովու։

Տէր տէր մեր, զի՞ սքանչելի է անուն քո 'ի վերայ ամենայն երկրի։

Տունք Թ. Գորգայս Իզ։

39514

ՍԱՂՄՈՍ Թ.

Ի կատարած վասն գաղանեացն որդւոց. Սաղմոս դաւթի։

Գոհացայց զքէն ամենայնիւ սրտիւ խոսել. պատմեցից զամենայն սքանչելիս քոյ։

Ուրախ եղէց և յուսացայց 'ի քեզ. սաղ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

մոս ասացից անուան տեառնդ բարձ-
բելոյ։

Ի դառնալ յեռս թշնամեաց իմոց,
տկարասցին և կորիցեն յերեսաց քոց։
Արարեր զդատաստան իմ և զիրա-
ւունս. նստար յաթոռ՝ դատաւոր
արդարութեան։

Սաստեցեր 'ի հեթանոսս, և կորեաւ
ամբարիշտն. զանուանս նոցա ջնջեցեր
յաւիտեանս յաւիտենից, և թշնամւոյն
զէն պակասեաց մինչ իսպառ։

Զքաղաքս աւերեցեր, և կորեաւ յի-
շատակ նոցա աղաղակաւ։

Ատուած կայ՝ և մնայ յաւիտեան.
պատրաստ արար զաթոռ իւր 'ի դա-
տաստանի։

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարու-
թեամբ, և զժողովուրդս իւր ուղղու-
թեամբ։

Եղեւ տէր ապաւէն տնանկի, օգնական
'ի նեղութեան 'ի դէպ ժամանակի։

Յուսացին 'ի քեզ ամենեքեան՝ որք
գիտեն զանուն քո. զի ոչ թողցես

զայնոսիկ, զոր խնդրեն զքեզ տէր։
Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բնակեալն
է 'ի սիոն. պատմեցէք 'ի հեթանոսս
զգործս նորա։

Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց. և ոչ
մոռացաւ տէր զաղաղակս տնանկաց։
Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես զխոնար-
հութիւն իմ 'ի թշնամեաց իմոց. ո՛
բարձր արարեր զիս 'ի դրանց մահու։
Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնու-
թիւնս քո 'ի դրունս դստեր սիոնի, և
ցնծացայց 'ի փրկութեան քում։

Ընկալան հեթանոսք յապականութեան
իւրեանց՝ զոր արարին, և որոգայթ՝
զոր թագուցին, առցէ զոտս նոցա։
Ճանաչի տէր յառնել զդատաստանս
իւր. և 'ի գործս ձեռաց իւրեանց կա-
պեացին մեղաւորք։

Դարձցին մեղաւորք անդրէն 'ի դժոխս,
և ամենայն հեթանոսք զոր մոռացան
զաստուած։

Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղքատն.
համբերութիւն տնանկաց մի՛ կորիցէ

խապառ։

Աբի տէր՝ և մի՛ զօրացի մարդ. դա-
տեսցին հեթանոսք առաջի քո։

Կացո տէր օրէնսդիր 'ի վերայ նոցա, և
ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են։

Ընդէ՞ր տէր՝ կացեր 'ի հեռաստանէ.
անտես արարեր 'ի դէպ նեղութեան
ժամանակի։

Յամբարտաւանիլ ամբարշտին, այրի
աղքատն. արգելցին 'ի խորհուրդս
իւրեանց՝ զոր և խորհեցան։

Զի գովի մեղաւորն 'ի ցանկութիւն
անձին իւրոյ. որ զրկէն, և նա գովի։

Իսկ ընդէ՞ր բարկացոյց մեղաւորն զաս-
տուած, ասա բազում բարկութեան
իւրում, թէ ոչ խնդրի։

Ոչ է աստուած առաջի աչաց նորա.
պիղծ են ճանապարհք նորա յամե-
նայն ժամ։

Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նո-
րա. 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իւ-
րոց տիրեսցէ։

Ասաց 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ սասա-

նեցայց ազգէ յազգ առանց չարի։
Անիծիւք և դառնութեամբ և նեն-
գութեամբ լի է բերանն նորա, և 'ի ներ-
քոյ լեզուի նորա ցաւք և վաստակք։
Նստի դարանեալ ընդ մեծամեծս 'ի
գաղտնիս՝ սպանանել զամբիծն։
Աչք նորա 'ի տնանկս հային. դարանի
'ի գաղտնիս, որպէս զառիւծ 'ի մորուոջ
իւրում։
Դարանի յափշտակել զաղքատն. յա-
փշտակել զաղքատն, և ձգել զնա։
Յորոգայթ իւր խոնարհեցուսցէ զնա.
խոնարհեսցի և անկցի 'ի տիրել իւ-
րում 'ի վերայ տնանկաց։
Զի ասաց 'ի սրտի իւրում՝ թէ մոռա-
ցաւ աստուած. դարձոյց զերեսս իւր,
զի մի՛ տեսցէ իսպառ։
Արի տէր աստուած իմ. բարձր եղիցի
ձեռն քո, և մի՛ մոռանար զտնանկս։
Իսկ ընդէ՞ր բարկացոյց ամբարիշն
զաստուած. զի ասաց 'ի սրտի իւրում
թէ ոչ քննի։
Տեսանես դու զնա 'ի ցաւս, և 'ի սրտ-

մրտութիւնս հայիս. 'ի քեզ թողեալ է աղքատն, և որբոյն դու ես օգնական։ Խորտակեսցի բազուկ մեղաւորի և չարի. խնդրեսցին մեղք նորա, և նա մի՛ գտցի։

Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից. կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նորա։ Զցանկութիւն տնանկաց լուաւ տէր. 'ի պատրաստութիւն սրտից նոցա հայեցաւ ակն քո։

Դատ առնել որբոյն և տնանկի. զի մի՛ ես յաւելցի մարդ 'ի մեծաբանել իւրում։ 'ի վերայ երեսաց երկրի։

Տունք խ։

ՍԱՂՄՈՍ Ժ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Ի տէր յուսացայ. որպէս ասիցէք ցանձն իմ, փոփոխեաց 'ի լերինս որպէս ճնճղուկ։

Զի ահա մեղաւորք լարեցին զաղեղունս իւրեանց. պատրաստ արարին զնետս 'ի կապարճս, ձգել ընդ խաւար

այնոցիկ՝ զոր ուղիղ են սրտիւք։
Զի զոր դու շինեցեր, նոքա աւերե-
ցին. իսկ արդարն զի՞ արար։
Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում. տէր
յերկինս յաթոռ իւրում։
Աչք նորա 'ի տնանկս հային, և արտե-
ւանունք նորա քննեն զորդիս մարդկան։
Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշտն.
որ սիրէ զմեղս, ատէ զանձն իւր։
Տեղացի 'ի վերայ մեղաւորաց որոգայթ՝
հուր և ծծումբ. այս մրրիկ՝
բաժին բաժակի նոցա։
Արդար է տէր՝ և զարդարութիւն
սիրէ. և զուղղութիւն տեսանեն ե-
րեսք նորա։

Տունք Ը։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ.

Ի կատարած 'ի վերայ ութերորդին. Սաղմոս դաւթի։

Ապրեցո զիս տէր, զի նուազեաց
սուրբ. նուազեցան ճշմարտութիւնք
յորդւոց 'ի մարդկանէ։
Ինանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի

իւրում. շրթամբք նենգաւորք սրտէ
'ի սիրտ խօսեցաւ։

Սատակէ տէր զամենայն շրթունս
նենգաւորս և զլեզուս մեծաբանս։

Ոյք ասացին. զլեզուս մեր մեծս ա-
սացուք, շրթունք մեր առ մեզ են,
և արդ մեր ո՞վ է տէր։

Վասն տառապանաց աղքատին և հե-
ծութեան անանկին, այժմ յարեայց
ասէ տէր. եղից զփրկութիւն իմ, և
համարձակեցայց 'ի նոսա։

Բանք տեառն են բանք սուրբ, որպէս
զարծաթ ընտրեալ և փորձեալ յերկ-
րէ, սրբեալ և պարզեալ եօթնապատիկ
'ի հողոյ։

Դու տէր պահեցեր զմեզ, և ապրե-
ցուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մին-
չեւ յաւիտեան։

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին. ըստ
բարձրութեան քում մեծս արասցես
զու զորդիս մարդկան։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Մինչեւ յե՞րբ տէր՝ մոռանաս զիս իսպառ, մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։
Մինչեւ յե՞րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ. և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս։
Մինչեւ ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին 'ի վերայ իմ. նայեա և լուր ինձ տէր աստուած իմ։
Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի երբէք ննջեցից 'ի մահ։
Մի՛ ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն, թէ ես սասանեցայց։
Ես յոդորմութիւնս քո տէր յուսացայ, ցնծասցաւ սիրտ իմ 'ի փրկութեան քում. օրհնեցից զտէր զբարերարդ իմ։

Տունք զ.

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Ասաց անզգամն 'ի սրտի իւրում, թէ

ոչ գոյ աստուած։

Ապականեցան և պղծեցան յանօրէ-
նութեան իւրեանց. և ոչ ոք է՝ որ
առնէ զքաղցրութիւն։

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որ-
դիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ ոք
իմաստուն, որ խնդրիցէ զաստուած։

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին և
անպիտանացան։

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի. և չէ ոք
մինչեւ 'ի մի։

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, զոք
գործեն զանօրէնութիւն։

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս
կերակուր հացի, և առ տէր ոչ կար-
դացին։

Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
երկիւղ. զի տէր է յաղգս արդարոց։

Զխորհուրդ աղքատին յամօթ արա-
ին. զի տէր է յոյս նորա։

Ո՞ տացէ 'ի սիոնէ զփրկութիւն իսրա-
յէլի. 'ի դարձուցանել տեառն զգե-
րութիւն ժողովրդեան իւրոյ, ցնծաս-

ցէ յակոբ՝ և ուրախ եղիցի իսրայէլ։

Տունք ժ։ Գոբղայս լբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Տէր ո՞վ կացցէ 'ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեսցէ 'ի լեառն սուրբ քո։

Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն 'ի սրտի իւրում։

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, և չար ընկերի իւրում ոչ արար։

Նախատինս 'ի մերձաւորաց նա ոչ առնու. արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն։

Զերկիւղածս տեառն փառաւոր առնէ. որ երդնու ընդ ընկերի իւրում, և ոչ ստէ։

Զարծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ, և կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ոչ առնու. որ զայս արասցէ, նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան։

Տունք զ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ.

Յարձանագիր. Սաղմոս դաւթի։

Պահեա զիս աստուած իմ զի ես 'ի քեզ յուսացայ. ասացի տեառն, տէր իմ ես դու, և բարիք իմ ինձ 'ի քէն են։ Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում. սքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ 'ի նոսա։ Յաճախեացին հիւանդութիւնք նոցա. յետ այսորիկ ապա վաղվաղեացին։ Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յարեանց. և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ։ Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ՝ և բաժակի իմոյ դու ես, որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս։ Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս, և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ։ Օրհնեցից զտէր՝ որ իմաստուն արար զիս, մինչ 'ի գիշերի ես խրատեցին զիս երիկամունք իմ։ Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ. զի է ընդ աջմէ իմ

մէ, զի մի՛ սասանեցայց։
Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ,
և ցնծացաւ լեզու իմ, եւս և մարմին
իմ բնակեսցի յուսով։
Զի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս,
և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զա-
պականութիւն։
Ցուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց,
լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց
քոց 'ի քաղցրութենէ վայելչութեան
աջոյ քոյ մինչ իսպառ։

Տունք ժա։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ.

Աղօթք. Սաղմոս դաւթի։

Լուր տէր արդարութեան, և նայեա
'ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր աղօթից
իմոց, զի ոչ շրթամբք նենգաւորաք։
Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն,
և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն։
Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր 'ի գի-
շերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս
անիրաւութիւն։

Մի խօսեցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան. վասն բանից շրթանց քոց ես պահեցից զճանապարհս խիստս։

Հաստատեա զշաւիղս իմ 'ի ճանապարհի քում, զի մի գայթակղեսցին գընացք իմ։

Ես առ քեզ տէր կարդացի՝ զի լուար ինձ աստուած. խոնարհեցո առ իս զունկն քո և լուր բանից իմոց։

Աքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո. ո՛ փրկես զայնոսիկ ոյք յուսացեալ են 'ի քեզ, յայնցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քո։

Պահեա զիս որպէս բիբ ական. ընդ հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամբարշտաց, ոյք տառապեցուցին զիս։

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և 'ի ճարպս իւրեանց արգելին. և բերանք նոցա խօսեցան զամբարտաւանութիւն։

Մերժեցին զիս, և այժմ դարձեալ պատեցան զինեւ. ուշ եդին խոնար-

հեղուցանել զիս յերկիր։
Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն
առիւծու զի նստի դարանեալ։
Արիտէր՝ ժամանեա նոցա և խափանեա
զնոսա. փրկեա զանձն իմ յամբարըշ-
տաց 'ի սրոյ՝ և 'ի ձեռաց թշնամւոյն։
Տէր կորո զնոսա յերկրէ. բաժանեա
և խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւրեանց։
Գաղանեօք քովք լցան որովայնք նո-
ցա. յագեցան կերակրովք, և թողին
զմնացուածս տղայոց իւրեանց։
Եւ արդարութեամբ երեւեցայց երե-
սաց քոց. և յագեցայց յերեւիլ փա-
ռաց քոց։

Տունք ժե։ Գոլգայս լբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ.

Ի կատարած 'ի վերայ պատերազմող նահատակի ծա-
ռայի տեառն Դաւթի. զոր խօսեցաւ ընդ տեառն զբանս
օրհնութեան, յաւուր յորում փրկեաց զնա տէր 'ի ձեռաց
ամենայն թշնամեաց, եւ 'ի ձեռաց սաւուղայ. եւ ասէ։

Սիրեցից զքեզ՝ տէր զօրութիւն իմ,
տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և

փրկիչ իմ։

Աստուած օգնական իմ և ես յուսամ
'ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկու-
թեան իմոյ ընդունելի իմ է։

Օրհնելով կարդացից առ տէր, և 'ի
թշնամեաց իմոց ապրեցայց։

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու.
և ուղիք անօրէնութեան խռովե-
ցուցին զիս։

Վիշտք դժոխոց պաշարեցին զիս. և
ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու։

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կար-
դացի, և առ աստուած իմ աղաղակեցի։

Լուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ
ձայնի աղօթից իմոց. և աղաղակ իմ
առաջի նորա, մտցէ յականջս նորա։

Խռովեցաւ և դողաց երկիր, և հիմունք
լերանց սասանեցան և խռովեցան, զի
բարկացաւ 'ի վերայ նոցա աստուած։

Ել ծուխ 'ի բարկութենէ նորա, և
հուր յերեսաց նոցա բորբոքեցաւ, և
փայլատակունք հատան 'ի նմանէ։

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ. և մէգ

'ի ներքոյ ոտից նորա ։
Եվ 'ի քրովբէս և թռեաւ. պատաւ
նա 'ի թեւս հողմոց ։
Եդ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր, և շուրջ
զնովաւ են յարկք իւր. և խաւարային
ջուրք մինչեւ յամպս օդոց ։
Ի փայլատակել նորա առաջի նոցա,
ամպք անցուցին զկարկուտ, և զկայ-
ծակունս հուր ։
Որոտաց տէր յերկնից, և բարձրեալն
ետ զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայ-
ծակունս հուր ։
Առաքեաց զնետս իւր և ցրուեաց զնո-
սա. յաճախեաց զփայլատակունս իւր,
և խռովեցոյց զնոսա ։
Երեւեցան աղբերք ջուրց, և յայտ-
նեցան հիմունք աշխարհի ։
Ի սաստէ քումմէ տէր, և 'ի շնչել
հոգւոյ բարկութեան քո ։
Առաքեաց 'ի բարձանց և ընկալաւ զիս.
ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց ։
Փրկեացէ զիս տէր 'ի թշնամեաց իմոց
հզօրաց, և յատելեաց իմոց՝ զի հզօրք

եղեն քան զիս։

Ժամանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց իմոց. եղեւ տէր հեզրիչ իմ, և եհան զիս յանդորր. և փրկեաց զիս տէր՝ զի կամեցաւ զիս։

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում. ըստ սրբութեան իմում հատուցէ ինձ։

Ես պահեցից զճանապարհս տեառն, և ոչ ամբարշտեցայց յաստուծոյ իմմէ։ Ամենայն իրաւունք նորա առաջի իմ են. և զարդարութիւն իւր ոչ 'ի բացեայ արար յինէն։

Եղէց և ես ամբիծ ընդ նմա. և զգուշացայց յանօրէնութենէ իմմէ։

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում, ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց առաջի աչաց իմոց։

Ընդ սրբոյն սուրբ եղիցիս, ընդ առն ամբծի ամբիծ եղիցիս, ընդ ընտրեալն ընտրեալ եղիցիս, և զմթիւրսն կործանեսցես։

Դու զժողովուրդս խոնարհս կեցու-

ցանես. և զաչս ամբարտաւանից դու
խոնարհեցուցանես։
Դու լուսաւոր առնես զճրագ իմ տէր.
աստուած իմ, լոյս արա ինձ 'ի խաւարիս։
Քեզ փրկեցայց 'ի փորձութենէ. աս-
տուծով իմով անցից ընդ պարիսպս։
Աստուած իմ, ամբիծ են ճանապարհք
քո. և բանք տեառն ընտրեալ են, և
ապաւէն ամենեցուն որք յուսան 'ի նա։
Վասն զի ո՞վ է աստուած բաց 'ի
տեառնէ, կամ ո՞վ է աստուած բաց
յաստուծոյ մերմէ։
Աստուած, որ զգեցուցեր ինձ զօրու-
թիւն, և եդեր յամբծութեան զճա-
նապարհս իմ։
Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջե-
րուի. և 'ի վերայ բարձանց կացու-
ցեր զիս։
Ուսուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ,
և արարեր զբազուկ իմ որպէս զա-
ղեղն հաստ. և ետուր ինձ զպաշտ-
պանութիւն փրկութեան քոյ։
Ա՛զ քոյ ընկալաւ զիս, և խրատ քո

կանգեաց զիս իսպառ, և խրատ քո ուսուցէ զիս։

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորէ իմմէ. և ոչ տկարացան շաւիղք իմ։

Հալածեցից զթշնամիս իմ և հասից նոցա. և ոչ դարձայց 'ի նոցանէ՝ մինչեւ սպառեցից զնոսա։

Նեղեցից զնոսա, և այլ մի՛ կարասցեն կեալ. և անկցին 'ի ներքոյ ոտից իմոց։

Զգեցուցեր ինձ զօրութիւն 'ի պատերազմի. և զյարուցեալն 'ի վերայ իմ՝ ներքոյ իմ արարեր։

Զթշնամիս իմ հալածականս արարեր, և զատելիս իմ սատակեցեր։

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա. կարդացին առ տէր՝ և ոչ լուաւ նոցա։

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և որպէս կաւ գռեհկաց կոխեցից զնոսա։

Փրկեսցէ զիս տէր 'ի հակառակութենէ ժողովրդոց, և կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց։

ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծառայեաց ինձ, և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ։
Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտարաց մաշեցան, և կաղացան 'ի շաւղաց իւրեանց։
Կենդանի է տէր և օրհնեալ է աստուած. և բարձր եղիցի աստուած փրկութեան իմոյ։
Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ, և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ։
Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց. յայնցանէ որք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր զիս, և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս։
Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ 'ի հեթանոսս, և անուան քում սաղմոս ասացից։
Մեծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի նորա. առնել ողորմութիւն ընդ օծելոյ նորա դաւթի, և ընդ զաւակի նորա ազգէ մինչեւ յազգ։

Տունք ծ.
Կանոնս Գոբզայս է։ Սաղմոս ժէ։
Տունք մը։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑՆ ԻՍՐԱՅԷԼԻ

Ելից ԺԵ։

Օրհնեսցուք զտէր, զի փառաւք է փառաւորեալ։

Զհեծեալս և զերիվարս ընկէց 'ի ծով։

Զգնական ընդունելի իմ տէր, և եղեւ ինձ 'ի փրկութիւն։

Սա է իմ աստուած, և փառաւորառնեմ զսա։ աստուած հօր իմոյ, և բարձրարարիցզսա։

Տէր խորտակէ զպատերազմունս, և տէր է անուն նորա։

Զընտիրս արանց և զընտիրս ապառաղինաց, զկառս և զերիվարս և զամենայն զօրութիւնս փարաւոնի ընկէց 'ի ծով։

Ծով ծածկեաց զնոսա։ ընկղման յանդունդս խորոց իբրեւ զվէմս։

Աջ քո տէր՝ փառաւորեալ է զօրութեամբ իւրով։ և աջ քո տէր՝ խորտակեաց զթշնամիս քո։

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրեցեր զհակառակորդս քո. առաքեցեր զբարկութիւն սրտմտութեան քոյ, և եկեր զնոսա որպէս զեղէգն։
Հոգւով զօրութեան սրտմտութեան քո պատառեցան ջուրք. դիզան՝ կային որպէս պարիսպ. քարեայ ջուրք ծովուն. և պաղեցան դիզան ալիք ջուրցն 'ի մէջ ծովուն։
Ասաց թշնամին. ասէ, հալածեցից՝ հասից՝ հարից, բաժանեցից զաւարն, եւ լցուցից 'ի նոցանէ զանձն իմ։
Ի սուր իմ արկից զնոսա. տիրեսցէ և բարձրասցի 'ի վերայ նոցա ազ իմ։
Առաքեցեր զհողմն քո, և ծածկեաց զնոսա ծով. ընկղմեցան, և իջին որպէս կապար 'ի ջուրս սաստիկս։
Ո՞նմանի քեզ յաստուածս տէր, կամ ո՞վ նմանիցի քեզ՝ փառաւորեալդ 'ի սուրբս։
Աքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես զնշանս և զարուեստս. ձգեցեր զձեռն քո, և եկուլ զնոսա երկիր։

Առաջնորդեցեր արդարութեամբ ժողովրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր։
Խիթարեցեր զնոսա զօրութեամբ քով 'ի բանակեալ սրբութեան քո. լուսաւորդք և բարկացան, և երկունք կալան զբնակիչսն փղշտացւոց։
Յայնժամ փութացան դատաւորք Եդոմայ և իշխանք Մովաբացւոց։
Կալաւ զնոսա դողումն. հալեցան ամենայն բնակիչք քանանացւոց։
Անկցի 'ի վերայ նոցա ահ և դողումն. և 'ի զօրութենէ բազկի քո քարացին։
Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո տէր, մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար։
Տարեալ տնկեացես զնոսա 'ի լերին ժառանգութեան քոյ, 'ի պատրաստութիւն բնակութեան ժառանգութեան քոյ։
Զոր ստացար 'ի սկզբանէ տէր, ստացար սրբութեամբ՝ զոր պատրաստեցին ձեռք քո. տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից, և եւս։

Զի եմուտ փարաւոն կառաք և երի-
վարաք և ընտիր սպառազինաք 'ի մէջ
ծովուն։
Եւ էած 'ի վերայ նոցա տէր զջուրս
ծովուն. եւ որդիքն իսրայէլի գնացին
ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովուն։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քրիստոս է իմ աստուած, և փառա-
ւոր առնեմ զսա. աստուած հօր ի-
մոյ, և բարձր արարիցս զսա։
Մարդասէր տէր, վասն արքուհւոյ ա-
նարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն
խաչի քո պատուականի, տէր ընկալ
զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

Քարող եւ աղօթք Երանելոյ եւ Իբրեւ կանոնացն.

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան և
փրկութեան անձանց մերոց զտէր ա-
ղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։
Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստու-

ծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զտէր ա։
Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ աստու-
ծոյ 'ի վերայ մեղաց մերոց, զտէր ա։
Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս
մեր զկամայ և զոչկամայ, զտէր ա։
Վասն զի մի ընդ խոտանան գտանի-
ցիմք յաւուրն պատասխանատուու-
թեան, զտէր աղաչեսցուք։
Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճըշ-
մարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի քրիստոս
ննջեցին, զտէր աղաչեսցուք։
Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա։
Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն աս-
տուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր
ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասաս-
ցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր
ողորմեա։

ԱՂՕԹՔ

Տէր տունչեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ,

որ արարեր զմիս 'ի զբօսանս բարե-
գործութեան 'ի փրկութիւն անձանց
մերոց, և զգիշեր 'ի հանգիստ քնոյ
տկարացեալ բնութեան մերոյ։ Իսկ
այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս
մեր յօրհնաբանութիւն՝ ահաւոր և
փառաւորեալ անուանդ քում որբոյ։
Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և յա-
ջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առա-
քինասէր վարուք 'ի նոյն պաշտօն քո
կանխել միշտ. և նոքին կանոնիւս ան-
դադար փառաւորել զՀայր և զորդի
և զսուրբ Հոգիդ այժմ և միշտ և յա-
տեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

. Աստուծոյ երկիրպագեցուք։

Զքեզ, որ յամենայնի գթած և մար-
դասէր տէրդ ես, աղաչեմք հանա-
պազ, զի զօրացուցես զմեզ օր ըստ
օրէ կալ 'ի կարգի կրօնաւորութեան
մերում։ Թեթեւացո տէր՝ զբաղդը
լուծ քո՝ զոր եղեր 'ի վերայ մեր, զի

կարասցուք կալ 'ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ 'ի տուէ և 'ի գիշերի։ Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ.

Ի կատարած . Սաղմոս դաւթի ։

ԵՐԿԻՆՔ պատմեն զփառս աստուծոյ, և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն ։

Օր աւուր բղխէ զբան, և գիշեր գիշերի ցուցանէ զգիտութիւն ։

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսին ձայնք նոցա ։

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, և մինչեւ 'ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա ։

Յարեւու եհար զխորան իւր . և ինքն որպէս փեսայ՝ զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ, և ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ զճանապարհս իւր ։

Ի ծագաց երկնից են ելք նորա . և

հանգիստ նորա մինչեւ 'ի ծագս նո-
րուն. և ոչ ոք իցէ, որ թագիցէ 'ի
տապոյ նորա։

Օրէնք տեառն ամբիծ են, և դարձու-
ցանեն զհոգիս. վկայութիւն տեառն
հաւատարիմ է, և իմաստուն առնէ
զտղայս։

Արդարութիւն տեառն ուղիղ է, և
ուրախ առնէ զսիրտս. պատուիրանք
տեառն լոյս են, և լոյս տան աչաց.
երկիւղ տեառն սուրբ է, և մնայ յա-
ւիտեան։

Դատաստան տեառն ճշմարիտ է, և
արդար է 'ի նոյն։

Ցանկալի է նա քան զոսկի և քան զա-
կանս պատուական բազում. քաղցր
է նա քան զմեղրս խորիսխ։

Քանզի ծառայ քո պահեցէ զայս. 'ի
պահել նմա զհատուցումն բազում։

Զյանցուածս իւր ո՞վ կարէ առնուլ 'ի
միտ. 'ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա
զիս տէր, և յօտարէն պահեա զծա-
ռայս քո։

Ապա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ, յայնժամ ամբիծ եղէց, և սուրբ եղէց 'ի մեղաց մեծաց։

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ, և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամենայն ժամ. տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ։

Տունք ժդ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Լուիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան. օգնական եղիցի քեզ անուն աստուծոյ յակոբայ։

Առաքեսցէ քեզ տէր օգնութիւն 'ի սրբութենէ իւրմէ, և 'ի սիօնէ ընկալցի զքեզ։

Յիշեսցէ տէր զամենայն պատարագս քո, և զուխտս քո ընդունելի արասցէ։

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում, և զամենայն խորհուրդս քոնա կատարեսցէ։

Ցնծասցուք մեք 'ի փրկութեան քում. յանուն աստուծոյ մերոյ մեք մեծք եղիցուք։

Լցուսցէ տէր զամենայն խնդրուածս քո. այժմ ծանեաք, զի կեցոյց տէր զօծեալ իւր։

Լուաւ սմա յերկնից 'ի տրբութենէ իւրմէ. 'ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ։

Սոքա կառաք և սոքա երիվարք. այլ մեք զանուն տեառն աստուծոյ մերոյ կարդացուք։

Սոքա խոփանեցան և անկան. մեք յարեաք և ուղիղք եղաք։

Տէր կեցո զթագաւորն, և լուր մեզ յաւուր յորում կարդացուք առ քեզ։

Տունք ժ.

ՍԱՂՄՈՍ Ի.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի.

Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն. 'ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ։

Զցանկութիւն սրտի նորա եաւր նմա, և զկամս շրթանց նորա ոչ արգելեր 'ի նմանէ։

ժամանակ արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրութեան քոյ, և եղեր 'ի գլուխ նորա պսակ 'ի քարէ պատուականէ։ Կեանս խնդրեաց 'ի քէն, և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից։

Մեծ են փառք նորա 'ի փրկութեան քում. զփառս մեծ վայելչութեան քո դիցես 'ի վերայ նորա։

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս յաւիտենից, և ուրախ արասցես զնա յուրախութեան երեսաց քոց։

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր. յողորմութենէ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի։

Գտցի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց քոց, և աջ քո գտցէ զամենայն ատելիս քո։

Դիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝ 'ի ժամանակի երեսաց քոց։

Տէր բարկութեամբ իւրով խառնէցուսցէ զնոսա. և հուր կերիցէ զնոսա։

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ, և զաւակ նոցա յորդւոց 'ի մարդկանէ։

Խոտորեցան 'ի քէն չարութեամբ, խորհեցան զխորհուրդ, զոր ոչ կարացեն հաստատել։

Արացես զնոսա հալածեալս. 'ի մեծութենէ քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա։

Բարձր լեր տէր 'ի զօրութեան քում. օրհնեսցուք, և սաղմոս ասասցուք 'ի զօրութեան քում։

Տունք ժդ։ Գոլգայս լը։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ.

Ի կատարած վասն առաւօտին օգնականութեանց. Սաղմոս դաւթի։

Աստուած աստուած իմ՝ նայեաց առ իս. ընդէր թողեր զիս. հեռի եղեր 'ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց։

Աստուած իմ, 'ի տուէ կարդացի առ քեզ, և ինձ ոչ լուար. 'ի գիշերի, և ինձ ոչ անսացեր։

Դու 'ի սուրբս բնակեալ ես. և գովեալդ իսրայէլի։

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր. յուսացան 'ի քեզ, և փրկեցեր զնոսա։
Առ քեզ աղաղակեցին և կեցին. 'ի քեզ յուսացան, և ոչ ամաչեցին։
Ա՛յլ ես որդն եմ, և ոչ եմ մարդ. նախատինք մարդկան, և արհամարհանք ժողովրդոց։
Ամենեքեան որք տեսանէին զիս, արհամարհէին զինեւ. խօսէին շրթամբք, և շարժէին զգլուխս իւրեանց։
Յուսացաւ 'ի տէր, և փրկեսցէ զնա. կեցուսցէ զնա, զի կամի զնա։
Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ. յոյս իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ։
Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես աստուած իմ։
Մի 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղութիւնք մերձեալ են, և ոչ որք է՝ որ օգնէ ինձ։
Շուրջ եղեն զինեւ զուարակք բազումք. և ցուլք գէրք պաշարեցին զիս։
Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց, որպէս առիւծ՝ զի մռնչէ և յափշտակէ։

Ես որպէս զՁուր հեղայ, և ցրուեցան ամենայն ոսկերք իմ. և եղեւ սիրտ իմ որպէս մոմ հալեալ 'ի մէջ որովայնի իմոյ։
Չորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ. լեզու իմ 'ի քիմն իմ կցեցաւ, և 'ի հող մահու իջուցին զիս։
Շուրջ եղեն զինեւ շունք բազումք, և ժողովք չարաց պաշարեցին զիս։
Ծակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ, և թուեցին զամենայն ոսկերս իմ. նոքա հայեցան և տեսին զիս։
Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւրեանց, և 'ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանէին։
Դու տէր մի՛ հեռի առներ զօգնութիւն քո յինէն. և տէր յօգնել ինձ նայեաց։
Փրկեա 'ի սրոյ զանձն իմ, և 'ի ձեռաց շանց զմիամօրութիւն իմ։
Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առիւծու, յեղջերէ միեղջերուի զխոնարհութիւն իմ։
Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց, և 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ։

Երկիւղածք տեսան օրհնեցէք զտէր, և ամենայն զաւակն յակոբեան փառաւոր արասցեն զնա։

Երկիցէ 'ի տեսանէ ամենայն զաւակն իսրայէլի, զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անարգեաց տէր զաղօթս աղքատի, և ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն. այլ 'ի կարդալ ինամս առ նա՝ լուաւ ինձ։

Ի.քէն է գովութիւն իմ տէր յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զ.քեզ։

Զուխտս իմ կատարեցից առաջի ամենայն երկիւղածաց նորա։

Կերիցեն տնանկք և յագեսցին. օրհնեսցեն զտէր՝ ոյ.ք խնդրեն զնա։

Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւիտենից. յիշեսցեն, և դարձցին առ տէր ամենայն ծագք երկրի։

Երկիրպագցեն նմա ամենայն տոհմք ազգանց. զի տեսանէ արքայութիւն, և նա տիրէ 'ի վերայ ամենայն հեթանոսաց։

Կերին և երկիրպագին նմա ամենայն պարարտք երկրի. առաջի նորա անկ-

ցին ամենեքեան՝ որք իջանեն 'ի հող։
Անձն իմ նովաւ կեայ, և զաւակ իմ ծառայեսցէ նմա։
Պատմեսցի տեառն ազգ՝ որ գալոցն է. պատմեսցեն զարդարութիւն նորա ժողովրդեան, որ ծնանելոցն է՝ զոր արար տէր։

Տունք լբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս, և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։
Դարձոյց զանձն իմ առիս, և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ։
Թէպէտ և գնացիցս ես 'ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ, զի դու տէր ընդ իս ես։
Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝
ակն յանդիման նեղչաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո
որպէս անապակ արբեցողց զիս։
Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ.

Սաղմոս դաւթի. միաշաբաթուն։

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ և ամենայն բնակիչք նորա։
Նա ինքն 'ի վերայ ծովու հիմնեաց զնա, 'ի վերայ գետոց պատրաստեաց զնա։
Ո՞վ ելցէ 'ի լեառն տեառն, կամ ո՞վ կացցէ 'ի տեղւոջ սրբութեան նորա։
Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիծ սրտիւ, որ ոչ էառ զնանրութիւն յանձն իւր, և ոչ երդուաւ ընդ ընկերի իւրում նենգութեամբ։

Սաառցէ զօգնութիւն 'ի տեառնէ, զո-
ղորմութիւն յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ։
Այս ազգ է՝ որ խնդրէ զտէր. խնդրէ
տեսանել զերեսս յաստուծոյ յակոբայ։
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
վեր. համբարձցին դրունք յաւիտե-
նից, և մտցէ թագաւոր փառաց։
Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, տէր
հզօր զօրութեամբ իւրով, տէր հզօր
'ի պատերազմի։
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
վեր. համբարձցին դրունք յաւիտե-
նից, և մտցէ թագաւոր փառաց։
Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, տէր զօ-
յութեանց, սա ինքն է թագաւոր
փառաց։

Տունք Ժ. Գոբզայս Ծ.

ՍԱՂՄՈՍ ԻԴ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի.

Աստ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ.
աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ, մի՛ա-

մաչեցից. և մի ծիծաղեսցին զինեւ թշնամիք իմ։

Ամենեքեան որք համբերեն քեզ, մի ամաչեսցեն. այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայութեան իւրեանց։

Զճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ, և զշաւիղս քո ուսո ինձ։

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճշմարտութեան քում և ուսո զիս, զի դու ես աստուած փրկիչ իմ. և ես քեզ համբերի զօրհանապազ։

Յիշեա տէր զգթութիւնս քո և զողորմութիւնս քո, որք են յաւիտենից։

Զմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ մի յիշեր. այլ յիշեա զիս տէր ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քոյ, զի քաղցր և ուղիղ ես։

Վասն այսորիկ օրէնսդէտ առնես զմեղաւորս 'ի ճանապարհի, առաջնորդես հեզոց 'ի դատաստանի, և ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո։

Ամենայն ճանապարհք տեառն ողոր-

մութեամբ և ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, որք խնդրեն զուխտ և զվկայութիւն նորա։

Վասն անուան քոյ տէր քաւեա զմեղս իմ, զի բազում եղեն. ո՞վ է մարդ որ երկնչի 'ի տեառնէ, օրէնագէտ առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր և հաճեցաւ։

Անձն նորա 'ի բարութեան հանգիցէ, և զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր։

Զօրութիւնէ տէր երկիւղածաց իւրոց, և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա։

Աչք իմ յամենայն ժամ առ տէր են, և նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ։

Նայեա առիս և ողորմեա ինձ, զի միամօր և աղքատ եմ ես։

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ, և 'ի վշտաց իմոց հան զիս։

Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ, և թող ինձ զամենայն զմեղս իմ։

Տես զթշնամիսն իմ, զի բազում եղեն, ատելութեամբ՝ որք 'ինանիր ատեցին զիս։

Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս, և մի

յամօթ եղէց, զի յուսացայ 'ի քեզ։
Ամբիծք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ,
և ես քեզ համբերի։ փրկեա զամենայն զիսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

Տունք ժը։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ։

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբը-
ծութեան իմում գնացի, 'ի տէր յու-
սացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ։
Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս, փոր-
ձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ։
Ողորմութիւն քո տէր առաջի աչաց
իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան
քում։
Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց, և
ընդ անօրէնս ես ոչ մտից։
Ատեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ
ամբարիշտս ես ոչ նստայց։
Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և
շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր։
Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո և

պատմել զամենայն սքանչելիս քո։
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց։
Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ։
Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան
են, և աջ նոցա լիէ կաշառօք։
Ես յամբծութեան իմում գնացի։
փրկեա զիս տէր և ողորմեա ինձ։
Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան։ յեկե-
ղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ։

Սաղմոս դաւթի։ մինչչեւ օծեալ էր։

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յումմէ
երկեայց։ տէր ապաւէն կենաց իմոց՝
ես յումմէ դողացայց։
Ի մերձենալ առիս չարաց ուտել զմար-
մին իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝
նոքա տկարացան և անկան։
Թէ պատրաստիցի 'ի վերայ իմ պատե-

բազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. և թէ յա-
րիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ, սա-
կայն և այսուիկ 'ի քեզ տէր յուսացայ։
Զմի խնդրեցի 'ի տեառնէ՝ և զսոյն ա-
ղաչեմ, բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն
զամենայն աւուրս կենաց իմոց։
Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տեառն,
և հրաման տալ 'ի տաճարի նորա։
Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յա-
ւուր չարի, ընդ յարկաւ արար զիս
'ի ծածկոյթի խորանի իւրում։
Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թըշ-
նամեաց իմոց։
Շուրջ եղէց՝ և մատուցից 'ի խորանի
նորա պատարագ օրհնութեան, օրհ-
նեցից և սաղմոս ասացից տեառն։
Լուր տէր ձայնի իմում, զի կարդացի
առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր ինձ,
զի քեզ ասաց սիրտ իմ, և խնդրեցին
երեսք իմ, զերեսս քո տէր խնդրեցին։
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն,
և մի խոտորիր բարկութեամբ 'ի ծա-

ռայէ քումմէ։

Օգնական իմ լեր տէր, մի անարգեր զիս, և մի թողուր զիս աստուած փրկիչ իմ։

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս, և տէր իմ ընկալաւ զիս։

Օրէնագէտ արա զիս տէր 'ի ճանապարհի քում, և առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս քո ուղիղս։

Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց։

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց, և ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց։

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն տեառն յերկրին կենդանեաց. Համբեր տեառն և քաջալերեցեայ. զօրացի սիրտք քո և համբեր տեառն։

Տունք ժդ։ Գոբդայս խզ։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ.

Սաղմոս դաւթի։

Ա. ո՛ քեզ տէր կարդացի աստուած իմ,

մի լաւ յինէն, մի երբէք լաւագոյն յի-
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ զոր իշանեն
'ի գուբ։

Լաւ տէր ձայնի խնդրուածոց իմոց
յաղաչել ինձ առ քեզ, 'ի համբառնալ
ձեռաց իմոց 'ի տաճար սուրբ քո։

Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ. և մի ընդ այնոսիկ՝ զոր գործեն
զանօրէնութիւն, կորուսաներ զիս։

Ոչ խօսին զխաղաղութիւն ընդ ան-
կերս իւրեանց, և չարութիւն է 'ի
սիրտս նոցա։

Տուր նոցա տէր ըստ գործոց նոցա, և
ըստ անօրէնութեան գնացից նոցա
հատո նոցա։

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նո-
ցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին։

Ոչ իմացան նոքա զգործս տեառն, և
ոչ 'ի գործս ձեռաց նորա հայեցան. կոր-
ծանեսցես զնոսա, և այլ մի շինեսցին։

Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի ա-
ղօթից իմոց. տէր օգնական իմ և
պաշտպան իմ։

Ինձ յուսացաւ սիրտ իմ, օգտեցաւ և զուարճացաւ մարմին իմ. և ես կամ՝ մնք իմովք խոստման եղէց նմա։
Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ, ապաւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ։
Փրկեա զժողովուրդս քո, և օրհնեա զժառանգութիւնս քո, հովուեա և բարձրացո զնոսա մինչեւ յաւիտեան։

Տունք ժա,

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ.

Սաղմոս դաւթի. օրհնութեանց նուակատեաց տաճարին,

Սատուցէք տեառն որդիք աստուծոյ, մատուցէք տեառն զորդիս խոյոց։
Սատուցէք տեառն զփառս և զպատիւ, մատուցէք տեառն զփառս անուան նորա, և երկիրպագէք տեառն 'ի սրահ սրբութեան նորա։
Ձայն տեառն 'ի վերայ ջուրց՝ և աստուած փառաց որոտաց. և տէր ինքն 'ի վերայ ջուրց բազմաց։
Ձայն տեառն զօրութեանց, և ձայն տեառն մեծվայելչութեանց։

Զայն տեառն փշրէ զմայրս, և մանրէ տէր զմայրսն լիբանանու։
Մանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղաստուն՝ն լիբանանու. որ սիրելին է որպէս զորդիս միեղջերուի։
Զայն տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոյ. ձայն տեառն շարժէ զանապատն, և խռովեցուցանէ տէր զանապատն կադէս։
Զայն տեառն հաստատէ զեղջերուս, և յայտնի առնէ զանտառս։
Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասասցեն զփառս նորա։
Տէր զՋրհեղեղն նստուցանէ և ցածուցանէ. թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան։
Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տացէ. և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի խաղաղութիւն։

Տունք ժա։

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ.

Սաղմոս դաւթի. 'ի նոյն։

Բարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ընկալար զիս, և ոչ ուրախ արարեր զթշ-

նամին իմ յիս։

Տէր աստուած իմ՝ կարդացի առ քեզ, և բժշկեցեր զիս. տէր հաներ 'ի դժոխոց զանձն իմ, և փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որք իջանեն 'ի գուբ։

Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նորա, և խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա։

Սրտմտութիւն է 'ի բարկութեան նորա, և կեանք են 'ի կամաց նորա։

Ընդ երեկոյս հանդիցեն լալիք, առաւօտու եղիցի ուրախութիւն։

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութեան իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան։

Տէր 'ի կամն քո եռուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն. դարձուցեր զերեսս քո յինէն, և ես եղէ խռովեալ։

Առ քեզ տէր կարդացի, և առ աստուած իմ աղաղակեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն։

Միթէ հող խոստովա՞ն առնիցի առ քեզ. կամ պատմեսցէ՞ ճշմարտութիւն

թիւնս քո։
Լուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ, և տէր
եղեւ ինձ օգնական։
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն,
էզերծ յինէն զքուրձ, և ինձ զգե-
ցոյց զուրախութիւն։
Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ.
և այլ մի՛ և ս զղջացայց, տէր աստուած
իմ յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ։
Տունք ժբ։ Գոբզայս լդ։

ՍԱՂՄՈՍ Լ.

Ի կատարած. Նահատակութիւն գովութեան.
Սաղմոս դաւթի։

Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան. յարդարութեան քում
փրկեա և ապրեցո զիս։
Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, վաղ-
վաղեա կեցուցանել զիս։
Լեր իմ աստուած պաշտպան և տուն
ապաւինի ապրեցուցանել զիս, զի
հզօրիչ իմ և ապաւէն իմ դու ես։
Վասն անուան քո տէր առաջնորդե-

ցեր ինձ, և մուցեր զիս. և հանցես զիս յորոգայթէ յայմանէ՝ որ թաքուցաւ ինձ։

Դու ես պաշտպան իմ տէր, և 'ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։

Փրկեցեր զիս տէր աստուած ճշմարտութեամբ քով. ատեցեր զայնոսիկ՝ որք պահեն զերկիւղ 'ի անոտիս։

Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ եղէց 'ի փրկութեան քում։

Զի հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ, և փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ, և ոչ մատնեցեր զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց, և կացուցեր յանդորրու զոտս իմ։

Ողորմեա ինձ տէր, զի նեղեալ եմ ես. խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ, անձն իմ և փոր իմ։

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ, և ամք իմ յոգւոց ելանելոյ։

Աղքատացաւ 'ի տկարութենէ զօրութիւն իմ, և ոսկերք իմ խռովեցան։

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նախատ դրացեաց իմոց, յոյժ ահ և

երկիւղ ծանօթից իմոց։

Ամենեքեան զոք տեսանէին զիս, արտաքս փախչէին յինէն։

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ 'ի սրտէ. և եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ։

Զի լուայ ես զբամբասանս բազմաց՝ որք շուրջ էին զինեւ. 'ի ժողովիլ նոցա՝ 'ի միասին առնուլ զանձն իմ խորհեցան. այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ։

Ասացի՝ դու ես աստուած իմ, և 'ի ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ։

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց, և 'ի հալածչաց իմոց։

Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո. ապրեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան քում. տէր՝ մի յամօթ եղէց, զի կարդացի առ քեզ։

Ամաչեսցեն ամբարիշտք, և իջցեն 'ի դժոխս. համր եղիցին շրթունք նենգաւորք՝ զոր խօսէին զարդարոյ զանիրաւութիւն, յամբարտաւանիլ և յանդգնել իւրեանց։

Որպէս զի բաղում է ողորմութիւն քաղցրութեան քոյ տէր, զոր պահեցեր երկիւղածաց քոց։

Արարեր դու այնոցիկ՝ որք յուսացեալ են 'ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան։ Ամրացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ երեսաց քոց, 'ի խռովութենէ մարդկան։ Ծածկեցեր զնոսա 'ի խորանի քում, 'ի հակառակութենէ լեզուաց։

Օրհնեալ է տէր, զի սքանչելիս արար զողորմութիւն իւր 'ի քաղաք ամուր։ Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց։ Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց, յաղաղակել իմում առ քեզ։

Սիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա, զի ստուգութիւն խնդրէ տէր, և հատուցանէ այնոցիկ՝ որք առաւել առնեն զամբարտաւանութիւն։ Քաջալերացարուք և զօրացին սիրտք ձեր, ամենեքեան՝ որք յուսացեալ էք 'ի տէր։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ.

Խմաստութիւն. Սաղմոս դաւթի։

Երանի, ում թողութիւն եղեւ մեղաց, և ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա։ Երանի առն՝ որում ոչ համարի տէր զմեղս նորա, և ոչ գոյ նենգութիւն 'ի բերան նորա։

Լռեցի ես՝ և մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհանապազ 'ի տուէ և 'ի գիշերի։ Ծանրացաւ ձեռն քո 'ի վերայ իմ, դարձայ 'ի թշուառութիւն՝ զի հարան յիս փուշք։

Զմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից 'ի քէն։ Ասացի՝ թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ, և դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց։ Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ամենայն սուրբք 'ի ժամ ընդունելի։ Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց, որք առնասա ինչ ոչ մերձեսցին։

Դու ես ապաւէն իմ 'ի նեղութենէ
յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինեւ։
Ցնծութիւն իմ փրկեա զիս յայնցա-
նէ՝ որք պաշարեցին զիս։
Իմաստուն արարից զքեզ և խելամուտ
'ի ճանապարհս՝ յոր և գնասցես, և
հաստատեցից 'ի վերայ քո զաչս իմ։
Մի լինիք որպէս զձիս և զկորիս, զի
ոչ գոյ 'ինոսա իմաստութիւն. 'ի սանձս
և 'ի դանդանուանդս ճմլեսցես զկզակս
նոցա՝ որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բազում տանջանք են մեղաւորաց՝,
բայց որ յուսան 'ի տէր, ողորմու-
թիւն տեսցէ շուրջ եղիցի զնոքօք։
Ուրախ եղերուք և ցնծայէք արդարք.
'ի տէր պարծեցարուք ամենեքեան՝
որք ուղիղ էք սրտիւք։

Տաւնք ժդ։ Գոչղայս խբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ.

Սաղմոս դաւթի։

Ցնծայէք արդարք 'ի տէր. ուղղոց
վայելէ օրհնութիւն, խոստովան ե-

զերուք տեառն օրհնութեամբ. տաս-
նապետաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս ա-
սացէք նմա։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր՝
զի բարի է, սաղմոս ասացէք նմա
օրհնութեամբ։

Ուղիղ են պատգամք տեառն, և ա-
մենայն գործք նորա հաւատովք են. և
սիրէ զողորմութիւն և զիրաւունս տէր։

Ողորմութեամբ տեառն լի եղեալ եր-
կիր, և բանիւ տեառն երկինք հաս-
տատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա
ամենայն զօրութիւնք նոցա։

Ժողովեաց որպէս 'ի տիկ զջուրս ծո-
վու, և դնէ 'ի խորս զգանձս իւր։

Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն երկիր,
և 'ի նմանէ դողասցին ամենայն բնա-
կիչք աշխարհի։

Զի նա ասաց՝ և եղեն. ինքն հրամայ-
եաց՝ և հաստատեցան։

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց.
անարգէ տէր զխորհուրդս ժողովուրդ-
ոց, և արհամարհէ տէր զխորհուրդս

իշխանաց։

Խորհուրդ տեառն յաւիտեան մնայ, և խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մինչև յազգ։ Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած օգնական է նմա. ժողովուրդ զոր ընտրեաց 'ի ժառանգութիւն իւր։

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդիս մարդկան, 'ի պատրաստ բնակութենէ իւրմէ հայեցաւ յամենայն բնակիչս աշխարհի։

Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա, 'ի միտ առնու զամենայն գործս նոցա։ Ոչ թէ 'ի բազում զօրս իւր ապրեսցի թագաւոր, և ոչ հսկայ 'ի բազում զօրութեան իւրում։

Սուտ է ձի 'ի փրկութեան իւրում. 'ի բազում զօրութեան իւրում ոչ ապրեցուցանէ զհեծեալն։

Աչք տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց. և ոչք յուսան յողորմութիւնն նորա։ Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա, և կերակրել զնոսա 'ի սովու։

Անձինք մեր համբերեսցեն տեառն,

զի օգնական և պաշտպան մեր է։
Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և
յանուն սուրբ նորա յուսացուք։
Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ
մեր, որպէս յուսացաք 'ի քեզ։

Տունք ԺԹ։

ՍԱՂՄՈՍ Լ.Գ.

Սաղմոս դաւթի. 'ի ժամանակի զի այլազուանեաց զերեսս
իւր առաջի աբիմելեքայ. եւ ապա արձակեաց զնա,
եւ գնաց։

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ, յա-
մենայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բե-
րան իմ։
Ի տէր պարծեսցի անձն իմ, լուիցեն
հեզք, և ուրախ եղիցին։
Մեծ արարէք զտէր ինեւ, և բարձր
արասցուք զանուն նորա 'ի միասին։
Խնդրեցի 'ի տեառնէ և լուաւ ինձ, յա-
մենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս։
Մատիք առ տէր՝ և առէք զլոյս, և
երեսք ձեր մի՛ամաչեսցեն։
Այս աղքատ կարդաց առ տէր, և
տէր լուաւ ոմն. յամենայն նեղու-

թենէ սորա փրկեաց զսա։

Բանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ են զերկիւղածսն իւրովք, և պահեն զնոսա։

Ճաշակեցէք և տեսէք՝ զի քաղցր է տէր, երանեալ է այր՝ որ յուսայ 'ի նա։

Երկերուք 'ի տեառնէ ամենայն սուրբք նորա. զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւղածաց նորա։

Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան. բայց ոչք խնդրեն զտէր՝ մի՛ պակասեսցի 'ի նոցանէ ամենայն բարութիւն։

Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ, և զերկիւղ տեառն ուսուցից ձեզ։

Ո՞վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս, սիրէ զաւուրս իւր տեսանել 'ի բարութեան։

Լռեցո զլեզու քո 'ի չարութենէ, և շրթունք քո մի՛ խօսեսցի զնենգութիւն։

Խոտորեա 'ի չարէ և արա զբարի, խնդրեա զխաղաղութիւն և երթ զհետ նորա։

Աչք տեառն 'ի վերայ արդարոց, և ականջք նորա 'ի վերայ աղօթից նոցա։

Երեք տեառն 'ի վերայ չարագործաց, սատակել յերկրէ զյիշատակս նոցա։ Կարդացին արդարքն առ տէր, և տէր լուաւ նոցա. յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա։

Մերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ են սրտիւք, և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ։

Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր, և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա և մի 'ի նոցանէ մի փշրեսցի։

Մահ մեղաւորին չար է. բայց որ ատէ զարդարն, զղջացի։

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց, մի զղջացին ամենեքեան զոք յուսացեալ են 'ի նա։

Տունք իս։ Գորգայս խ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԴ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Դատեա տէր զայնոսիկ՝ զոք դատեն զիս. մարտիր ընդ այնոսիկ՝ որք մար-

տընչին ընդ իս։

Ա.ռ զդէն և զասպար .քս, և արի յօգ-
նել ինձ. հան զսուր .քս ընդդէմ հա-
լածչաց իմոց, արդել զնոսա. և ասա
զոս ցանձն իմ՝ թէ փրկութիւն .քս
ես եմ։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ա-
մաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար։

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հող-
մոյ, և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա։

Եղիցին ճանապարհք նոցա 'ի խաւար
և 'ի գայթակղութիւն, և հրեշտակ
տեառն հալածեսցէ զնոսա։

Ինանիր թագուցին ինձ որոգայթ յա-
պականութեան իւրեանց, և 'ի նանիր
նախատեցին զանձն իմ։

Հասցէ 'ի վերայ նոցա որոգայթ՝ զոր
ոչ գիտացին, և որսն՝ զոր թագուցին,
առցէ զոտս նոցա, և յորոգայթ 'ի նոյն
անկցին։

Ա.յլ անձն իմ ցնծասցէ 'ի տէր, ու-
րախ եղիցի 'ի փրկութեան նորա. և

ամենայն ոսկերք իմ ասացեն, տէր՝ ո՞
նման է քեզ։
Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հզօ-
րի, զաղքատն և զտնանկն յայնցանէ՝
որք յափշտակեն զնա։
Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց.
և զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս։
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ. անժառանգել զանձն իմ խոր-
հեցան յորդւոց 'ի մարդկանէ։
Ես 'ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի,
խոնարհ առնէի պահօք զանձն իմ, և
աղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին։
Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս
հաճոյ լինէի. որպէս զսգաւոր և ըզ
տրտում, այնպէս խոնարհ առնէի։
Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողովե-
ցան. ժողովեցան յիս տանջանք, և ես
ոչ ծանեայ. ցրուեցան, և ոչ դադարեցան։
Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին ար-
համարհանօք. կրճտեցին 'ի վերայ իմ զա-
տամունս իւրեանց. տէր ե՞րբ տեսցես։
Ի բաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկու-

թենէ նոցա, և յառիւծուց զմիա-
մօրութիւն իմ։
Խոստման եղէց քեզ տէր՝ յեկեղեցիս
մեծս, և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից
զքեզ։
Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ, որք
ատէին զիս 'ի տարապարտուց ակն
արկի առնէին յիս աչօք իւրեանց։
Ընդ իս զխորհուրդս խօսէին, և
ինքեանք բարկութեամբ զնեանգու-
թիւն խորհէին։
Բացին 'ի վերայ իմ զբերան իւրեանց,
և ասացին՝ այո՛ այո՛ տեսին աչք մեր։
Տեսեր տէր՝ և մի լռեր. տէր՝ մի 'ի
բաղեաց առնիր յինէն։
Զարթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս իմ.
աստուած իմ և տէր իմ 'ի դատաստան
իմ. և իրաւ ապա ինձ ըստ արդարու-
թեան քում, տէր աստուած իմ։
Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ,
և մի ասասցեն 'ի սիրտս իւրեանց՝ թէ
վաշ վաշ անձանց մերոց, զի ընկլուզաք
զնա։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք խնդան ընդ չար իմ. զգեցցին զամօթ և զանարգանս՝ որք մեծաբանեն 'ի վերայ իմ։
Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան, որք կամին ընդ արդարութիւն իմ։
Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է աստուած. և որք կամին զխաղաղութիւն ծառայի քո։
Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քո, զօրհնապատ զգովութիւնս քո։

Տունք իմ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ.

Ի կատարած, ծառայի տեառն. Սաղմոս դաւթի։

Ասէ անօրէնն 'ի մեղանչել ընդ միտս իւր, թէ չիք երկիւղ աստուծոյ առաջի աչաց նորա։
Նենգեաց առաջի նորա, գտանել զանօրէնութիւն, և ատել զնա։
Բանք բերանոյ նորա անօրէնութիւն և նենգութիւն են։
Ո չ կամեցաւ նա իմանալ զբարի. զա-

նորէնութիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրում։

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ, որ ոչ է բարի՝ և 'ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ։

Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո, ճշմարտութիւն քո մինչեւ. յամպս։

Արդարութիւն քո որպէս լերինք աստուած. իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմարդիկ և զանասուն կեցուցանես դու տէր։

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քո աստուած. այլ որդիք մարդկան 'ի հովանի թեւոց քոց յուսացին։

Արբեսցին նոքա 'ի պարարտութենէ տան քո, և զուղխա փափկութեան քո տացես ըմպել նոցա։

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։

Ծագեա զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք։

Մի եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց

մի դողացուսցեն զմեզ։
Անդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն. մերժեսցին և այլ մի կարասցեն հաստատիլ։

Տունք ժգ։ Գոբզայս խ։
Կանոնս Գոբզայս է։ Սաղմոս ժը։ Տունք մզ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԷԻ։

Բ. Օրինաց լբ։

Նայեցարուք երկինք և խօսեցայք. լուիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ իմոյ։ Ընդունելի լիցի որպէս անձրեւ բարբառիմ, և իջցեն որպէս ցօղ պատգամք իմ։ Որպէս անձրեւ 'ի վերայ սիզոյ, որպէս տարափ 'ի վերայ խոտոյ. զի զանուն տեառն կարդասցուք, և տուք օրհնութիւն տեառն աստուծոյ մերոյ։ Աստուած՝ որոյ ճշմարտութեամբ են գործք նորա, և ամենայն ճանապարհք նորա իրաւամբք են։ Աստուած հաւատարիմ է, և ոչ գոյ

'ի նմա անիրաւութիւն. արդար և ճըշ-
մարիտ է տէր։

Մեղան՝ և ոչ նմա որդիքն արատոյ,
ծնունդք խոտորեալք և թիւրեալք։
Ո՞չ այդ այն է՝ զոր տեառն հատու-
ցանէիք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և
ոչ իմաստունք։

Ո՞չ սա ինքն է հայր քո՝ որ ստացաւ
զքեզ, արար զքեզ, և ստեղծ զքեզ։
Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտենից.
իմացարուք զամս ազգաց մինչեւ յազգս։
Հարցջիր դու զհարս քո, և պատմեսցեն
քեզ։ զծերս քո, և ասասցեն քեզ։

Ի ժամանակի՝ յորժամ բաժանեաց
բարձրեալն զազգս ամենայն. որպէս
սփռեաց նա զորդիսն ադամայ։

Կացոյց զսահմանս հեթանոսաց ըստ
թուոյ հրեշտակաց աստուծոյ։

Եղեւ բաժին տեառն ժողովուրդ իւր
յակոբ, և վիճակ ժառանգութեան
իւրոյ իսրայէլ։

Բաւական եղեւ նմա յանապատի, 'ի
ծարաւ տօթոյ յանջրդւոջ պաշտպա-

նեաց զնա։

Խրատեաց զնա, և պահեաց որպէս բիբ ական. որպէս զարծուի 'ի թեւս իւր ընկալաւ զնա, և որպէս 'ի վերայ ձագուց իւրոց զթացաւ։

Տարածեաց զթեւս իւր, և ընկալաւ զնա. և բարձեալ բերէր զնա 'ի վերայ միջնողաց իւրոց։

Տէր միայն ածէր զնոսա, և ոչ գոյր ընդ նոսա ատտուած օտար։

Էած եհան զնոսա 'ի զօրութիւնս երկրի, և կերակրեաց զնոսա արդեամք անդաստանաց։

Դիեցոյց նոցա մեղր 'ի վիմէ, և իւղ յապառաժ վիմէ։

Իւղ կովուց և կաթն մաքրեաց, ճարպով հանդերձ խոյոց որթուց՝ ցլուց և նոխազաց։

Զպարարտութիւն երիկամանց ցորենոյ, և զարիւն խաղողոյ էարբ գինի։

Եկեր յակովբ և յագեցաւ, և անգուշեաց զսիրելին։

Գիրացաւ ատուարացաւ լայնացաւ, և-

Թող զտէր աստուած զարարիչ իւր, և յետս եկաց յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ։
Բարկացուցին զիս օտարոտիւք իւրեանց, և կռովք իւրեանց դառնացուցին զիս։
Զոհեցին դիւաց՝ և ոչ աստուծոյ. դիցն՝ զորս ոչ գիտէին, նորք և առժամայնք, զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարք նոցա։
Թողին զտէր՝ որ ծնաւ զնոսա. մոռացան զաստուած՝ որ կերակրեաց զնոսա։
Ետես տէր և նախանձեցաւ, և սրտմբտեցաւ 'ի վերայ ուստերաց և դստերաց նոցա, և ասէ։
Դարձուցից զերեսս իմ 'ի նոցանէ, և ցուցից նոցա զինչ լինելոց է յապագայ ժամանակի։
Զի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և որդիք անհաւանք. նոքա նախանձեցուցին զիս 'ի չաստուածս իւրեանց, և դառնացուցին զիս 'ի կուռս իւրեանց։
Արդ և ես նախանձեցուցից զնոսա յազգ անպիտան, և անմիտ ազգաւ զկնեցուցից զնոսա։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տուք փառս աստուծոյ, տուք օրհնութիւն մարդասիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։

Մարդասէր տէր, վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ։

Քարոզ եւ աղօթք՝ Երկին+ պարզն եւ Տէր ողորմեա կանոնացն։

Վասն 'ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան տեառն զտէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։

Վասն չանկանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն ամբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին քրիստոսի, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւա-

հանգիստն կենաց անվախճանից, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայութեանն, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոցն հան։ Եւ եւս միաբան։ Զանձինս։ Ողորմեաց։

ԱՂՕԹՔ

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք, և 'ի քէն խընդրեմք մարդասէր տէր։ Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր. խոնարհեացի ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր, զի մի ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց. այլ համարեա զաշխատութիւնս մեր 'ի գործ արդարութեան և 'ի պտուղ աստուածպաշտութեան։ Ընկալ տէր՝ զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր, և հատո մեզ զողորմութիւն քո առատապէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո. զօրացո զմեզ տէր՝ զօրութեամբ սուրբ հոգւոյդ. պահեա

զմեզ որպէս բիբ ական։ Եւ արա առ մեզ նշան բարի 'ի գովեստ և 'ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոյ։ Զի 'ի քո փառս կատարի ամենայն աբարածոց մշանջենաւոր փառաբանութիւն 'ի բարձունս, հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտենական, նայեաց և այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ գըթութեամբ քով։ Զի քո առաջի կամք տէր, և առ 'ի քէն ողորմութեանցդ և գթութեանցդ ակն ունիմք։ Զամենեսեան օրհնեա, զամենեսեան իմաստնացո, զամենեսեան լուսաւորեա, և ամենեցուն պարգեւեա զերկնից արքայութիւնդ։ Վասն զի դու ես տէր կենաց և աստուած ողորմութեանց. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն

և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն ժամու անդադար փառաւորեմք զՀայր և զորդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ա-մէն։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

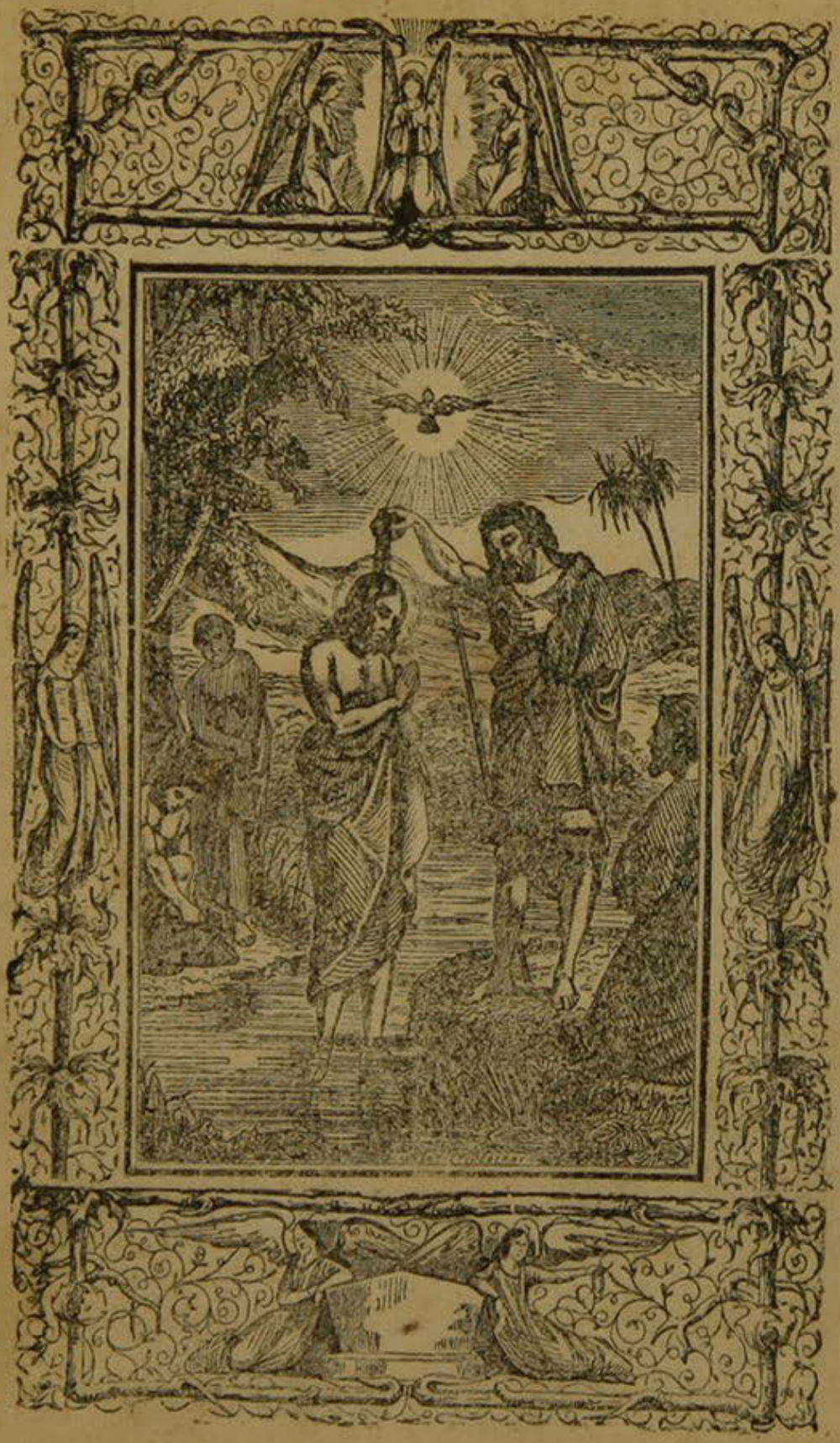

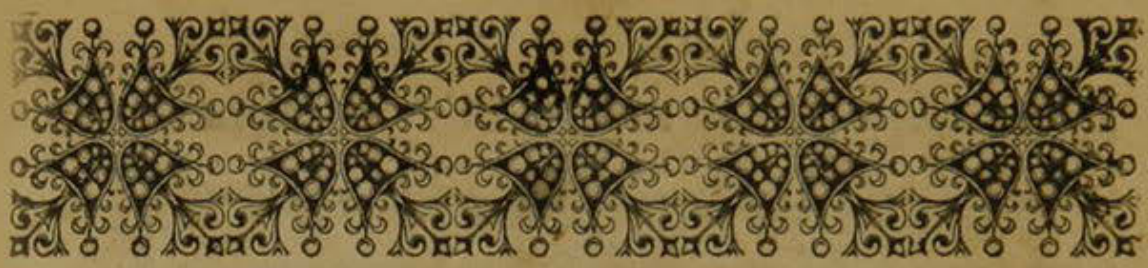

ՍԱՂՄՈՍ ԼԶ.

Սաղմոս դաւթի։

Ա՛ն նախանձիր ընդ չարս, և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։

Զի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին, որպէս զդալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն։

Յուսա 'ի տէր, և արա զքաղցրութիւն. բնակեա յերկրի, և հովուեսցիս 'ի մեծութեան նորա։

Ժամեա 'ի տեառնէ, և նա տացէ քեզ զխնդրուածս սրտի քո. յայտնեա առաջի տեառն զճանապարհս քո, և յուսա 'ի նա։

Նա արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս զարդարութիւնս քո, և զիրաւունս

քո որպէս զօր հասարակ։

Հնազանդ լեր տեառն՝ և ծառայեա նմա, և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ ո-
րոց առակեալ իցեն ճանապարհք իւր-
եանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէ-
նութիւն։

Լռեա 'ի բարկութենէ, և հանգիր 'ի
սրտմտութենէ, և մի՛ նախանձիր ընդ
չարս։

Զի չարք վաղվաղակի սատակեսցին.
բայց ոչք համբերեն տեառն, նոքա
ժառանգեսցեն զերկիր։

Փոքր մի և այլ ոչ եւս իցէ ամբարիշան.
խնդրեսցես զտեղի նորա, և ոչ գըտ-
ցես։

Այլ որ հեզքն են՝ նոքա ժառանգես-
ցեն զերկիր, և փափկասցին 'ի բազում
խաղաղութեան իւրեանց։

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ, և կրճը-
տէ 'ի վերայ նորա զատամունս իւր.
այլ տէր ծիծաղեսցի զնովաւ։

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հա-
սեալ է օր նորա։

Սուբ հանին մեղաւոքք, և լարեցին զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղ-
քատն և զտնանկն, սպանանել զոյն՝
որ խոնարհն է սրտիւ։
Սուրք նոցա մտցեն 'ի սիրտս նոցա,
և աղեղունք նոցա փշրեսցին։
Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան
զբազում մեծութիւն մեղաւորաց. և
բազուկք ամբարշտաց խորտակեսցին։
Հաստատէ տէր զարդարս, և ճանաչէ
զաւուրս ամբծից. ժառանգութիւն
նոցա յաւիտեան եղիցի։
Մի՛ամաչեսցեն նոքա 'ի ժամանակս չա-
րութեան. այլ յաւուրս սովու յա-
գեսցին։
Ահա՛ մեղաւորքք կորիցեն. այլ թշնա-
միք տեառն 'ի փառաւորիլ և 'ի բարձ-
րանալ իւրեանց պակասեսցին որպէս
ծուխ՝ զի պակասի։
Փոխ առնու մեղաւորն, և ոչ հատու-
ցանէ. այլ որ արդարն է, ողորմի և տայ։
Ոյք օրհնեն զտէր, ժառանգեսցեն
զերկիր. և ոյք անիծանեն, սատա-

կեսցին 'ի նմանէ ։

Ի տեառնէ ուղղին գնացք առն. զճա-
նապարհս նորա նա կամի յոյժ ։

Թէպէտ և գայթակղեսցի, նա մի՛ կոր-
ծանեսցի, զի տէր ձեռնկալու է նորա։

Մանուկ էի ես և ծերացայ, և ոչ տե-
սի զարդարն արհամարհեալ, և ոչ զա-
ւակ նորա՝ թէ մուրանայ հաց ։

Զօրհանապազ ողորմի և տայ փոխ, զա-
ւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան։

Խոտորեա 'ի չարէ և արա զբարի. և բնա-
կեսցիս յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա։

Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ վայր
հարկանէ զսուրբս իւր. այլ յաւիտ-
եան պահէ զնոսա ։

Անօրէնք հալածեսցին 'ի միասին, և
զաւակք ամբարշտաց սատակեսցին։

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր,
և բնակեսցին յաւիտեանս յաւիտե-
նից 'ի նմա ։

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստու-
թիւն, և լեզու նորա խօսեսցի զի-
րաւունս։

Օրէնք աստուծոյ իւրոյ են 'ի սրտի իւ-
րում, և մի գայթակղեսցին գնացք
նորա։

Հայի մեղաւորն ընդ արդար, և խնդրէ
սպանանել զնա. այլ տէր ոչ թողու
զնա 'ի ձեռս նորա, և ոչ դատապար-
տէ զնա յորժամ դատէ զնա։

Համբեր տեառն և պահեա զճանա-
պարհս նորա, և բարձր արասցէ զդ
քեզ 'ի ժառանգել զերկիր, և դա-
տակուքն մեղաւորաց տեսցես։

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բարձ-
րացեալ որպէս զմայրան լիբանանու։
Անցի և ահա ոչ էր. խնդրեցի, և ոչ
գտաւ տեղի նորա։

Պահեա զամբծութիւն, և տես զուղ-
ղութիւն. զի գոն մնացուածք առն
խաղաղարարի։

Անօրէնք հալածեսցին 'ի միասին, և
զաւակք ամբարշտաց կորիցեն։

Փրկութիւն արդարոց 'ի տեառնէ է.
վերակացու է նոցա 'ի ժամանակս նե-
ղութեան։

Օգնեացէ նոցա տէր, և փրկեացէ զնոսա. ապրեցուսցէ 'ի մեղաւորաց, և կեցուսցէ զնոսա զի յուսացան 'ի նա։

Տունք ԼԸ։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԷ.

Սաղմոս դաւթի. առ 'ի յիշատակ շաբաթու։

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Զի նետք քո հարան յիս, և յիս հաստատեցաւ ձեռն քո։

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերեսաց բարկութեան քոյ։

Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց յերեսաց մեղաց իմոց։

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ, որպէս բեռն ծանր ծանրացան 'ի վերայ իմ։

Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութեան իմոյ։

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, զօրհանապազ տրտում գնայի,

զի անձն իմ լի եղեալ չարչարանաց, և ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ։
Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, մինչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ։
Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ, և հեծութիւն իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ։
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց, և այս ոչ եղեալ ընդ իս։
Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն։
Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ՝ որք խորհէին չար 'ի վերայ իմ, խորհեցան զանօրէնութիւն, և զնենգութիւն զօրհանապազ խորհեցան։
Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ, որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր։
Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ո՛չ լսէ, և ոչ գոն խօսք 'ի բերան նորա։
Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ, և դու

լուիցես ինձ տէր ասուած իմ։
Ասացի՝ թէ մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ. 'ի սասանիլ ոտից իմոց՝ 'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան։
Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից, և հոգացայց վասն մեղաց իմոց։
Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են, և զօրացեալք են քան զիս. և բազումք էին՝ ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց։
Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ. չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի զհետ արդարութեան։
Մի՛ թողուր զիս տէր ասուած իմ, և մի՛ 'ի բացեայ առնիր զինէն. հայեաց յօգնել ինձ՝ տէր փրկութեան իմոյ։

Տունք իա։

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ.

Ի կատարած. յիդիթումայ օրհնութիւն. Սաղմոս դաւթի։

Ասացի՝ թէ պահեցից զճանապարհս իմ, զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով։

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հա-
կառակել մեղաւորին առաջի իմ։
Լուռ եղէ և խոնարհեցայ. լռեցի 'ի
բարութենէ, և ցաւք իմ նորոգե-
ցան յիս։
Ջեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում, և 'ի
խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր։
Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի. ցոյց
ինձ տէր զկատարած իմ, և զթիւ ա-
ւուրց իմոց՝ քանիսն է, զի գիտացից
թէ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն։
Ահա չափով եդեր զաւուրս իմ, և
կար զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է
առաջի իմ. սակայն ամենեւին ընդու-
նայն է ամենայն մարդ մեղի։
Այսաքէն որպէս 'ի պատկերի շրջի
մարդ, սակայն 'ի զուր խռովի. գան-
ձէ՝ և ոչ գիտէ ո՛ւմ ժողովէ։
Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ,
թէ ոչ դու տէր. կամ կար զօրու-
թեան իմոյ, թէ ոչ 'ի քէն։
Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրր-
կեցեր զիս, և նախատինս անզգամաց

արարեր զիս։

Լուռ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ, զի դու արարեր։

Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի՝ի զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ։ Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր զմարդ, մաշեցեր որպէս սարդիոստայն զանձն նորա. սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ։

Լուր տէր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածոց իմոց, արտասուաց իմոց մի՛ լռեր։

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նժդեհ և անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ։ Թոյլ արա ինձ զի հանգեայց մինչեւ երթեալ իցեմ, և այլ ոչ ևս գտանիցիմ։

Տունք ժե,

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի,

Համբերելով համբերի տեառն, և նայեցաւ առիս, և լուաւ աղօթից իմոց։ Եհան զիս՝ի գբոյ ապառապանաց, ՝ի

կաւոյ և 'ի տղմոյ։
Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ,
և ուղղեաց զգնացս իմ։
Էարկ 'ի բերան իմ օրհնութիւն նոր,
զօրհնութիւն տեառն աստուծոյ մերոյ։
Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և յու-
սասցին 'ի տէր. երանեալ է այր՝ որոյ
անուն տեառն յոյս է նորա։
Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն, և
ոչ 'ի մոլութիւն սուտ։
Բազում արարեր դու տէր աստուած
իմ զքանչելիս քո. և խորհրդոց քոց՝
ոչ ոք է որ նմանիցի քեզ։
Պատմեցի և խօսեցայ, և բազումք
եղեն քան զթիւս. ընդ զոհս և ընդ
պատարագս ոչ հաճեցար, ականջս
տատեցեր ինձ. զողջակէզս և զվասն
մեղացն ոչ խնդրեցեր։
Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ գամ
ես, 'ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ։
Առնել զկամս քո աստուած իմ կամե-
ցայ, և զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ։
Աւետարանեցից զարդարութիւնս քո

յեկեղեցիս մեծս. ահա զշրթունս իմ
ոչ արգելից 'ի քէն։
Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս
քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում, զճըշ-
մարտութիւնս քո և զփրկութիւնս քո։
Ասացի և ոչ թագուցի զողորմու-
թիւնս քո, և զճշմարտութիւնս քո
'ի ժողովրդենէ մեծէ։
Այլ դու տէր մի՛ հեռի առներ զգը-
թութիւնս քո յինէն. զի ողորմու-
թիւն քո և ճշմարտութիւն քո յա-
մենայն ժամ ընկալցի զիս։
Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ դոյր
թիւ. հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ,
և ես ոչ կարացի տեսանել։
Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ,
և սիրտ իմ եթող զիս։
Կամեաց տէր՝ փրկել զիս, և տէր
յօգնել ինձ նայեաց։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդ-
րէին զանձն իմ բառնալ զսա. դարձցին
յետս և ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին
ինձ չար։

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի, զոյք ասէին ինձ վաշ վաշ։ Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան, զոյք խնդրեն զքեզ տէր։ Ասասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է աստուած, և զոյք սիրեն զփրկութիւնդ քո։ Ես աղքատ և տնանկ եմ, աստուած խորհեա զիս. օգնական և պաշտպան իմ ես, և դու աստուած իմ մի՛ յամենայն։

Տունք իգ։ Գոբզայս ծը։

ՍԱՂՄՈՍ Խ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն. յաւուր չարի փրկէ զնա տէր։ Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երանելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, և ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։ Տէր օգնական է նմա 'ի մահիճս ցաւոց իւրոց. զամենայն ունկդրիւն նորա դարձուցանէ 'ի հիւանդութենէ նորա։

Եւ ասացի տէր ողորմեա ինձ, բժշկեա զանձն իմ, եւ մեղայ քեզ։
Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար. երբ իցէ զի մեռցի, և կորիցէ անուն նորա։
Մտանէր տեսանել զնանրութիւն, խօսէր 'ի սրտի իւրում, և ժողովէր զանօրէնութիւն յանձն իւր։
Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր. զի-նէն շշնջէին ամենայն թշնամիք իմ։
Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ. բան ա-նօրէնութեան եդին 'ի վերայ իմ։
Միթէ որ ննջիցէ, այլ ոչ եւս յաւելցի յառնել. քանզի և այրն խաղաղու-թեան իմոյ, յոր և եմն յուսացայ։
Որ ուտէր զհաց իմ, յամախեաց առ-նել ինձ խաբէութիւն։
Այլ դու տէր ողորմեա ինձ և կանգ-նեա զիս, և ես հատուցից նոցա։
Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդիս, զի մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ։
Այլ զիս յամբծութեան իմում ընկա-լար, և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան։

Օրհնեալ տէր աստուած Իսրայէլի յա-
ւիտեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի։

Տունք ԺԴ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԱ.

Ի կատարած. իմաստութիւն որդւոցն Կորխայ.
Սաղմոս դաւթի։

Որպէս փափագի եղջերու յաղբերս
ջուրց, այնպէս փափագի անձն իմ
առ քեզ աստուած։
Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ աստ-
ուած, հզօր և կենդանի. երբ եկից
երեւեցայց երեսացդ աստուծոյ։
Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի
տուէ և 'ի գիշերի, և այն զի ասէին ցիս
զօրհանապազ՝ թէ ո՞ւր է աստուած քո։
Զայս որպէս յիշէի, տառապէր յիս անձն
իմ. քանզի երթայի, զի մտից ընդ յարկաւ
սքանչելեաց տանն աստուծոյ։
Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան
և 'ի ձայն բարեկենդանութեան։
Ա՞րդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա առ
աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ

երեսաց իմոց աստուած է։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու, 'ի Հերմոնէ լեռնէ փոքրուէ։

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ, 'ի ձայն սահանաց քոց։

Ամենայն զբօսանք քո, և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ։

Ի տուէ պատուիրեաց տէր զողորմութիւն իւր, 'ի գիշերի զօրհնութիւն նոր. և աղօթք իմ առ աստուած վասն կենաց իմոց։

Ասացի աստուծոյ՝ ընդունող իմ ես. ընդէ՞ր մերժեցեր զիս. ընդէ՞ր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոց։

Ի փշրիլ ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ, յասել ցիս զօրհնապաղ թէ ո՞ւր է աստուած քո։

Արդ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս, յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ.

Սաղմոս դաւթի։

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ արա ինձ 'ի դատաստանի իմում։
Յազգէ որ ոչ է տուրբ, 'ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս։
Դու աստուած հզօրիչ իմ ես. ընդէր մոռացար զիս, ընդէր տրտում գնամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ։
Առաքեա տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցին ինձ և հանցեն զիս 'ի լեառն տուրբ և 'ի յարկս քո։
Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աստուած աստուած իմ։
Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։

Տունք է։ Գորդայս լդ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ.

Ի կատարած. խնամատութեան որդւոցն Կորխայ. Սաղմոս դաւթի։

Աստուած՝ ականջք մերովք լուաք,
զոր հարքն մեր պատմեցին մեզ։
Զգործն զոր գործեցեր յաւուրս նո-
ցա, յաւուրսն առաջինս։
Զեռն քո խլեաց զհեթանոսս՝ և զնո-
սա տնկեցեր. չարչարեցեր զժողո-
վուրդս քո, և հաներ զնոսա։
Զի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգե-
ցին զերկիր, և ոչ բազուկ նոցա փրկե-
կեաց զնոսա։
Այլ աջ քո և բազուկ քո և լոյս երե-
սաց քոց, զի հաճեցար դու ընդ նոսա։
Դու ինքն ես՝ թագաւոր իմ և աստ-
ուած իմ, որ հրամայեցեր զփրկու-
թիւնսն յակոբայ։
Քեզ զթշնամիս մեր հարցուք, և ան-
ուամբ քով արհամարհեսցուք զյա-
րուցեալսն 'ի վերայ մեր։
Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ, և
ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս։

Այլ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց մերոց և զատելիս մեր յամօթ արարեր։
Աստուծով պարծեսցուք զօրհնա-
պաղ, և անուան նորա խոստովան ե-
ղիցուք յաւիտեան։
Բայց արդ մերժեցեր և անարգեցեր զմեզ, և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր։
Դարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնամիս մեր, և առեալք մեր յափշտակեցին
զմեզ։
Եղուր զմեզ որպէս զոչխար 'ի զենումն, և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ։
Վաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց գնոյ, և ոչ դոյ թիւ աղաղակի մերոյ։
Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց. ծաղր և այպն կատականաց
այնոցիկ՝ որք շուրջ էին զմեզք։
Արարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց
'ի շարժիլ զգլուխս ժողովրդոց։
Զօր ամենայն նախատինք իմ առաջի իմ են, և ամօթ երեսաց իմոց ծած-
կեաց զիս։
Ի ձայնէ նախատողին և չարախօսի,

յերեսաց թշնամւոյն և հալածչի։
Այս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր, և մեք զքեզ ոչ մոռացաք, և ոչ ստեցաք ուխտի քում, և ոչ դարձաք յետս սրտիւք մերովք։
Դարձուցեր զշաւիղս մեր 'ի ճանապարհաց քոց, խոնարհ արարեր զմեզ 'ի տեղի չարչարանաց, և ծածկեցին զմեզ ստուերք մահու։
Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն աստուծոյ մերոյ, կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր յաստուածս օտարս։
Սակայն աստուած խնդրէ զայս. զի նա քննէ զգաղտնիս սրտից մերոց։
Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ, համարեցաք որպէս զոչխար 'ի զենումն։
Զարթիր ընդէ՞ր ննջես տէր. արի և մի մերժեր զմեզ խապառ։
Զմի՞դ դարձուցանես զերեսս քո 'ի մէնջ, մոռանաս զաղքատութիւն և զնեղութիւնս մեր։
Խոնարհ եղեն մինչեւ 'ի հող անձինք մեր, և յերկիր կցեցան մէջք մեր։

Աբի տէր օգնեա մեզ, և փրկեա զմեզ վասն անուան քո։

Տունք իէ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԴ.

Ի կատարած. զառանցելոց ժամանակաց, որդւոցն կորխայ իմաստութեան. Սաղմոս օրհնութեան վասն սիրելւոյն։

Բղխեսցէ սիրտ իմ զպատգամն քո բարի, և ասացից զգործս իմ թագաւորի։
Լեզու իմ որպէս գրիչ արագագիր դպրի, գեղեցիկ տեսլեամբ քան զամենայն որդիս մարդկան։
Սփռեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց. վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ աստուած յաւիտեան։
Անծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր, վայելչութեան և գեղոյ քոյ։
Լարեա ուղղեա և թագաւորեա վասն ճշմարտութեան հեզութեան և արդարութեան, և առաջնորդեսցէ քեզ սքանչելապէս աջ քո։
Նետք քո սրեալ են հզօր, և ժողովուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին, 'ի սիրտս

թշնամեաց թագաւորի։

Ամենա՛ր քո աստուած յաւիտեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութեան գաւազան արքայութեան քո։

Սիրեցեր զարդարութիւն, և ատեցեր զանօրէնութիւն։

Վասն այսորիկ էօծ զքեզ աստուած աստուած քո իւղով ուրախութեան, առաւել քան զընկերս քո։

Զմուռս և ահաւշան և կասիայ 'ի ըղգեստէ քումմէ, 'ի տաճարաց փղոսկրէից, ուստի ուրախ արարին զքեզ դստերք թագաւորաց 'ի պատիւ։

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ, 'ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ։

Լուր դուստր և տես, խոնարհեցս զունկն քո. մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո. զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո։

Սա ինքն է տէր քո՝ երկիրպագցես սմա, և դուստր Ծուրոյ երկիրպագցէ սմա. և պատարագօք զերեսս սորա

պաշտեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց։
Ամենայն փառք դստեր թագաւորի
'ի ներքոյ, 'ի վերջաւորս ոսկեհուռն
զարդարեալ և պաճուճեալ։
Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ
նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա։
Ածցեն ցնծութեամբ և ուրախու-
թեամբ, և տարցին 'ի տաճար թագա-
ւորի, և փոխանակ հարց քոց եղիցին
որդիք քո։
Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամե-
նայն երկիր, և յիշեսցի անուն քո
ընդ ամենայն ազգս ազգաց։
Վասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ յաւիտեան, և յա-
ւիտեանս յաւիտենից։
Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ։

Ի կատարած. որդւոցն Կորխայ 'ի վերայ գաղտնեաց.
Սաղմոս դաւթի։

Ասուած մեր ապաւէն և զօրու-
թիւն. օգնական 'ի վերայ նեղու-
թեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։

Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խռովիլ երկրի, 'ի փոփոխիլ լերանց 'ի սիրտս ծովու։

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա, խռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա։

Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն աստուծոյ, և սուրբ արար զբոլոր յարկս իւր բարձրեալն։

Աստուած 'ի մէջ նոցա, և նոքա մի սասանեսցին. օգնեսցէ նոցա աստուած 'ի վաղորդենէ մինչեւ 'ի վաղորդեան։

Խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհեցան թագաւորութիւնք. ետ զձայն իւր բարձրեալն, և խռովեցաւ երկիր։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդունելի է մեր աստուած յակոբայ։

Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ, որ արար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի։

Եհար զպատերազմ 'ի ծագայ մինչեւ 'ի ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց, զզէնս խորտակեաց և զասպարս այրեաց հրով։

Կանխեցէք և ծաներուք, զի ես եմ
աստուած. բարձր եղէց 'ի հեթանոսս,
և բարձրացայց 'ի վերայ երկրի։
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ, ընդու-
նելի է մեր աստուած յակոբայ։

Տունք ժա. Գոբզայս ծզ.

ՍԱՂՄՈՍ ԽԶ.

Ի կատարած. վասն որդւոցն կորխայ. Սաղմոս դաւթի։

Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք,
աղաղակեցէք առ աստուած 'ի ձայն
ցնծութեան։
Տէր բարձրեալ և ահարկու, թագա-
ւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի։
Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ, և
զհեթանոսս 'ի ներքոյ ոտից մերոց։
Ընտրեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգու-
թիւն, զգեղեցկութիւն յակոբայ՝ զոր
և սիրեաց։
Համբարձաւ աստուած օրհնութեամբ,
և տէր մեր ձայնիւ փողոյ։
Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում,

սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում,
սաղմոս ասացէք։
Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի աստուած է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ։
Թագաւորեաց աստուած 'ի վերայ հեթանոսաց. աստուած նստաւ յաթոռ սրբութեան իւրոյ։
Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ աստուած աբրահամու, զի աստուծոյ զօրութիւնք յերկրէ յոյժ համբարձան։

Տունք թ։

ՍԱՂՄԱՍ ԽԷ.

Սաղմոս օրհնութեան որդւոցն կորխայ. երկրորդ շաբաթու։

Մեծէ տէր, և օրհնեալէ յոյժ 'ի քաղաք աստուծոյ մերոյ, 'ի լեառնս սրբոյ նորա։
Հաստատմամբ ցնծասցէ ցնծութեամբ ամենայն երկիր. լերինք սիոնի, կողմանք հիւսիսոյ՝ քաղաք թագաւորին մեծի։
Աստուած 'ի տաճարի իւրում յայտնի, 'ի ժամանակի որպէս օգնականի ինքն նոցա։
Ահաւասիկ թագաւորութիւնք երկ-

ի ժողովեցան, և անցին 'ի միասին։
Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմացան.
խռովեցան սասանեցան, և դողումն
կալաւ զնոսա։
Անդ երկունք որպէս 'ի ծննդեան, և
հողմն սաստիկ փշրեսցէ զնաւս 'ի
թարսիս։
Որպէս լուաք, այնպէս և տեսաք 'ի
քաղաք տեառն զօրութեանց՝ 'ի քա-
ղաք աստուծոյ մերոյ։
Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտ-
եան. ընկալաք աստուած զողորմու-
թիւն քո 'ի մէջ ժողովրդեան քոյ։
Ըստ անուան քում աստուած, այնպէս
և օրհնութիւն քո ընդ ամենայն սի-
եղերս, և արդարութեամբ լի է աջ քո։
Ուրախ եղիցի լեառն սիօն, և ցնծաս-
ցեն դստերք յուդայ վասն իրաւանց
քոց տէր։
Շրջեցարուք զսիօնիս, պաշարեցէք զն-
նա և պատեցէք զաշտարակս նորա։
Դիք զսիրտս ձեր 'ի վերայ զօրութեանց
նորա. բաժանեցէք զամուրս նորա,

զի պատմել կարասջիք յաղդ յայլ։
Սա է սատուած, սատուած մեր յա-
ւիտեանս յաւիտենից, և սա հովուես-
ցէ զմեզ մինչեւ յաւիտեան։

Տունդ ժդ.

ՍԱՂՄՈՍ ԽԸ.

Ի կատարած որդւոցն Կորխայ. Սաղմոս օրհնութեան դաւթի.

Լուարուք զայս ամենայն ազգք, ուն-
կընդիր լերուք ամենեքեան՝ որք բը-
նակեալ էք յաշխարհի։
Ծնունդք երկրի և որդիք մարդկան,
'ի միասին մեծամեծք և տնանկք։
Բերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն,
և խորհուրդ սրտի իմոյ զհանճար։
Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն
իմ. բացից առակս զբերան իմ, և
խօսեցայց զառակս 'ի սկզբանէ։
Ընդէ՞ր բնաւ երկնչիմ ես յաւուր չա-
րի, զի անօրէնութիւնք գնացից իմոց
շուրջ եղեն զինեւ։
Յուսացեալք 'ի զօրութիւն իւրեանց,
'ի բազմութիւն մեծութեան իւրեանց

պարծեսցին։

Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ, և ոչ տայ աստուծոյ զփրկանս իւր, և ոչ զգինս փրկանաց անձին իւրոյ։

Վատակեա յաւիտեան, և կեցցես մինչ իսպառ, և ոչ տեսցես զապականութիւն։

Յորժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք մեռանին, 'ի միասին անզգամք և անմիտք կորիցեն, և թողցեն օտարաց զմեծութիւն իւրեանց։

Գերեզմանք նոցա տունք նոցա եղիցին յաւիտեան, և յարկք նոցա ազգէ մինչեւ յազգ, և կարդասցին անուանք նոցա 'ի հողս իւրեանց։

Մարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ, հաւասարեցաւ անասնոց անբանից և նմանեցաւ նոցա։

Այս ճանապարհ է գայթակղութեան նոցա նոցին. յետ այսորիկ բերանոք իւրեանց հաճեսցին։

Որպէս խաշն 'ի դժոխս մատնեսցին, և մահ հովուեսցէ զնոսա, և տիրես-

ցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս։
Օգնութիւնք նոցա մաշեսցին 'ի դը-
ժոխս, և 'ի փառաց իւրեանց անկցին։
Բայց սակայն աստուած փրկեսցէ
զանձն իմ 'ի ձեռաց դժոխոց, յորժամ
ընդունին զիս։
Մի երկնչիր յորժամ մեծանայ մարդ,
և յորժամ բազում լինին փառք տան
նորա։
Զի ոչ թէ 'ի մեռանելն իւրում առցէ
ընդ իւր զամենայն, և ոչ թէ իջցեն
փառք տան նորա ընդ նմա։
Այլ անձն նորա 'ի կեանս իւրում
օրհնեսցի, և խոստովան եղիցի քեզ՝
յորժամ բարի արասցես դու նմա։
Մտցէ նա մինչեւ յազգ հարց իւրոց.
մինչեւ յաւիտեան զլոյս մի՛ տեսցէ։
Մարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ,
հաւասարեցաւ անասնոց անբանից և
նմանեցաւ նոցա։

Տուն՝ք ի։ Գոբզայս խբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԽԹ.

Սաղմոս դաւթի.

Աստուած աստուծոց տէր խօսեցաւ, և կոչեաց զերկիր յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու։

Ի սիոնէ մեծվայելչութիւն փրկութեան գեղոյ նորա։

Աստուած մեր յայտնապէս եկեսցէ, և աստուած մեր մի՛ դադարեսցէ։

Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի, և շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ։

Կոչեսցէ զերկինս 'ի վերուստ՝ և զերկիր 'ի դատել զժողովուրդ իւր, ժողովել առ ինքն զսուրբս իւր, և որք դնեն զպատարագս ուխտից 'ի վերայ սեղանոյ նորա։

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա, զի աստուած դատաւոր է։

Լուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ քեզ, և իսրայէլ՝ քեզ վկայեցից. զի աստուած աստուած քո ես եմ։

Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց կըշ-

տամբեմ զքեզ. զի ողջակէզք քո ա-
ռաջի իմ են յամենայն ժամ։
Ոչ ընդունիմ 'ի տանէ քումմէ զուա-
րակս, և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազս։
Իմ է ամենայն գազան անտառի, երէ
լերանց և ամենայն անասուն։
Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկ-
նից, գեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է։
Թէ քաղցեայց, քեզ ինչ ոչ ասացից.
զի իմ է աշխարհ լրիւ իւրով։
Ոչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց,
և ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ։
Մատո՛ աստուծոյ պատարագ օրհ-
նութեան, կատարեա բարձրելոյն
զուխտս քո։
Կարդասցես առ իս յաւուր նեղու-
թեան քո, ես փրկեցից զքեզ՝ և դու
փառաւորասցես զիս։
Սակայն մեղաւորին ասէ աստուած.
իսկ դու ընդէ՞ր բնաւ պատմես զար-
դարութիւն իմ, կամ առնուս զուխտս
իմ 'ի բերան քո։
Զի դու ատեցեր զխրատս իմ, մերժե-

ցեր և յետս ընկեցեր զամենայն բանս բերանոյ իմոյ։

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ նոսա, և ընդ շունս դնէիր զբաժին քո։

Բերան քո յաճախէր զչարութիւն, և լեզու քո նիւթէր զնենգութիւն։

Նստեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօսէիր, և 'ի վերայ որդւոյ մօր քոյ դնէիր զգայթակղութիւն։

Զայս ամենայն արարեր, և լռեցի քեզ. կարծեցեր անօրէնդ 'ի մտի քում, թէ և ես քեզ նմանիցեմ։

Արդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս ամենայն առաջի քո. իմացարուք ամենեքեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զաստուած։

Գուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ ոք իցէ՝ որ փրկիցէ։

Պատարագ օրհնութեան փառաւորէ զիս. և անդէ ճանապարհ՝ ուր ցուցից նմա զփրկութիւն աստուծոյ։

ՍԱՂՄՈՍ Ծ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի. 'ի ժամանակի զի եկն առ նա նաթան մարգարէ, իբրեւ զի մտեալ էր նա առ բերսաբէէ։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ, և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթող 'ի դատել գաս։

Անօրէնութեամբ յղացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս 'ի մտաւորութեամբ քում յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա զիս մշակաւ, և սուրբ եղէց.

լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ զցնծութիւն և զու-
րախութիւն, և ցնծացեն ոսկերք
իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և
զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա
յինէն։
Սիրտս սրբ հաստատեա յիս աստուած,
և հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում։
Մի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց,
և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոյ, և հոգւով պետութեան քոյ հաս-
տատեա զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո,
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
Փրկեա զիս յարեանէ աստուած աստ-
ուած փրկութեան իմոյ. ցնծացէ
լեզու իմ յարդարութեան քում։
Տէր երթէ զշրթունս իմ բանաս, բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր, պատարագս մա-
տուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս

իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ ասուծոյ հոգի խոնարհ, զիրա սուրբ և զհոգի խոնարհ աստուած ոչ արհամարհէ։

Բարի արա տէր կամաք քովք սիոնի, և շինեսցին պարիսպքն երուսաղէմի։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան. յարժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս։

Տունք է։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ.

Ի կատարած իմաստութեան. Սաղմոս դաւթի. 'ի ժամանակի զի ելն դովէկ եդովմայ, պատմեաց սաւուղայ, թէ ահաւասիկ դաւիթ 'ի տանն աքիմելեքայ է։

Զի՞ պարծի 'ի չարութեան հզօր զանօրէնութիւն. զօրհանատպաղ զանիրաւութիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում։

Որպէս զածելի սուր՝ սրեաց զնենդութիւն, սիրեաց զչարութիւն քան զբարութիւն, զանօրէնութիւն քան

զխօսս արդարութեան։
Միրեաց նա զամենայն խօսս կործան-
ման, և զլեզուս նենգաւորս։
Վասն այսորիկ աստուած կործանեսցէ զնա
իսպառ, խլեսցէ և հանցէ զնա յարկաց իւրոց, և զարմատս նո-
ցա յերկրէն կենդանեաց։
Տեսցեն արդարք և երկիցեն, զնովաւ
ծիծաղեսցին և ասասցեն։
Այս այր է, որ ոչ արար զաստուած
իւր օգնական. այլ յուսացաւ սա 'ի
բազում մեծութիւն իւր, և զօրա-
ցաւ 'ինանրութեան իւրում։
Այլ ես որպէս ձիթենի պտղալից 'ի
տան աստուծոյ. յուսացայ յողորմու-
թիւն աստուծոյ յաւիտեան՝ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից։
Խոստովան եղէց քեզ տէր յաւիտեան,
զի արարեր. և համբերիցս անուան
քում, զի քաղցր ես առաջի սրբոցքոց։

Տունք ը։ Գորգայս ծգ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԲ.

Ի կատարած. վասն մաղաղեթայ. խնամութիւն դաւթի։

Ասաց անղգամն 'ի սրտի իւրում թէ ոչ գոյ աստուած. ապականեցան և պղծեցան յանօրէնութեան իւրեանց, և ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն։
Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ ոք խնամատուն՝ որ խնդրիցէ զաստուած։
Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին, և անպիտանացան։
Ոչ ոք է որ առնէ զբարի, և չէ ոք մինչեւ 'ի մի։
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, որք գործեն զանօրէնութիւն։
Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր հացի, և առ աստուած ոչ կարդացին։
Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ երկիւղ. զի աստուած ցրուեսցէ զոսկերս մարդահաճոյից։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, զի աստ-

ուած անարգեաց զնոսա։

Ո՞տաց է 'ի սիոնէ զփրկութիւն իսրայէլի։ 'ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն ժողովրդեան իւրոյ, ցնծասցէ յակոբ, և ուրախ եղիցի իսրայէլ։

Տունք Թ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԴ։

Ի կատարած։ ընդ օրհնութիւնս իմաստութիւն դաւթի։ 'ի ժամանակի զի եկին զիփացիքն, եւ ասեն ցաւուղ, ահաւասիկ դաւիթ թաղուցեալ նատի առ մեզ։

Աստուած յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։
Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քոյ ստակեա զնոսա։
Ես կամաք իմովք պատարագս մատու-

ցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում տէր, զի բարի է։
Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ։
Տունք է։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԴ.

Ի կատարած. ընդ օրհնութիւնս իմաստութեան. Սաղմոս դաւթի։

Ունկն դիր աստուած աղօթից իմոց, և մի՛ անտես առներ զխնդրուածս իմ։
Նայեա առիս և լուր ինձ. զի տրտմեցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում, և խռովեցայ։
Ի ձայնէ թշնամւոյն և 'ի նեղել մեղաւորին խոտորեցան յիս անիրաւութեամբ, բարկութեամբ ոխս պահէին ինձ։
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ մահու անկաւ 'ի վերայ իմ։
Ահ և դողումն եկն 'ի վերայ իմ, և ծածկեաց զիս խաւար։
Ասացի տայր քո ինձ զթեւս որպէս զաղաւնւոյ. զի թռչէի վերանայի, և հեռայեալ դադարէի յանապատի։
Ակն ունէի աստուծոյ՝ որ փրկէր զիս

'ի կարճմտութենէ, 'ի զոյրանալոյ, և մրրկեալ ներզարտութենէ։

Ընկլո տէր և բաժանեա զլեզուս նոցա, զի տեսի զանօրէնութիւն և զհակառակութիւն 'ի քաղաքի։

Ի տուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն զպարսպաց նորա անօրէնութիւնք. չարիք և մեղք են 'ի մէջ նոցա. և ոչ պակասեաց 'ի հրապարակաց նոցա վաշխ և նենգութիւն։

Զի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր, համբերէի արդեօք, կամ ատելւոյն մեծաբանեալ էր 'ի վերայ իմ, թագչէի արդեօք 'ի նմանէ։

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ, առաջնորդ իմ և ծանօթ իմ։

Ապաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և քեզ կերակուր, զի գնայաք միաբանութեամբ 'ի տան աստուծոյ։

Եկեսցէ մահ 'ի վերայ նոցա, և կենդանւոյն իջցեն 'ի դժոխս. զի չարութիւն է 'ի բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոցա։

Ես առ աստուած կարդացի, և նա լուաւ ինձ յերեկոյս, 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ աւուր։

Պատմեցի և ասացի, և լուիցէ ձայնի իմում. փրկեսցէ խաղաղութեամբ զանձն իմ 'ի մերձաւորաց իմոց, զի կարեօք հասին 'ի վերայ իմ։

Լուիցէ աստուած և խոնարհ արասցէ զնոսա, որ յառաջն է քան զյաւիտեանս։

Զի ոչ գոյր նոցա փոխանակ, և ոչ երկեան յաստուծոյ։

Զգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել նոցա, և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա։

Բաժանեցան 'ի սրտմտութենէ երեսաց նորա. և եհաս 'ի սիրտս նոցա։

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ, և ինքեանք որպէս սլաք։

Ընկեա 'ի տէր զհոգս քո, և նա կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն արդարոյ։

Դու աստուած իջուսցես զնոսա 'ի գուբ ապականութեան, արք արիւ-

նահեղք և նենգաւորք մի՛ հասարա-
կեսցեն զաւուրս իւրեանց. այլ ես 'ի
քեզ տէր յուսացայ։

Տունք իբ։ Գոբզայս լը։

Կանոնս Գոբզայս է։ Սաղմոս ժթ։ Տունք յի։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ
ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Բ. Օրինաց լբ։

Զի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկութե-
նէ իմմէ. այրեսցէ և իջցէ մինչ 'ի
դժոխս ներքինս։
Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյս
երկրի նոցա. վառեսցին հրով, և բոր-
բոքեսցին հիմունք լերանց նոցա։
Կուտեցից զչարիս ամենայն 'ի վերայնո-
ցա, և նետիւք իմովք ապառեցից զնոսա։
Մաշեալք և հիւծեալք 'ի սովոյ, գա-
զանաբեկ գէշ անկեալ ամենայն թըռչ-
նոց երկնից։
Լարս առանց բժշկութեան արձակե-
ցից 'ի վերայ նոցա՝ զգազանս անա-
պատի, որք այսր և անդր քարշեսցեն

գնոսա ընդ երկիր։

Արտաքուստ մանկամարտորս արասցէ գնոսա սուր, և 'ի ներքուստ շտեմարանաց նոցա անտի արհաւիրք ահից։ Զերիտասարդս նոցա կուսանօք հանդերձ, և զաղջոյս հաստատելովք ծերովք հանդերձ։

Ասացի թէ ցրեցից գնոսա. և դադարեցուցից զյիշատակս նոցա յազգաց։ Թէ ոչ վասն բարկութեան արտմտութեան թշնամւոյն, զի մի երկայնակեացք եղիցին, և մի բարձրասցին հպարտացեալ թշնամիքն, և ասասցեն։ Թէ ձեռն մեր բարձր է, և բազուկ մեր հզօր, և ոչ տէր ստուած արար զայս ամենայն։

Զի ազգ մի խորհրդակորոյսք են նոքա, և ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն, և ոչ խորհեցան 'ի միտ առնուլ զայս ամենայն. և արդ ընկալցին զամօթ յանձինս իւրեանց։

Զարմանք մի մեծ այս են. զիարդ մին զհազարս հալածեսցէ, կամ երկուք

զբիւրս շարժեսցեն։

Թէ ոչ տեառն աստուծոյ մատնեալ էր զնոսա, և տուեալ էր զնոսա 'ի ձեռս թշնամեաց նոցա։

Զի ոչ են դիք նոցա որպէս զաստուածս մեր. այլ թշնամիք մեր վատախորհուրդք։

Յայգւոյն սոդոմայ էր որթ նոցա, և տունկ նոցա 'ի գոմորայ։

Խաղող նոցա խաղող դառնութեան, և ողկոյզ նոցա 'ի դառնութեան լեղւոյ։

Սրտմտութիւն բարկութեան վիշապաց գինի նոցա. սրտմտութիւն իժից՝ անհնարին առանց բժշկութեան։

Ո՞չ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս, և կնքեալ պահի 'ի գանձի իմում։

Յաւուր վրիժուց հատուցման հատուցից նոցա, 'ի ժամանակի յորում հարցի գքարի ոտն նոցա։

Մերձ է օր կորստեան նոցա. հասեալ է պատրաստութեամբ տէր 'ի վերայ նոցա։

Դատէ տէր զժողովուրդ իւր, և 'ի ծառայս իւր վիսիթարի։

Զի ետես զնոսա լքեալս, լուծեալս
և մատնեալս 'ի գերութիւն։
Եւ ասիցէ տէր, ո՞ւր են դիքն ձեր՝
յորս յուսացեալ էիք դուք 'ի նոսա.
զորոց զձարպս սպանդիցն ուտէիք, և
ըմպէիք զգինի զոհիցն։
Արդ յարիցեն օգնեսցեն, և եղիցին
ձեզ թիկունք։

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

Ծաներուք և տեսէք՝ զի ես եմ, և
ոչ գոյ այլ աստուած բաց յինէն։
Ես սպանանեմ, և ես կեցուցանեմ.
հարկանեմ, և ես բժշկեմ. և ոչ ոք իցէ՝
որ հանիցէ զձեզ 'ի ձեռաց իմոց։
Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. երդ-
ուայ աջով իմով և ասացի՝ թէ կեն-
դանի եմ ես յաւիտեան։
Սրեցից որպէս փայլակն զսուսեր իմ, և
'ի խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ։
Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց
իմոց. և ատելեաց իմոց հատուցից
զհատուցումն նոցա նոցին։
Արբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա,

և տուր իմ կերիցէ միս յարենէ վի-
բաւորելոց գերելոց գլխոց իշխանաց՝
թշնամեաց նոցա։
Ուրախ եղիցին երկինք նոքաւ, և եր-
կիրպագցեն նմա ամենայն որդիք աս-
տուծոյ։
Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժո-
ղովրդեան նորա, և զօրացուցեն զնա
ամենայն հրեշտակք աստուծոյ։
Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան
որդւոց նոցա, և հատուցումն թշնամ-
եաց նոցա հատուցաւ նոցա։
Հատուցումն ատելեաց նոցա հատու-
ցաւ նոցա. և սրբեսցէ տէր զերկիր
ժողովրդեան իւրոյ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Դու ես տէր մեր, դու ես քրիստոս
փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեք։
Մարդասէր տէր, վասն սրբուհւոյ ա-
նարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն
խաչի քո պատուական տէր ընկալ
զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

Քարոզ եւ աղօթք՝ Մէ նախանշէր եւ Խոսրովան կանոնացն։

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան, զտէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։

Վասն ցրելոյ 'ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին, զտէր աղաչեսցուք։

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առաքինի վարս, զտէր աղա։

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հավանեաւ ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտէր աղաչես։

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զտէր աղ։

Վասն հոգւոյն հանգուցելոյ՝ որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի քրիստոս ննջեցին, զտէր աղաչեսցուք։

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և։

Զանձինս մեր։ Ողորմեաց։

ԱՂՕԹՔ

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց երեւելեաց և անտեսանելեաց։ Առ քեզ կարդամք յամենայն

ժամ. զի ընդ ամենայն տեղիսէ տէրութիւն քո, և ալքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ։ Շնորհեա մեզ երկիւղիւ 'ի պաշտօն քո կանխել հանապազ, տիրել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ և 'ի բովանդակ մտաց, և յամենայն զօրութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս քո։ Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր 'ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան. և գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն, և զառաքինասէր գործսն յաջողութիւն։ Վասն զի դու ես տէր կենաց և աստուած ողորմութեանց. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. 'Ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Աստուծոյ երկիրպագեցուք։

Քրիստոս ամենազօր և յաղթող տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրապագութիւն, և փառաւորի յամենեցունց թագաւորութիւն քո։ Նայեաս

յերկրպագութիւնս մեր, և ուստ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան։ Վասն զի դու ես աստուած խաղաղութեան, որ բարձեր զթշնամութիւն 'ի միջոյ, և տարեր զխաղաղութիւն յերկինս և յերկրի. հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգևս քոյին բարեացդ։ Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, աստուած մեր և տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս։ Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Յերգս օրհնութեան և 'ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր։

Հայր մեր որ յերկինս։

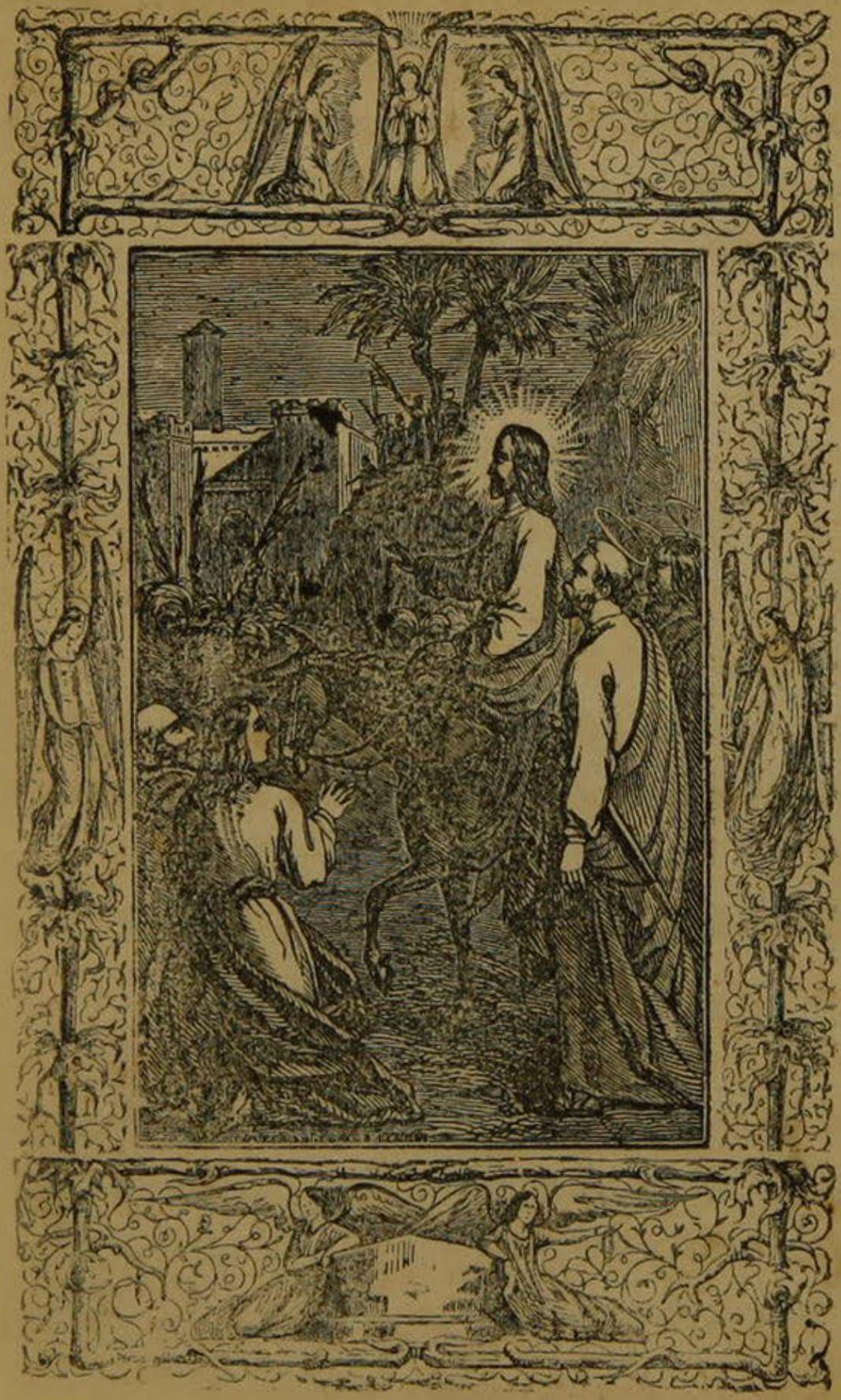

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ.

Ի կատարած . վասն ժողովրդեանն , որ 'ի սրբոյն հեռացեալ էին . 'ի ժամանակի զի կալան զնա այլազգիքն 'ի գէթ ։ Յարձանագիր . Սաղմոս դաւթի ։

ՈՂՈՐՄԵԱ ինձ աստուած , զի կոխեաց զիս մարդ . զօրհանապաղ պատերազմունք նեղեցին զիս ։
Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապաղ . բազումք էին՝ ոյք մարտնչէին ընդիս 'ի բարձանց՝ ։
Ի տուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տէր յուսացայ . աստուծոյ գովեցից զբանս իմ՝ յաստուած յուսացայ՝ և ոչ երկեայց . զի՞ արասցէ ինձ մարդ ։
Զօրհանապաղ զբանս իմ անարգեցին . զինէն էին խորհուրդք նոցա 'ի չարութեան ։
Պանդուխտք եղիցին , և թաքթաքուրք շրջեսցին . նոքա գարշապարի իմում

սպասեսցեն, որպէս և սպասէին անձին իմոյ։

Որպէս առ ոչնչէ մերժեսցես զնոսա, բարկութեամբ զժողովուրդս հնազանդեցուսցես։

Աստուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ. եղից զարտասուս իմ առաջի քո, որպէս խոստացար դու ինձ։

Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց, յաւուր յորում կարդացից առ քեզ։

Ահա ծանեա զի աստուած իմ ես դու. զաստուած օրհնեցից 'ի բանս իմ, և զտէր գովեցից 'ի խօսս իմ. յաստուած յուսացայ և ոչ երկեայց, զի՞ արասցէ ինձ մարդ։

Յինէն են ուխտք իմ, զոր տայց քեզ օրհնութեամբ աստուած աստուած իմ։

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԶ.

Ի կատարած մի ապականեր. Սաղմոս դաւթի յարձանագիր, 'ի ժամանակի զի փախուցեալ եւ թաղուցեալ էր նա յերեսաց սաւուղայ յայրի անդ։

Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ,
զի 'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ։
Ի հովանի թեւոց քոց յուսացայց,
մինչեւ անցցէ անօրէնութիւն։
Աղաղակեցի առ աստուած բարձրեալ,
առ աստուած բարերար իմ։
Առաքեաց յերկնից և կեցոյց զիս.
եդ 'ի նախատինս, որք կոխէին զիս։
Առաքեաց աստուած զողորմութիւն
և զճշմարտութիւն իւր, և փրկեաց
զանձն իմ 'ի միջոյ գազանաց, զի ննջէի
ես խռովեալ։
Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց
զէն և նետք են, և լեզուք նոցա որ-
պէս զսուր սուսերի։
Բարձեալ ես դու յերկինս աստուած,
և ամենայն երկրի են փառք քո։
Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց,
խոնարհ արարին զանձն իմ. փորեցին

առաջի իմ խորհուրդ, և անկան ինք-
եանք 'ի նոյն։
Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած,
պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղ-
մոս ասել քեզ փառաք իմովք։
Զարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմո-
սիք և օրհնութեամբ, և ես զար-
թեայց առաւօտուց։
Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս
տէր, և սաղմոս ասացից քեզ յազգինս։
Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմու-
թիւն քո, մինչեւ յամպս ճշմարտու-
թիւն քո։
Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած,
և յամենայն երկրի են փառք քո։
Տունք ժդ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԷ.

Ի կատարած. մի ապականեր. յարձանագիր.
Սաղմոս դաւթի։

Թէ արդարեւ զարդարութիւն խօսէ-
իք, և ուղիղս դատէիք որդիք մարդկան։
Քանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում
զանօրէնութիւն գործէք յերկրի. զա-

Նիրատութիւն ձեռք ձեր նիւթեն։
Օտար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ. խաբեցան յարգանդէ, և խօսեցան սուտ։
Սրամտութիւն նոցա բան նմանութեան օձի. որպէս իժի և քարբի, զի խցեալ է զականջս իւր։
Զի մի լուիցէ նա զձայն թովչի ճարտարի, և մի առցէ զդեղ 'ի դեղատուէ խնամանոյ։
Աստուած փշրեացէ զատամունս նոցա 'ի բերանս իւրեանց, և զժանիս առիւծուց խորտակեաց տէր։
Անարգ եղիցին նոքա որպէս ջուր՝ զի հեղանի, 'ի լարել աղեղան նորա տկարացին որպէս մամ զի հալի, և ապականեցին։
Անկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարեւ, մինչեւ 'ի միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց. որպէս զժնիկ բարկութեամբ կենդանւոյն կիզցէ զնոսա։
Ուրախ եղիցի արդարն՝ յարժամ տեսցէ զհատուցումն. և զձեռս իւր լուացցէ յարեան մեղաւորի։

Եւ ասացէ մարդ, թէ արդարեւ գուցէ պտուղ արդարոյ, և է աստուած որ դատի զնոսա յերկրի։

Տունք ժ։ Գորղայս լդ։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ.

Ի կատարած. մի ապականեր. յարձանագիր. Սաղմոս դաւթի. 'ի ժամանակի զի առաքեաց սաւուղ, եւ պահարեայ զտուն նորա, զի սպանցէ զնա։

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց աստուած, յայնցանէ որք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ, ապրեցո զիս։
Փրկեա զիս յայնցանէ, որք գործեն զանօրէնութիւն. յարանց արիւնահեղաց ապրեցո զիս։
Որսալ զանձն իմ կամեցան, և հասին 'ի վերայ իմ հզօրք։
Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք. առանց մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ։
Զարթիր ընդ առաջ իմ և տես, դու տէր զօրութեանց աստուած իսրայէլի։
Նայեաց և այց արա ամենայն հեթանոսաց. մի ողորմիր ամենեցուն,

ոյք գործեն զանօրէնութիւն։
Դարձցին ընդ երեկոյս. սուլեսցին որ-
պէս շունք, և շրջեսցին զքաղաքաւ։
Նոքա զօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց,
և սուր է 'ի շրթունս նոցա։
Իսկ արդ ո՞վ լուաւ զայս. զի դու տէր
ծիծաղեսցիս զնոքօք, և արհամար-
հեսցես զամենայն հեթանոս։
Զզօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից.
զի աստուած օգնական իմ է։
Աստուած իմ, ողորմութիւն նորա
կանխեսցէ առիս, և աստուած իմ
ցուցցէ ինձ 'ի թշնամիս իմ։
Մի՛ սպանաներ զնոսա, զի մի՛ մոռաս-
ցին զժողովուրդս քո։
Ցրուեա զնոսա զօրութեամբ քով, և
ընկճեա զնոսա, զի դու ես պաշտ-
պան իմ տէր։
Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց
նոցա, ընկլցին նոքա յամբարտաւա-
նութեան իւրեանց։
Յանէծս և 'ի ստութիւնս մատնեսցին,
'ի կատարածի բարկութեան սպառես-

ցին, և մի գացին։
Գիտացեն՝ զի աստուած տիրէ յա-
կոբայ և ամենայն ծագաց երկրի։
Դարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որ-
պէս շունք, և շրջեսցին ղքաղաքաւ։
Նոքա սիռեսցին յուտել. ապա թէ
ոչ յագեսցին, տրտնջեսցեն։
Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս տեառն,
և ցնծացայց առաւօտուց յողորմու-
թեան քումմ։
Զի եղեր իմ պաշտպան և տուն ա-
պաւինի, յաւուր նեղութեան իմոյ
օգնական իմ։
Քեզ սաղմոս ասացից՝ աստուած ապա-
ւէն իմ, աստուած ողորմութեան իմոյ։
Տունք իա։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԹ.

Սաղմոս դաւթի. արձանագիր. 'ի կատարած. զառան-
ցելոց ժամանակաց առ ուսմանէ. 'ի ժամանակի զի
հնձիլ արար նա զմիջագէտս եւ զասորեստանն սուր-
զայ, եւ 'ի դարձին հարկանէր յոմանք զձորն աղաւիս
յերկոտասան հազարս։

Աստուած մերժեցեր և աւերեցեր
զմեզ. բարկացար, և գթացիր 'ի մեզ

Շարժեցեր զերկիր, և խռովեցուցեր զսա. բժշկեա զհարուածս սորա, զի սասանեցաւ։

Ցուցեր ժողովրդեան քում խստութիւն, և ետուր ըմպել մեզ գինի յիմարութեան։

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո աջով քով, և լուր մեզ։

Ասուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւրմէ. ցնծացայց՝ բարձր եղէց, բաժանեցից զսիւքէմ, և զհովիտսն յարկաց չափեցից։

Իմ է գաղաադ, և իմ է մանասէ. եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ։

Յուդա թագաւոր իմ. մովաբ աւազան յուսոյ իմոյ։

Յեդոմիմ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ սլաղգիք հնազանդ եղեն։

Ո՞ տացէ զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ ո՞վ առաջնորդեսցէ ինձ մինչեւ յեդոմ։

Եթէ ոչ դու ասուած, որ մերժեցեր

զմեզ, և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր։
Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան,
զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ։
Աստուծով արասցուք զօրութիւն, և
նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որք
նեղեն զմեզ։

Տունք ԺԳ։

ՍԱՂՄՈՍ Կ.

Ի կատարած. ընդ օրհնութիւն. Սաղմոս դաւթի։

Լուր աստուած աղօթից իմոց, և նա-
յեա տէր յաղօթս իմ։
Ի ծագաց երկրի կարդացի առ քեզ,
մինչ 'ի վաստակիլ սրտի իմոյ։
Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. առաջ-
նորդեցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս, և
աշտարակ հզօր եղեն ինձ յերեսաց
թշնամւոյն։
Բնակեցայց ես 'ի յարկս քո յաւիտեան,
և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեւոց
քոց։
Դու աստուած լուար աղօթից իմոց.
ետուր ժառանգութիւն, որք երկնչին
յանուանէ քումմէ։

Աւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի ամաց նորա, աւուրս ազգաց մինչեւ յազգս։

Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի աստուծոյ ողորմութիւն և ճշմարտութիւն, որք խնդրեն 'ի նմանէ։

Այսպէս սաղմոս սացից անուան քում յաւիտեանս յաւիտենից, և տաց քեզ զաղօթս իմ օր ըստ օրէ։

Տունք ը։ Գոբզայս խբ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ.

Ի կատարած. 'ի վերայ Իդիթունայ. Սաղմոս դաւթի։

Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ փրկութիւն։ Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն իմ՝ զի մի սասանեցայց առաւել։ Մինչեւ յե՞րբ յառնէք 'ի վերայ մարդոյ՝ սպանանել ամենեքեան, որպէս յորմոյ թիւրելոյ և 'ի ցանկոյ մերժելոյ։ Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մերժելյինէն, և ընթացան 'ի ծարաւս իւրեանց։

Բերանոք իւրեանց օրհնէին, և սրտիւք անիծանէին։

Բայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ համբերութիւն։

Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն իմ. զի մի սասանեցայց։

Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ և փառք իմ. աստուած օգնութեան իմոյ, յոյս իմ առ աստուած է։

Յուսացարուք 'ի նա ամենայն ժողովք ժողովրդոց. սիրեցէք առաջի նորա զսիրտս ձեր, զի աստուած օգնական է մեր յաւիտեանս ժամանակաց։

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան, սուտ են որդիք մարդկան, 'ի կշիռս իւրեանց մեղանչեն, և ինքեանք յունայնութեան են 'ի միասին։

Մի յուսայք յանիրաւութիւն, յափրշտակութեան մի ցանկայք, և մեծութիւն թէ առուիւ գայցէ, մի յօժարեսցին սիրտք ձեր։

Միանգամ խօսեցաւ աստուած, և

երկուս զայս լուայք։
Յաստուծոյ է զօրութիւն, և քո աէր ողորմութիւն. և դու հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործոց նոցա։

Տունք ԺԳ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ.

Սաղմոս դաւթի. մինչդեռ նստէր նա յանապատի անդ հրէաստանի։

Աստուած աստուած իմ, ես առ քեզ առաւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ քեզ հոգի իմ, քանիպատիկ ես և մարմին իմ։
Որպէս երկիր անապատ և անջուր, ուր ոչ գոյ 'ինման ճանապարհ։
Այսպէս 'ի տուրբս երեւեցայց քեզ, տեսանել ինձ զզօրութիւն քո և ըզփառս քո։
Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս իմ, և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ։
Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ, և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ։
Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ

ցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ։
Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում,
ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ
քեզ։
Զի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացայց։
Եկն զկնի քո անձն իմ, և զիս ընկա-
լաւ աջ քո. և նոքա 'ի նանիր խնդրե-
ցին զանձն իմ։
Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
մատնեսցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք
աղուէսաց եղիցին։
Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր. գովես-
ցին ամենեքեան՝ որք երդնուն նո-
վաւ. խցցին բերանք այնոցիկ՝ որք
խօսէին զանիրաւութիւն։

Տունք ժա։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Լուր աստուած աղօթից իմոց յա-
ղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թըշ-
նամւոյն փրկեա զանձն իմ։

ծածկեսցես զիա 'ի ժողովոց չարաց, 'ի բազմութենէ՝ որք գործեն զանօրէ-
նութիւն։

Որք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց, լարեցին զաղեղունս իւրեանց զիրս դառնութեան։

Զգել 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ որք ուղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա, և մի երկիցեն։

Որք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան, խորհեցան թա-
գուցանել ինձ որոգայթ, և ասացին ոչ տեսանէ զայս տէր։

Քննեցին զանօրէնութիւն, պատրաստեցան 'ի քննել զքննութիւն։

Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած։

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա, տկարացան 'ի նոսա լեզուք նոցա, և խառնվեցան ամենեքեան՝ որք հայէին ընդ նոսա։

Երկեաւ ամենայն մարդ 'ի պատմել զգործս աստուծոյ, և զարարածս նո-

բա 'ի միտ առին։

Ուրախ եղիցի արդար 'ի տէր, և յուսասցի 'ի նա. նուաւ գովեսցին ամենեքեան, որք ուղիղ են սրտիւք։

Տունք Ժ. Գոբղայս ԼԴ.

ՍԱՂՄՈՍ ԿԴ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի. օրհնութիւն երեմիայի՝ եղեկիէլի եւ ժողովրդեանն, յորժամ 'ի պանդխտութենէն կամէին ելանել։

Քեզ վայելէ օրհնութիւն ստուած 'ի սիոն, և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ։

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր, և զամբարշտութիւնս մեր դուքաւեսցես։

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար, և բնակեսցին 'ի դաւիթս քո։

Լցցուք մեք 'ի բարութենէ տանն քո, սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ։

Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր, յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ 'ի ծով հեռի։

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով, և զգեցեալ է զօրութիւն։

Ո խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու, և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ։

Խռովեսցին հեթանոսք, և երկիցեն բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց։

Յելս առաւօտու և ընդ երեկոյս կուսարձասցին. հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա, և բազում արարեր զմեծութիւն նորա։

Գետն աստուծոյ լի եղեւ ջուրբ. պատրաստ արարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է պարարտութիւն։

Զակօս նորա արբեցուցեր, և բազում արարեր զարմսիս նորա։

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա. օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քոյ։

Դաշտք քո լցցին պարարտութեամբ, պարարտասցին գեղեցկութիւնք ա-

Նապատի ։

Բլուրք զցնծութիւն զգեցին, և ըզգեցին խոյք մաքեաց ։
Հովիտք բազում արասցեն զցորեան, աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն ։

Տունք ժդ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ։

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի. յարութեան։

Աղաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր. սաղմոս ասացէք անուան նորա, և տուք զփառս օրհնութեան նորա։
Ասացէք աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են գործք քո. 'ի բազում զօրութեան քում ստեցին քեզ թշնամիք քո ։
Ամենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ, սաղմոս ասասցեն քեզ, և սաղմոս ասասցեն անուան քում։
Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն որդւոց մարդկան ։
Ո դարձոյց զծովն 'ի ցամաք, և ընդգետս անցին ոտանաւորք ։
Անդ ուրախ եղիցուք մեք 'ի նա, որ տի-

բեն զօրութեամբ իւրով յաւիտենից։
Աչք նորա 'ի հեթանոսս հային. որք
դառնացուցին զնա, մի՛ բարձրացին
յանձինս իւրեանց։
Օրհնեցէք հեթանոսք զաստուած մեր,
լսելի արարէք զձայն օրհնութեան նորա։
Այն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս, և
ոչ ետ գողութիւն ոտից իմոց։
Փորձեցեր զմեզ աստուած և քննե-
ցեր, որպէս և քննի արծաթ։
Ի՞նչ ցեր զմեզ յորոգայթ, եդեր զնե-
ղութիւն 'ի թիկունս մեր, և անցու-
ցեր զմարդիկ 'ի վերայ գլխոց մերոց։
Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր,
և հաներ զմեզ 'ի հանգիստ։
Մտից 'ի տուն քոյ պատարագօք. տաց
քեզ զուխտ իմ, զոր խոստացան քեզ
շրթունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ
'ի նեղութեան։
Զողջակէզս ուղղալից մատուցից քեզ
խոյովք և խնկովք, և քեզ մատուցից
զուարակս և նոխազս։
Եկայք լուարուք ինձ՝ և պատմեցից

ձեզ ամենեքեան՝ որք երկնչիք յաս-
տուծոյ, զոր ինչ արար անձին իմոյ։
Առ նա բերանով իմով կարդացի, և
բարձր արարի զնա լեզուաւ իմով։
Զմեղս թէ տեսանէի 'ի սրտի իմում,
միթէ լսէ՞ր ինձ տէր։
Վասն այսորիկ լուաւ ինձ աստուած,
և նայեցաւ 'ի ձայն խնդրուածոց իմոց։
Օրհնեալ է աստուած՝ որ ոչ 'ի բաց-
եայ արար զաղօթս իմ, և ոչ զողոր-
մութիւն իւր յինէն։

Տունք ԺԹ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ.

Ի կատարած. ընդ օրհնութիւնս. Սաղմոս երգոց։

Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ, երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ, և
ողորմեա մեզ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յազգինս ամենայն զփրկութիւնս քո։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աստուած, խոստովան եղիցին
առ քեզ ժողովուրդք ամենայն։
Ուրախ եղիցին և ցնծացեն ազգք,

զի դու դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ, և ազգաց երկրի դու առաջնորդես։

Խոստման եղիցին առ քեզ ժողովուրդք աստուած, գոհացին զքէն ժողովուրդք ամենայն։

Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհնեաց զմեզ աստուած աստուած մեր։

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ, և 'ինքնանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի։

Տունք է։ Գոլգայս խք։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԷ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա, փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա։

Որպէս պակասի ծուխ՝ պակասեսցին, որպէս հալի մոմ առաջի հրոյ, այնպէս կորիցեն մեղաւորք յերեսաց աստուծոյ։

Արդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն առաջի նորա, և զուարճասցին յուրա-

խուրթեան իւրեանց։

Օրհնեցէք զաստուած մեր և սաղմոս ասացէք անուան նորա. ճանապարհ ապրարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արեւմուտս, և տէր է անուն նորա։

Ցնծացեն առաջի նորա, և խռովեսցին յերեսաց նորա։

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց, աստուած՝ի տեղւոջ արբուրթեան իւրոյ։

Աստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս՝ի տան, և հանէ զկապեալս քաջուրթեամբ իւրով, այնպէս և զդառնացողս՝ որք բնակեալ են՝ի գերեզմանս։

Աստուած ընդ ելանելն քո առաջի ժողովրդեան քո, ընդ անցանելն քո ընդ անապատ՝ երկիր շարժեցաւ։

Քանզի և երկինք ցօղեսցին յերեսաց աստուծոյ՝ի սինայէ առաջի աստուծոյ իսրայէլի։

Անձրեւ կամաց պատրաստեցեր աստուած ժառանգութեան քում, թէպէտ և հիւանդացաւ, սակայն դու հաստատեցեր զնա, և գաղանք քո բը-

նակեսցին 'ի նմա ։

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով աղքատի ստուած . տէր տացէ զքան , զոր աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ ։

Թագաւոր զօրութեանց սիրելոյ , գեղեցկութիւն տան քո բաժանեալ յաւարի , թէպէտ և ննջեսջիք 'ի մէջ վիճակաց ։

Թեւք աղաւնւոյ արծաթապատ , և թիկնամէջ նորա 'ի գոյն ոսկւոյ ։

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս 'ի վերայ նորա , ձիւնացին 'ի սաղմոն ։

Լեառն ստուծոյ լեառն պարարտ , լեառն մածեալ՝ լեառն պարարտ , և զի՞նչ կարծէք լերինք հպարտացեալք ։

Լեառն , ընդ որ հաճեցաւ ստուած բնակել 'ի նմա . քանզի և տէր իսկ բնակեսցի 'ի նմա իսպառ ։

Կառք ստուծոյ բիւրապատիկք , հազարք ուղղիչք , և տէր 'ի նոսա 'ի սինէ սրբութեան իւրոյ ։

Եկ 'ի բարձունս և գերեաց զգերու-

թիւն. էառ աւար՝ բաշխեաց պար-
գեւս և ետ որդւոց մարդկան. քանզի
թերահաւատից ևս բնակեալ եղիցին
'ի նմա։

Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր
զօրհանապազ, առաջնորդեսցէ մեզ
աստուած փրկիչ մեր։

Աստուած մեր աստուած կենարար,
և 'ի տեառնէ են ելք մահու։

Բայց սակայն աստուած փշրեսցէ զգը-
լուխս թշնամեաց մերոց, և զհերն
կարճնուիլն, որք գնան յանօրէնու-
թեան իւրեանց։

Ասաց տէր՝ 'ի խորոց անդնդոց դար-
ձուցից, և 'ի միջոյ ծովեաց զայն 'ի
դուրս կորզեցից։

Որպէս թացցի ոտն քո յարեան, և լե-
զուք շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց։

Երեւեցան գնացք քո աստուած, գը-
նացք աստուծոյ թագաւորին մերոյ
սրբոյ։

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնու-
թիւն 'ի մէջ կուսանաց և դուիչաց։

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած, և զտէր յաղբերացն Իսրայէլի։

Անդ բենիամին 'ի տղայութեան զարմանալի, իշխանք յուդայ առաջնորդք նորա իշխանք զաբուղոնի, և իշխանք նեփթալիմայ։

Հրամայեա աստուած զօրութեամբ քով. զօրացո զայս, զոր հաստատեցեր 'ի մեզ։

Ի տաճարէ քումմէ յերուսաղեմէ քեզ մատուցեն թագաւորք զպատարագս։

Սաստեա 'ի գազան եղեգան, 'ի ժողովս զուարակաց և 'ի դաս երնջոց։

Խոտեացին այնոքիկ՝ զոք ընտրեալ են արծաթով, ցրուեա զհեթանոսս, զոք կամին ընդ պատերազմ։

Եկեսցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ, հընդիկք յառաջագոյն ձեռնատու լիցին առ աստուած։

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք զաստուած, և սաղմոս ասացէք տեառն։

Ճանապարհ արարէք այնմիկ, որ նստի յերկինս երկնից ընդ արեւելս։

Ահա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրութեան, և տուր զփառս աստուծոյ։
Ի վերայ իսրայէլի մեծվայելչութիւն նորա, և զօրութիւն նորա մինչեւ յամպս երկնից։
Աքանչելի է աստուած 'ի վերայ սրբոց իւրոց, աստուած իսրայէլի։
Նա տացէ զօրութիւն հաստատութեան ժողովրդեան իւրոյ. օրհնեալ է աստուած։

Տունք ԼԸ։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԸ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի. վասն զառանցելոցն։

Կեցո զիս աստուած, զի հասին ջուրք յանձն իմ, ընկղմայ ես 'ի խորս անդընդոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ։
Եկի ես 'ի խորս ծովու, և շրջանք ընկղմեցին զիս։
Վաստակեցայ ես առ աղաղակել, և կերկերեցաւ կոկորդ իմ։
Նուազեցան աչք իմ առ յուսալ ինձ առ տէր աստուած իմ։

Բազումք եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ, որք ատէին զիս 'ի տարապարտուց։

Զօրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք իմ 'ի նանիր. ինչ զոր ոչ յափշտակեալ էի, տուժէի նոցա։

Աստուած դու ծանեար զանզգամութիւն իմ, և յանցանք իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցան։

Մի ամաչեսցեն վասն իմ, որք համբերեն քեզ տէր տէր զօրութեանց. մի պատկառեսցին վասն իմ, որք խնդրեն զքեզ աստուած իսրայէլի։

Վասն քո համբերի նախատանաց, և ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ։

Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց, և հիւր որդւոց մօր իմոյ։

Նախանձ տան քո եկեր զիս, և նախատինք նախատչաց քոց անկան 'ի վերայ իմ։

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ, և եղեն ինձ այս նախատինք. արարի զհանդերձս իմ քուրձ, և եղէ յառակնոցա։

Զինէն խորհէին, որք նստէին առ ըզ

գրունս. զիս այպն առնէին, զոք ըմ-
պէին զգինի։
Եւ յաղօթս կայի առ քեզ տէր 'ի ժա-
մանակ ընդունելի։
Աստուած 'ի բազում ողորմութեան
քում լուր ինձ, 'ի ճշմարտութիւն
փրկութեան քո։
Ապրեցո զիս 'ի կաւոյ, զի մի ընկլայց.
ապրեցայց ես յատելեաց իմոց, և 'ի
խորոց ջուրց բազմաց։
Մի ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց, և մի
ընկղմեսցեն զիս անդունք խորոց. և
ջրհոր մի կաքուսցէ զբերան իւր 'ի
վերայ իմ։
Լուր ինձ տէր, զի քաղցր է ողորմու-
թիւն քո. ըստ բազում գթութեան
քում հայեա յիս, և մի դարձուցա-
ներ զերեսս քո 'ի ծառայէ քումմէ. զի
նեղեալ եմ ես, վաղվաղակի լուր ինձ։
Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս, և
վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս։
Զի դու գիտես զնախատինս իմ, զա-
մօթ իմ և զպատկառանս իմ։

Առաջի քո են ամենայն նեղիչք անձին իմոյ. նախատանաց համբեր սիրտ իմ և թշուառութեան։

Ակն ունէի՝ թէ ոք տրտմեսցի ընդիս, և ոչ ոք էր, և մխիթարիչ ինձ ոչ ոք գտաւ։

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի, և 'ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ։

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորգայթ, 'ի հատուցումն և 'ի գայթակղութիւն։

Խաւարեսցին աչք նոցա, զի մի տեսցեն. և զթիկունս նոցա հանապազ կորացո։

Արկցես 'ի վերայ նոցա զբարկութիւն քո. և տրամտութիւն բարկութեան քոյ հասցէ 'ի վերայ նոցա։

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւերակ, և 'ի հարկս նոցա մի ոք իցէ՝ որ բնակիցէ։

Զի զոր դու հարեր՝ հալածեցին, և 'ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին։

Դիր զմեղս 'ի վերայ մեղաց նոցա, զի մի մտցեն յարդարութիւն քո։

Ընչեցին նոքա 'ի դպրութենէ քումմէ կենաց, և ընդ արդարս քո մի գրեցին։
Աղքատ և ցաւած եմ ես, փրկութիւն քո աստուած ընկալցի զիս։
Օրհնեցից զանուն աստուծոյ իմոյ օրհնութեամբ, և բարձր արարից զնա գովութեամբ։
Հաճոյ եղիցի աստուծոյ քան զորթ մատաղ, որ բերէ զեղջիւրս և զկճղակս։
Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին. խնդրեցէք զաստուած, և կեցցեն անձինք ձեր։
Զի լուաւ տէր անանկաց, և զկապեալս իւր ոչ արհամարհեաց։
Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր, ծովք և ամենայն որ գեռայ 'ի նոսա։
Աստուած փրկէ զսիոն. և շինեսցին քաղաքք Հրէաստանի. շինեսցեն բնակեսցեն՝ և ժառանգեսցեն 'ի նմա։
Զաւակ ծառայից քոց հաստատեսցի անդ. և այք սիրեն զանուն քո. բնակեսցեն 'ի նմա։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի՝ առ 'ի յիշատակ փրկելոյ զնա տեառն։

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, և տէր յընկերել ինձ փութայ։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝ որք խորհէին ինձ չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, որք ասէին ինձ վաշ վաշ։
Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ տէր։
Ասասցեն յամենայն ժամ մեծ է աստուած, և որք սիրեն զփրկութիւնս քո։
Ես աղքատ և տնանկ եմ, աստուած օգնեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես, և դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար։

Տունք ղ. Գոբղայս խդ։

ՍԱՂՄՈՍ Հ.

Ի կատարած. որդւոցն յովնադաբայ, յետ առաջնոյ գերութեանն. Սաղմոս դաւթի։

Ի՛ քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւիտեան, յարդարութեան քում

փրկեա և ապրեցո զիս։
Խոնարհեցո առիս զունկն քո, և կե-
ցո զիս։
Լեր իմ ամուրաց ապաւէն, և տեղի
ամուր կեցուցանել զիս. զի հաստա-
տութիւն իմ և ապաւէն իմ դու ես։
Ամուրաց իմ, փրկեա զիս 'ի ձեռաց մե-
ղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի։
Դու ես համբերութիւն իմ տէր տէր,
յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ։
Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ.
յորովայն մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ,
և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յամե-
նայն ժամ։
Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց.
և դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ։
Լցցի բերան իմ գովութեամբ. որպէս
օրհնեցից զփառս քո, զօրհանապազ
զմեծ վայելչութիւնս քո։
Մի ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս
ծերութեան. 'ի պակասիլ զօրութեան
իմոյ մի թողուր զիս։
Ասացին թշնամիք իմ ինձ, և որք պա-

շարեցին զանձն իմ, խորհեցան 'ի միա-
սին և ասացին։
Աստուած եթող զնա, հալածեցուք և
հասցուք նմա, զի ոչ ոք է որ փրկէ զնա։
Աստուած իմ, մի հեռի առնիր յինէն,
և աստուած յօգնել ինձ նայեաց։
Ամաչեսցեն և պակասեսցին՝ ոյք չարա-
խօսկային զանձնէ իմմէ. զգեցցին զամօթ
և զպատկառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ չար։
Ես յամենայն ժամ յուսացայց, և յա-
ւելից յօրհնութիւնս քո։
Բերան իմ պատմեսցէ զարդարութիւնս
քո, զօրհանապազ զգովութիւնս քո։
Որպէս ոչ թէ խարդախութիւն ինչ
գիտէի դպրութեան. այլ մտից 'ի զօ-
րութիւնս տեառն, և տէր յիշեցի
զարդարութիւնս քո միայն։
Աստուած իմ ուսուցեր զիս 'ի ման-
կութենէ իմմէ, և. ցարդ եւս պատ-
մեցից զարդարութիւնս քո։
Մինչեւ յծերութիւն և 'ի ծերանալ,
աստուած իմ մի թողուր զիս։
Մինչեւ պատմեսցի բազուկ քո ազգի

ամենայնի որ գալոցն է։

Զզօրութիւնս քո և զարդարութիւնս քո մինչեւ 'ի բարձունս, զոր արարեր մեծամեծս. ասուած ո՞նման է քեզ։

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում և չարչարանս, դարձեալ միխիթարեցեր զիս, և 'ի խորոց անդնդոց երկրի հաներ զիս։

Յաճախեցեր զզօրութիւնս քո, դարձար և միխիթարեցեր զիս, և 'ի խորոց երկրի միւսանգամ հաներ զիս։

Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտդ ասուած. սաղմոս ասացից քեզ օրհնութեամբ սուրբդ Իսրայէլի։

Ցնծասցեն շրթունք իմ յորժամ սաղմոս ասիցեմ քեզ, և անձն իմ զոր փրկեցեր։

Եւս և լեզու իմ՝ զօրհանապազ խօսեսցի զարդարութիւնս քո։

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և ամաչեսցեն, ոյք խնդրէին ինձ չար։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ.

Ի սողոմոն սաղմոս։

Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր,
և զարդարութիւնս քո որդւոյ թա-
գաւորի։
Դատել զժողովուրդս քո արդարու-
թեամբ, և զաղքատս քո իրաւամբք։
Առցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողո-
վրդեան, և բլուրք զարդարութիւն։
Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեան,
և կեցուսցէ զորդիս տնանկաց, և խո-
նարհեցուսցէ զամբարտաւանս։
Կացցէ և մնասցէ ընդ արեւու յառաջ
քան զլուսին ազգէ մինչեւ յազգ։
Ինչէ որպէս զանձրեւ 'ի վերայ գեղ-
ման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարու-
թիւն, բազում խաղաղութիւն՝ մինչև
կատարեսցի լուսին։
Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչեւ 'ի ծով,
'ի գետոց մինչեւ 'ի ծագս աշխարհի։
Առաջի նորա նախ հնդիկք անկցին,

և թշնամիք նորա հող կերիցեն։
Թագաւորք թարսի և կղզեաց պատա-
րագս մատուցեն նմա. թագաւորք ա-
րաբայ և սաբա պատարագս բերցեն
նմա։
Երկիրպագցեն նմա ամենայն թագա-
ւորք երկրի, և ամենայն ազգք ծա-
ռայեսցեն նմա։
Զի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հզօ-
րի. զաղքատն և զտնանկն, որոյ ոչ է
իւր օգնական։
Անխայեսցէ նա յաղքատն և 'ի տնանկն,
և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ. 'ի վաշ-
խից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա։
Պատուական է անուն նորա առաջի
նոցա. կեցցէ, և տացի նմա յոսկւոյն
արաբացւոց։
Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ,
և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա։
Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն
երկիր, և 'ի վերայ գլխոց լերանց։
Բարձրասցի քան զլիբանան պտուղ
նորա, և ծաղկեսցի 'ի քաղաքի տեառն

որպէս խոտ երկրի։
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յա-
ւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է
անուն նորա։
Ինա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա։
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ
առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է
անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտ-
եան. լցցի փառաւք նորա ամենայն եր-
կիր. եղիցի եղիցի։

Տունք ի։ Գոբզայս խզ։

Կանոնս Գոբզայս է։ Սաղմոս ժէ։ Տունք մՅ։

ԱՂՕԹՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԷԼԻ

Ա. Թագ. բ։

Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր, և բարձ-
րացաւ եղջիւր իմ յաստուած փրկիչ իմ։
Ընդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ
թշնամեաց իմոց. ուրախ եղէց 'ի
փրկութեան քում։
Զի ոչ գոյ սուրբ որպէս զտէր, և ոչ
արդար որպէս զաստուած մեր, և չիք

սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ։
Մի պարծիք և մի խօսիք զամբարտա-
ւանս, և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր
բան հպարտ մեծաբանութեան։
Աստուած գիտութեանց՝ տէր աստ-
ուած պատրաստէ իւրով իմաստու-
թեամբ զգիտութիւն յարարածս իւր։
Հզօրաց հաստ աղեղունք թուլացան,
և տկարք վառեցան զօրութեամբ։
Յագք և լիք հացիւ նուաղեցան. և
քաղցեալք լցին զերկիր։
Ամուլն ծնաւ եօթն, և բազմածինն
նուաղեցաւ 'ի ծննդոց։
Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցանէ,
իջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ։
Տէր աղքատացուցանէ և տէր մեծա-
ցուցանէ. խոնարհ առնէ զամբարտա-
ւանս մինչեւ յերկիր, և բարձր առ-
նէ զտառապեալս յաղբեւաց։
Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշ-
խանս ժողովրդեան, և զթագս փա-
ռաց ժառանգեցուցանէ նոցա։
Կատարէ զուխտս ուխտաւորաց, և

օրհնեաց զամս արդարոց։
Զի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ հզօր. այլ տէր տկար առնէ զհակառակորդս իւր, տէր սուրբ է։
Մի՛ պարծեսցի խորհրդականն 'ի խորհուրդս իւր, և մի՛ պարծեսցի հզօրն 'ի զօրութիւն իւր, և մի՛ պարծեսցի մեծն 'ի մեծութեան իւրում։
Այլ որ պարծին՝ 'ի տէր պարծեսցի, 'ի խորհուրդս գիտութեան զտէր ճանաչել։
Առնել դիրաւունս և գործել զարդարութիւն 'ի վերայ երեսաց երկրի։
Տէր ել յերկինս և որոտաց, և ինքն դատէ առանց բարբառելոյ։
Տայ զօրութիւն թագաւորաց մերոց, և բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Բարկացաւ եղջիւր իմ յաստուած փրկիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի

տէր տէրամբ և հաւատով։

Մարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ ա-
նարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն
խաչի քո պատուականի տէր ընկալ
զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ։

Քարոզ եւ աղօթք՝ Ողորմեա եւ Ի Նէղս-Ընդ կանոնացն։

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս և զո-
ղորմութիւն 'ի բարերար տեառնէ
մերմէ, զտէր աղաչեսցուք։

Տէր ողորմեա։

Վասն փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութե-
նէ մարդկան և յորոգայթից սատա-
նայի, զտէր աղա։

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից
և տանց հաւատացելոց, զտէր աղա։

Վասն որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փա-
պարս բնակեալ են սուրբ հարքն մեր,
զտէր աղա։

Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ
կատարեն զամենայն ժամանակս կե-
նաց իւրեանց, զտէր աղա։

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք

ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի քրիս-
տոս ննջեցին, զտէր աղա։
Եւ եւս՝ միաբան վասն։ Զանձինս։
Ողորմեայց։

ԱՂՕԹՔ

Գոհանամք զքէն տէր աստուած մեր,
որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ
քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո։ Զար-
թո զմիտս մեր արդարութեամբ առ
քեզ տէր աստուած մեր, զի տեսցեն
աչք մեր զփրկութիւն քո։ Եկեսցէ և
բնակեսցէ առ մեզ աստուածութիւն
քո, և ողորմութիւն քո հոսանի և
պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից
քոց։ Եւ զմեզ զծառայքս քո արժանի
արա 'ի տուէ և 'ի գիշերի և յամենայն
ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուի-
րանաց քոց։ Եւ գոհանալով փառա-
ւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հո-
գիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից, ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք։

Կենդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմահութեան, դու ես քրիստոս աստուած փրկիչ մեր։ Որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և արդարութեան քո։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տէր աստուած մեր, արա զմեզ արթուն և պատրաստս 'ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր։
Հայր մեր որ յերկինս։

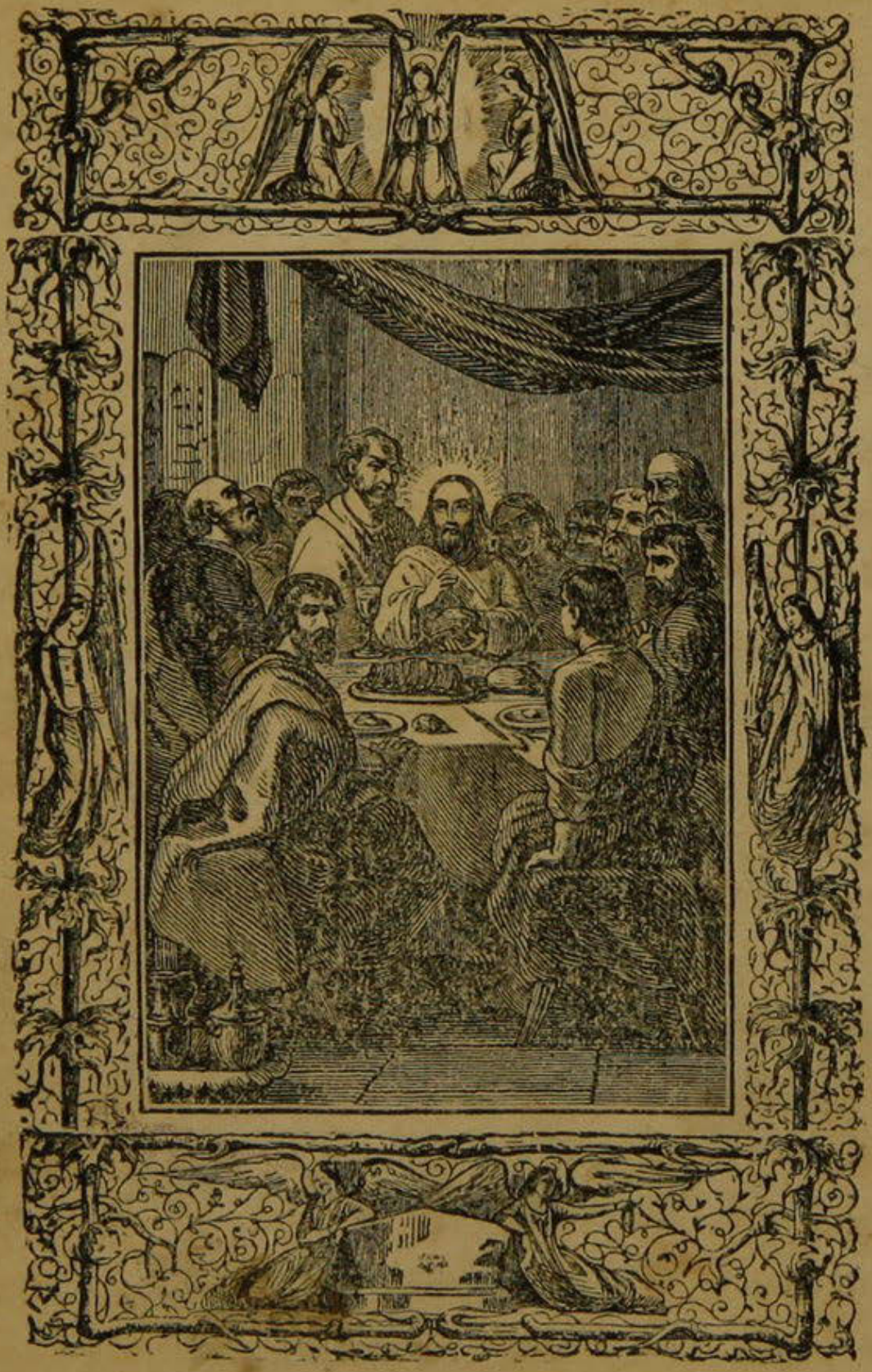

ՍԱՂՄՈՍ ՀԲ.

Սաղմոս յաւասի. օրհնութեան։

Իբրեւ զի բարի է Իսրայէլի աստուած, և ոյք ուղիղ են սրտիւք։
Բայց զի իմ փոքր մի եւս սասանեալ էին ոտք. սակաւիկ մի և գայթակղեալ էին գնացք իմ։
Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս, զխաղաղութիւն մեղաւորաց որպէս տեսանէի, զի ոչ գոյր վրէպ մահու նոցա։
Հաստատուն են տանջանք նոցա, 'ի վաստակս մարդկան չեն նոքա, և ըստ մարդկան ոչ տանջեացին։
Վասն այնորիկ կալաւ զնոսա ամբարտաւանութիւն. արկին զիւրեամբք զամբարշտութիւն և զանիրաւութիւն իւրեանց։

Ելցէ որպէս 'ի ճարպոյ անիրաւութիւն նոցա. զի գնացին նոքա ըստ խորհրդոց սրտից իւրեանց։

Խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ, և զապիրատութիւն 'ի բարձունս խորհեցան։

Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց, և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ։ Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի այսրէն, և աւուրք իմ լի կատարեալ գտցին 'ի նոսա։

Ասացին՝ զիա՞րդ գիտաց աստուած. կամ գուցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ 'ի բարձրելոյն։

Ահա մեղաւորք են և յաջողեալ է նոցա. կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի։

Ասացի՝ 'ի զուր ուրեմն արդարացուցի զսիրտ իմ, լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և եղէ ես խոշտանկեալ զօրհանապազ. և կշտամբանք իմ ընդ առաւօտս։

Թէպէտ և ասէի՝ թէ այսպէս պատ-

մեցից՝ ահաւասիկ յապդ որդւոց քոց
որոց և ուխտեցից։

Ի մտի եդի, թէ սակայն և այս չան է
առաջի իմ, մինչեւ մտից 'ի սրբութիւնն
աստուծոյ և 'ի միտ առից զկատարած
նոցա։

Սակայն վասն նենգութեան նոցա տա-
բաղիր արասցես զնոսա, և կործանես-
ցես զնոսա յամբարտաւանութեան
իւրեանց։

Իսկ զիա՞րդ եղեն յաւեր յանկարծա-
կի, ատակեցան պակասեցան կորեան
վասն անօրէնութեան իւրեանց, և ե-
ղեն որպէս երազք զարթուցելոց։

Տէր 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա
անարգեսցես. զի հուր բորբոքեցաւ
'ի սրտի իմում, և երիկամունք իմ ալ-
ագունեցան։

Ես արհամարհեալ եղէ, և ոչ գիտա-
ցի. որպէս զանասուն համարեցայ ա-
ռաջի քո, և ես յամենայն ժամ ընդ
քեզ եմ։

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, 'ի խոր-

Հուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ, և փառաւք ընկալար զիս։

Զի՞նչ կայ իմ բնաւ յերկինս, կամ՝ ի քէն զի՞նչ եւս խնդրեցից յերկրի։

Նուաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ. աստուած սրտի իմոյ, բաժին իմ աստուած յաւիտեան։

Ահաւասիկ ոչք հեռի արարին զանձինս իւրեանց 'ի քէն՝ կորիցեն. տատակեացես զամենեսեան՝ ոչք սպառամբ եղեն 'ի քէն։

Ինձ մերձենալ առ աստուած բարի է, և դնել առ տէր զյոյս իմ։

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո, 'ի դրունս դստերս սիոնի։

Տունք էդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԳ.

Խնամատութիւն յասաւի։

Ընդէ՞ր մերժեցեր աստուած իսպառ. բարկացաւ սրտմտութիւն քո 'ի վերայ խաշին արօտի քո։

Յիշեա զժողովուրդ քո՝ զոր ստացար

'ի սկզբանէ. փրկեցեր զվիճակ ժա-
ռանգութեան՝ քո։
Լեառն սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու
'ի սմա. համբարձ զձեռն քո 'ի վերայ
ամբարտաւանութեան նոցա խապառ։
Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին 'ի սըր-
բութեան քում, պարծեցան ատելիք քո
'ի մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց։
Եդին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս, և ինք-
եանք ոչ ծանեան զելս 'ի վերուստ։
Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորե-
ցին զդրունս նորա, 'ի միասին փայ-
տատօք և մրճօք կործանեցին զնա։
Այրեցին 'ի հուր զպրբութիւնքս յերկ-
րի. պղծեցին զխորան անուան քո։
Ասացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք նո-
ցա 'ի միասին, եկայք լուծցուսցուք
զամենայն տօնս աստուծոյ յերկրէ։
Նշանս մեք ինչ ոչ տեսաք, և ոչ եւս
գոյ մարգարէ, և զմեզ ինչ ոք ոչ
ճանաչիցէ։
Մինչեւ յե՞րբ աստուած՝ նախատէ
թշնամին, բարկացուցանէ հակառա-

կորդն զանուն սուրբ քո։

Ընդէ՞ր դարձուցանես զձեռն քո, և զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ խապառ։ Աստուած թագաւոր մեր յառաջ քան զյաւիտեանս, որ արարեր զփրկութիւն 'ի մէջ երկրի։

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով զծով. դու խորտակեցեր զգլուխս վիշապին 'ի վերայ ջուրց։

Դու փշրեցեր զգլուխս վիշապին, և ետուր զնա կերակուր զօրացն հընդկաց։

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զվըտակս. դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս։

Քո է տիւ և քո է գիշեր. զլոյս և զարեւ դու արարեր. և դու հաստատեցեր զամենայն սահմանս երկրի. զգարուն և զամառն դու ստեղծեր։

Այս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախատեաց զտէրդ. ժողովուրդ անզգամ բարկացոյց զանուն սուրբ քո։

Մի մատներ գազանաց զանձն՝ որ խոս-

տուան առնի առ քեզ, և զանձինս տը-
նանկաց քոց մի՛ մոռանար իսպառ։
Հայեաց յուխտ քո, զի լցան տունք
ապշելոց յերկրի անիրաւութեամբ։
Մի՛ դարձցի տնանկն ամաչեցեալ. այլ
աղքատք և տնանկք օրհնեսցեն զա-
նուն սուրբ քո։
Արի ատուած և դատեա զդատաս-
տանս քո. յիշեա զնախատինս՝ որ յա-
նրդդամէն զօրհանապազ։
Մի՛ մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց.
ամբարտաւանութիւն ատելեաց քոց
վերացի հանապազ։

Տունք իբ։ Գոբդայս խդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ.

Ի կատարած. մի՛ ապականեր. ընդ օրհնութիւնս։
Սաղմոս յասափ. երգ առ ասորեստանեայս։

Խոստման եղիցուք առ քեզ ատ-
ուած, խոստման եղիցուք և կար-
դասցուք զանուն սուրբ քո։
Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո.

յորժամ ժամ առիցս, ես ուղիղ դա-
տեցից։

Մաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք
նորա, ես հաստատեցի զսիւնս նորա։

Ասացի անօրինաց, թէ մի՛ անօրինիք.
և մեղաւորաց, թէ մի՛ բարձրացու-
ցանէք զեղջիւրս ձեր։

Մի՛ համբառնայք ՚ի բարձունս զեղ-
ջիւրս ձեր, և մի՛ խօսիք զաստուծոյ
անիրաւութիւն։

Զի ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և
ոչ յանապատէ լերանց. այլ աստուած
դատաւոր է։

Զայս խոնարհ առնէ, և զայն բարձ-
րացուցանէ. բաժակ՚ի ձեռին տեառն
գինի լի անապակ արկեալ, և խոնար-
հեցուցանէ յայսմանէ յայս։

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեսցի,
և արբցեն զնա ամենայն մեղաւորք
երկրի։

Ես ցնծացայց յաւիտեան. սաղմոս ա-
սացից աստուծոյ յակոբայ։

Զամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փըշ-

բեացես, և բարձր եղիցի եղջիւր արդարոյ։

Տունք ԺԵ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ.

Ի կատարած, ընդ օրհնութիւնս. մի ազգականեր։
Սաղմոս յասաֆ. երգ առ ասորեստանեայս։

Յայտնի է 'ի հրէաստանի աստուած,
և յիսրայէլ մեծ է անուն նորա։
Եղեւ 'ի խաղաղութեան տեղի նորա,
և բնակութիւն նորա 'ի սիօն։
Անդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն
աղեղան, զզէն զսուր և զճակատամարտս։
Լուսաւոր ես դու սքանչելապէս լե-
ռանցն յաւիտենից. խռովեցին ամե-
նեքեան որք անմիտք են սրտիւք, ննջե-
ցին զքունս իւրեանց և ինչ ոչ գտին։
Ամենայն արք 'ի մեծութեան ձեռաց
իւրեանց. 'ի սաստէ քումմէ աստուած
յակոբայ ննջեցին, և ոչք հեծեալ
էին 'ի ձիս։
Դու ահաւոր ես, և ո՞վ կարէ կալ ա-
ռաջի քո. որպէս երեւեցար դու յերկ-
նից, յայտնի եղեւ բարկութիւն քո։

Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառ-
նելն աստուծոյ 'ի դատաստան. ընդ
սպրեցուցանել զամենայն հեզս երկրի։
Խորհուրդ մարդկան խոստովան առ-
նին առ .քեզ, և ծածկեալք իմաստու-
թեամբ օրհնեսցեն զ.քեզ։
Ուխտս դիք և կատարեցէք տեառն
աստուծոյ մերոյ, ամենեքեան որք
շուրջ է.ք զնովաւ։
Մատուցէք պատարագս ահաւորին. ո՛
.քաղէ զհոգիս իշխանաց, ահաւոր է
նա .քան զամենայն թագաւորս երկրի։

Տունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԶ.

Ի կատարած. վասն Իդիթովմայ. Սաղմոս յաստի։

Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի,
ձայնիւ իմով առ աստուած, և նա-
յեցաւ առ իս։
Յաւուր նեղութեան իմոյ զաստուած
խնդրեցի ձեռօք իմովք, և 'ի գիշերի
առաջի նորա ոչ խաբեցայ։
Ոչ կամէր մխիթարել անձն իմ, յիշեցի

զաստուած՝ և ուրախ եղէ. հոգայի,
և նուաղիւր յիս հոգի իմ։
Ժամանեցին պահուց աչք իմ, խառ-
վեցայ և ոչ խօսեցայ. խորհեցայ զա-
ւուրան զառաջինս, և զամն յաւի-
տենից յիշեցի։
Խօսեցայ 'ի գիշերի ընդ սրտի իմում.
հոգայի՝ և տառապէր յիս հոգի իմ։
Միթէ յաւիտենից մերժեսցէ՞ զիս տէր,
և ոչ եւս յաւելցի 'ի հաճիլ և եւս։
Կամ խոպան արդելցէ՞ զողորմութիւն
իւր յինէն, կամ կատարեաց զբան
իւր ազգէ մինչեւ յազգ։
Կամ մոռացի՞ գթալ աստուած իմ
և եւս, կամ արդելցէ՞ զգթութիւն
իւր բարկութեամբ իւրով։
Ասացի՝ թէ այժմ սկսայ. այս է նո-
րոգումն աջոյ բարձրելոյն։
Յիշեցի զգործս տեառն 'ի սկզբանէ,
յիշեցի զքանչելիս նորա։
Խորհեցայ յամենայն գործս քո, և 'ի
ձեռագործս քո խորհեցայ։
Աստուած՝ 'ի սրբութեան են ճանա-

պարհք քո. ոչ է աստուած մեծ՝ որ-
պէս զաստուած մեր. դու ես աստ-
ուած, որ առնես զսքանչելիս։
Ցուցեր ժողովրդեան քում զզօրութիւն
քո. փրկեցեր բազկաւ քով զժողո-
վուրդս քո, զորդիսն Յակոբայ և Յով-
սեփու։
Տեսին զքեզ ջուրք աստուած, տեսին
զքեզ ջուրք և երկեան, և խորք խռով-
վեցան 'ի ձայնէ ջրոց բազմաց։
Զայն ետուն ամպք, քանզի և նետք քո
գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի։
Երեւեցան փայլատակունք քո տիեզե-
րաց, խռովեցաւ և դողաց երկիր։
Ի ծովու են ճանապարհք քո, և շա-
ւիղք քո 'ի ջուրս բազումս, և հետք
քո ոչ երեւին։
Առաջնորդեցեր որպէս խաշին ժողո-
վրդեան քո, 'ի ձեռն Մովսէսի և Ա-
հարոնի։

Տունք ԺԸ։ Գոլգայս ԼԸ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԷ.

Խմաստութիւն յասափ։

Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ, խոնարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս բերանոյ իմոյ։
Բացից առակաւ զբերան իմ, և խօսեցայց զառակս 'ի սկզբանէ։
Որպէս լուաք և ծանեաք զայս, և հարքն մեր պատմեցին մեզ։
Ոչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա յազգ յայլ, պատմել զօրհնութիւնս տեառն, զզօրութիւն և զքանչելիս իւր զոր արար։
Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ Յակոբ, և օրէնս եդ 'ի վերայ Իսրայէլի։
Որ ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն մերոց, ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց, զի ծանիցեն յազգ յայլ։
Որդիք որք ծնանին՝ յարիցեն և պատմեսցեն զայս որդւոց իւրեանց. զի դիցեն առ աստուած զյոյս իւրեանց և մի՛ մոռացին զգործս աստուծոյ։

Զպատուիրանս նորա խնդրելով խընդ-
ռեսցեն, և մի եղիցին որպէս և հարքն
իւրեանց։
Ազգ չար և դառնացող, ազգ որ ոչ
ուղղեաց զսիրտ իւր, և ոչ հաստա-
տեաց առ աստուած զհոգի իւր։
Որդիք եփրեմի լիաձիգք և պնդա-
ձիգք, յաւուր պատերազմի կապարձս
դարձուցին։
Ոչ կացին նոքա յուխտի տեառն, և
ըստ իրաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ։
Մոռացան զերախտիս նորա, և զքան-
չելիսն՝ զոր ետոյց նոցա։
Առաջի հարց նոցա զոր արար զքան-
չելիս իւր, յերկրին եգիպտացւոց և 'ի
դաշտին տոյանու։
Էհերձ զծովն և անցոյց զնոսա, և
կացոյց զջուրսն որպէս 'ի տիկս։
Առաջնորդեաց նոցա ամպով 'ի տուէ,
և զամենայն գիշեր 'ի լոյս հրոյ։
Էհերձ զվէմն յանապատին, և ետ ըմ-
պել նոցա որպէս 'ի խորոյ մեծէ։
Եհան զջուրսն 'ի վիմէն, և հոսեաց

որպէս զգեաս զՋուբան։

Սակայն յաւելին 'ի մեղանչել, և եւս բարկացուցին զբարձրեալն յանՋրդի։ Փորձեցին զաստուած 'ի սիրտս իւրեանց, 'ի խնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց։

ՏրտնՋեցին զաստուծոյ և ասացին, միթէ կարող իցէ աստուած պատրաստել սեղան յանապատի։

Քանզի հարկանէր զվէմն՝ և հոսէին Ջուրք, և վտակք խաղային 'ի նմանէ։ Աղէ՝ հանց եւս կարասցէ տալ նա մեզ, կամ պատրաստեսցէ՞ սեղան ժողովրդեան իւրոյ։

Վասն այսորիկ լուաւ զայս տէր և յապաղեաց. հուր բորբոքեցաւ 'ի յակովբ, և բարկութիւն ել 'ի վերայ իսրայէլի։

Զի ոչ հաւատացին յաստուած, և ոչ յուսացան 'ի փրկութիւն նորա։

Հրաման եւ տայր 'ի վերուստ, և դռունս երկնից եբաց, և տեղեայ 'ի նոսա զմանանայ 'ի կերակուր։

Զհաց երկնից ետ նոցա, զհաց հրեշ-
տակաց կերան մարդիկ, և ի ջոյց 'ի նո-
սա կերակուր 'ի լիութիւն։
Եհան զհողմն հարաւոյ, և էած զո-
րութեամբ իւրով զհիւսիսիւ։
Տեղեաց 'ի նոսա միս որպէս զհող, որ-
պէս զաւազ ծովու զթռչունս թե-
ւաւորս։
Էարկ 'ի մէջ բանակի նոցա, և շուրջ
զվրանօք նոցա։
Կերան և յագեցան յոյժ, և զցանկու-
թիւն նոցա ետ նոցա, և ոչինչ կարօտ
եղեն 'ի ցանկութենէ իւրեանց։
Մինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս իւր-
եանց էին, բարկութիւն յաստուծոյ
եկ 'ի վերայ նոցա։
Սպան զբազումս 'ի նոցանէ, և զընտ-
իր ընտիրս իսրայէլի ատակեաց։
Յայսմ ամենայնի մեղան և եւս, և ոչ
հաւատացին սքանչելեաց նորա։
Զակասեցան յունայնութեան աւուրք
նոցա, և ամք նոցա փութապէս անցին։
Յորժամ սպանանէր զնոսա՝ խնդրէին

զնա, դառնային և առաւօտ առնէին առ աստուած։

Յիշեցին՝ զի աստուած օգնական էր նոցա, աստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա։

Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց, և լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա. և սիրտք նոցա ոչ էին ուղիղք ընդ նմա, և ոչ հաւատացին ուխտի նորա։

Այլ նա ինքն գթած էր, քաւէր զպղծութիւն նոցա, և ոչ ապականէր։

Յաճախէր դարձուցանել զբարկութիւն իւր, և ոչ բորբոքէր զամենայն սրտմտութիւն իւր։

Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա. Հոգի որ երանէ, այլ ոչ եւս դառնայ։

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանապատի, և բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի։

Դարձան և փորձեցին զաստուած, և զսուրբն իսրայէլի զայրացուցին։

Ոչ յիշեցին զձեռն նորա, յաւուր յորում փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց նեղ-

չայ նոցա։

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր յերկրին եգիպտացւոց, և 'ի դաշտին տոյանու։

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա, և զանձրեւս նոցա՝ զի մի արբցեն։

Առաքեաց 'ի նոսա շանաճանճ և եկեր զնոսա, և գորտիւ ապականեաց զնոսա։

Եւ ժանկոյ զպտուղս նոցա, և զվաստակս նոցա մարախոյ։

Եհար կարկտիւ զայգիս նոցա, և ըզ թզենիս նոցա եղեմամբ։

Մատնեաց 'ի կարկուտ զանասունս նոցա, և զտացուածս նոցա հրոյ դատեաց։

Առաքեաց 'ի նոսա զբորմնութիւն բարկութեան իւրոյ, զբորմնութիւն զբարկութիւն և զնեղութիւն։

Առաքեաց 'ի նոսա տանջանս 'ի ձեռն հրեշտակի չարի, և դիմեցոյց 'ի նոսա զբորմնութիւն բարկութեան իւրոյ։

Ոչ անխայեաց 'ի մահուանէ զանձինս նոցա, և զանասունս նոցա 'ի մահ

մատնեաց։

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպ-
տացւոց, զկիզբն ամենայն վաստակոց
նոցա 'ի յարկս քամոյ։

Հորդան ետ որպէս խաչին ժողովուրդ-
դեան իւրոյ, և եհան զնոսա որպէս
զհօտ յանապատ։

Առաջնորդեաց նոցա յուսով, և ոչ
երկեան, և զթշնամիս նոցա ծով
ծածկեաց։

Եհան զնոսա 'ի լեառն սրբութեան
իւրոյ, 'ի լեառն այն՝ զոր ստացաւ աջ
նորա։

Մերժեաց յերեսաց նոցա զհեթանոսս
և վիճակեցոյց 'ի նոսա զվիճակ ժա-
ռանգութեան իւրոյ, և բնակեցոյց
'ի յարկս նոցա զազգն իսրայէլի։

Փորձեցին զառնացուցին զաստուած
բարձրեալն, և զվկայութիւն նորա
ոչ պահեցին։

Դարձան խոտորեցան որպէս և հարքն
իւրեանց, դարձան և եղեն որպէս
զաղեղն թիւր։

Դարձեալ բարկացուցին զնա 'ի բագինս իւրեանց, և դրոշելով զ իւրեանց նա-
խանձ արկին նմա։

Լուաւ ասաւած, և արհամարհեաց զնոսա, և անարգեաց յոյժ զիսրայէլ։
Մերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սելով, զխորանն զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդ-
կան։

Մատնեաց 'ի գերութիւն զզօրութիւնս նոցա, և զգեղս նոցա 'ի ձեռս թշնա-
մեաց նոցա։

Արգել 'ի սուր զժողովուրդ իւր, և զժառանգութիւն իւր անտես արար։
Զերիտասարդս նոցա եկեր հուր, և վասն կուսանաց նոցա ոչ ոք ագացաւ։
Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր, և
զայրիս նոցա ոչ ոք էր որ լայր։
Զարթեաւ որպէս 'ի քնոյ տէր, որպէս
հզօր զի թափէ զգինի։

Եհար յետս զթշնամիս իւր, և նա-
խատինս յաւիտենից արար զնոսա։
Մերժեաց նա զխորանն յովսեփու, և
զտոհմն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց։

Այլ ընտրեաց նա զաղգն յուդայ. ըզ
լեառն սիօն զոր և սիրեաց։
Շինեաց որպէս միեղջերուի զսրբու-
թիւն նորա, յերկրի հաստատեաց զնա
յաւիտեան։
Ընտրեաց զդաւիթ ծառայ իւր, և
ընկալաւ զնա 'ի հօտէ խաչանց, 'ի վեր-
ջին ծնեալոյն ընկալաւ զնա։
Հովուել զյակոբ ծառայ իւր, և զիս-
րայէլ ժառանգութիւն իւր։
Արածէր զնոսա խնամութեամբ սրտի
իւրոյ, յանմեղութիւն ձեռաց իւրոց
առաջնորդէր նոցա։

Տունք հդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ.

Սաղմոս յասալի։

Աստուած մտին հեթանոսք 'ի ժա-
ռանգութիւն քո. պղծեցին զտաճար
սուրբ քո։
Արարին զերուսաղէմ որպէս զհիւղս
մրգապահաց. արկին զդիակունս ծա-

ռայից քոց գէշ թռչնոց երկնից, և ըզ մարմինս սրբոց քոց գազանաց երկրի։ Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ զերուսաղէմաւ, և ոչ ոք էր որ թաղէր զնոսա։

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մերոց. ծաղր և այպն կատականաց այնոցիկ, որք շուրջ էին զմեզք։

Մինչեւ յե՞րբ տէր՝ բարկանաս դուխապառ, բորբոքեսցի որպէս հուրն նախանձ քո։

Հեղ զբարկութիւնքո՛ի վերայ ազգաց՝ որք զքեզ ոչ ճանաչեցին, ՝ի վերայ թագաւորաց՝ որք զանուն քո ոչ կարդացին. զի կերին զյակոբ և զտեղի նորա աւերեցին։

Մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս. վաղվաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր, զի աղքատացաք յոյժ։

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր, վասն փառաց անուան քո։

Տէր փրկեա՛ զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ։

Մի երբէք ասացեն 'ի հեթանոսս, թէ ուր է աստուած նոցա։

Այլ յայտնի ինչ լիցի 'ի վերայ հեթանոսաց առաջի աչաց մերոց, առ 'ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայից քոց՝ որ և հեղաւ։

Մտցէ առաջի քո հեծութիւն կապելոց. ըստ մեծութեան բազկի քո շահեա դու զորդիս սպանելոց։

Հատո դրացեաց մերոց եօթնապատիկ 'ի ծոց նոցա, զնախատինս իւրեանց զոր նախատեցին զքեզ տէր։

Մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի քոյ՝ խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան, ազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո։

Տունք ժդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՀԹ.

Ի կատարած. 'ի վերայ զառանցելոցն վկայութիւնս. Սաղմոս ասափայ. 'ի վերայ եթովպացւոցն։

Ո՛ր հովուեաց իսրայէլի՝ նայեաց, որ առաջնորդես որպէս խաշին յովսեփու։

Ո՛ր նստիս 'ի քրուբէս՝ յայտնեաց առա-

Չի եփրեմի, բենիամինի և մանասէի։
Զարթո զզօրութիւնս քո, և եկ 'ի կե-
ցուցանել զմեզ։
Աստուած զօրութեանց դարձո զմեզ,
երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ, և կեցցուք։
Տէր աստուած զօրութեանց, մինչեւ
յե՞րբ բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց։
Զամբեցեր մեզ հաց արտասուաց, և
արբուցեր մեզ արտասուս չափով։
Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց
մերոց, այսն կատականաց թշնամ-
եաց մերոց։
Աստուած զօրութեանց դարձո զմեզ,
երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք։
Այգի յեգիպտոսէ փոխեցեր. հաներ
զհեթանոսս՝ և զնոսա տնկեցեր, և
առաջնորդեցեր նմա։
Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ և ե-
լից զերկիր. ծածկեաց զլերինս հո-
վատ 'ի նորա, և բարուենակ նորա զմայրս
աստուծոյ։
Զգեաց զորթ իւր մինչեւ 'ի ծով, մին-
չեւ 'ի գետս են շառաւիղք նորա։

Ընդէր քակեցեր զցանկ նորա, և կը-
թեն զնա անցաւորք ճանապարհի։
Ապականեաց զնա խոզ անտառի, և
երէվայրի արածեցաւ 'ի նմա։
Աստուած զօրութեանց դարձ հայ-
եաց յերկնից և տես. այց արա այգ-
ւոյս այսմիկ, և դարման տար սմա՝
զոր տնկեաց աջ քո։
Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացու-
ցեր զնա 'ի քեզ, այրեցեալ 'ի հուր և
աւերեալ, 'ի սաստէ քումմէ կորիցէ։
Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն, աջ
քո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր զօ-
րացուցեր զնա 'ի քեզ։
Ոչ եւս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն.
կեցուսցես դու զմեզ, և զանուն քո
տէր կարդասցուք։
Աստուած զօրութեանց դարձո զմեզ,
երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք։

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Ի կատարած. վասն հնձանաց։ Սաղմոս յաւագ. հինգերորդ շաբաթուց։

Ցնծացէք առ աստուած, օգնականէ մեր, աղաղակեցէք առ աստուած յակոբայ։

Առէք սաղմոս և տուք օրհնութիւն, սաղմոս տացէք նմա 'ի ձայն քաղցրութեան։

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոյ, յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մերոց։

Հրաման է այս իսրայէլի, և իրաւունք են աստուծոյ յակոբայ։

Վկայութիւն յոսեփու՝ զոր եդ ընդ նմա. որպէս ելանէր նա յերկրէն եգիպտացւոց, լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ։

Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունսնոցա, և զձեռս նորա յորթ և 'ի թիծառայելոց։

Ի նեղութեան կարդացեր առ իս՝ և փրկեցի զքեզ. լուայ քեզ 'ի գաղտնութենէ մրրկին, և փորձեցի զքեզ 'ի վերայ ջուրցն հակառակութեան։

Լուր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ,
և իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ։
Մի՛ եւս եղիցին քեզ աստուածք առ
ժամայնք, և մի՛ երկիրպագանիցես դու
աստուծոյ օտարի։
Ես եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի
զքեզ յերկրէն եգիպտացւոց, բաց
զբերան քո՝ և լցից զդա։
Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում,
և իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ։
Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կա-
մաց սրտից իւրեանց, զի գնացին նո-
քա ըստ կամս անձանց իւրեանց։
Զի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր
ինձ, կամ իսրայէլի զճանապահս իմ
գնացեալ էր։
Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր
իմ զթշնամիս նորա, և 'ի վերայ նեղ-
չաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ։
Թշնամիք տեառն ստեցին նմա, և ե-
ղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի։
Կերակրեաց զնոսա 'ի պարարտու թենէ
ցորենոյ, և 'ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԸ.

Սաղմոս յասափ։

Աստուած եկաց 'ի ժողովս աստուծոյ, և 'ի միջի նոցա դատէր զնոսա։
Մինչեւ յե՞րբ դատէք անիրաւութեամբ, և ակն առնուք մեղաւորաց։
Դատ արարէք որբոյն և այրւոյ. իրաւունս արարէք տնանկին և խոնարհի։
Ապրեցուցէք զաղքատն և զտնանկն, 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա։
Ոչ իմացան և ոչ 'ի միտ առին, 'ի խաւարի գնացին, և շարժեցան ամենայն հիմունք երկրի։
Ես ասացի՝ թէ աստուածք իցէք, կամ որդիք բարձրելոյն ամենեքեան։
Դուք ահաւադիկ որպէս զմարդիկ մեռանիք, և որպէս զմի յիշխանաց անկանիք։
Արի աստուած, և դատեա զերկիր, զի դու ժառանգեսցես զամենայն հեթանոսս։

Տունք ը։ Գոբզայս ծզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԲ.

Օրհնութիւն. Սաղմոս յասափ։

Աստուած ո՞ւրեղ նմանիցի. մի լռեր
և մի դադարիր աստուած։
Զի ահա թշնամիք քո գոչեցին, և ա-
տելիք քո համբարձին զգլուխս իւրեանց։
Ի վերայ ժողովրդեան քո խորհանկե-
ցին զգիտութիւն, խորհեցան 'ի վե-
րայ սրբոց քոց և ասացին։
Եկայք սատակեսցուք զնոսա յազգաց,
և մի յիշեսցի անուն իսրայէլի և եւս։
Խորհեցան միաբանութեամբ 'ի միա-
սին, և վասն քո ուխտ արարին։
Բանակք եդոմայեցւոց և իսմայելա-
ցիք, մովաբ և հագարացիք։
Գեբալ՝ ամմն՝ ամաղէկ, և այլազգիքն
ամենայն բնակչաքն հանդերձ ծուրայ։
Նա և ասուր եկեալ էր ընդ նոսա.
ամենեքեան սոքա զօրավիգն էին որդ-
ւոցն ղովտայ։
Արա զնոսա որպէս զմադիամ, որպէս
զսիսարայ, և որպէս զաբին 'ի ծոր-

ծորան կիսանի։

Սատակեցան նոքա յականս դուրայ,
և եղեն որպէս զաղբ երկրի։
Արա զիշխանս նոցա որպէս զօրէբն,
զեբն, զզէբէէ, և զսաղմանս և զա-
մենայն իշխանս նոցա։
Ոյք ասացին՝ ժառանգեսցուք 'ի մեզ
զարբութիւն աստուծոյ։
Աստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զա-
նիւ, և որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ։
Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս, որ-
պէս բոց՝ զի կիզու զլերինս։
Այսպէս հալածեսցես զնոսա մրրկաւ
քով, և բարկութեամբ քով խռովե-
ցուսցես զնոսա։
Լից զերեսս նոցա անարգանօք, և
խնդրեսցեն զանուն քո տէր։
Ամաչեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից, և ամօթալից կորիցեն։
Ծանիցեն զի անուն քո տէր է, և դու
միայն բարձեալ ես 'ի վերայ ամենայն
երկրի։

ՍԱՂՄՈՍ 29.

Ի կատարած. վասն հնձանացն. որդւոցն Կորխայ. Սաղմոս դաւթի։

Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօրութեանց, ցանկայ և փափաքի անձն իմ 'ի դաւիթս քո։
Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծացեն առ աստուած կենդանի։
Քանզի ճնճղուկ եգիտ իւր տուն, և տատրակ զբոյն՝ ուր դիցէ զձագս իւր։
Սեղան քո տէր զօրութեանց, թագաւոր իմ և աստուած իմ։
Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ են 'ի տան տեառն, յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ։
Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր 'ի քէն է. ելս եդ 'ի մտի իւրում 'ի հոլովս տրտմութեան 'ի տեղւոջ յորում ուխտեաց։
Զօրհնութիւն ստացի՝ որ զօրէնս դնէ, գնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօրութիւն, և երեւեսցի աստուած հրեշտակաց 'ի սիոն։

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեսցին. արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին։

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ, արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ։

Տէր տացէ զքաղցրութիւն, և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարութիւն առաջի նորա գնասցէ, դիցէ 'ի ճանապարհի զգնացս իւր։

Տունք ժբ։ Գոբզայս խդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԵ.

Սաղմոս դաւթի. աղօթք երեկոյի։

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր ինձ. զի աղքատ և տնանկ եմ ես։

Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր. և փրկեա զծառայս քո ստուած իմ, որ 'ի քեզ յուսացեալ։

Ողորմեա ինձ տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանալ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։

Զի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես.

բազումողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ։

Ունկնդիր տէր աղօթից իմոց, և նայեա 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց։

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ։

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր, և ոչ ոք է որպէս զգործս քո։

Զամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկիր պագցեն առաջի քո, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ ես դու տէր, և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես աստուած։

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, և գնացից 'ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկրնչիլ յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աստուած իմ բոլորով սրտիւ իմով. փառաւորասցի զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ եղեւ 'ի վերայ իմ աղորմութիւն

.քո տէր, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց։

Աստուած՝ անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։

Այլ դու տէր աստուած իմ՝ գթած ես և ողորմած, երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմարիտ, նայեա առիս և ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի .քո, կեցո զորդի աղախնոյ .քո, և արա առիս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։

Ցունք ԺԶ։

ՍԱՂՄՈՍ ԶԶ։

Սաղմոս օրհնութեան։ որդւոցն կորխայ։

Հիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա։ սիրէ տէր զդրունս սիօնի առաւել .քան զամենայն յարկան յակոբայ։

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն .քո, ա-

Հաւատիկ քաղաքդ աստուծոյ։
Յիշեցի զուահաբ և զբաբիլոն՝ որք ճանա-
չեն զիս. ահա այլազգիք և ծուր և ժողո-
վուրդք հնդկաց, որքա եղեն անդ։
Սիոնի ասի մայր, և մարդ ծնաւ՝ինամա. և
ինքն հիմունս էարկ՝ինամա բարձրեալն։
Տէր պատմեսցէ գրովք ժողովրդեան,
իշխանացս այսոցիկ՝ որք եղեն անդ։
Որպէս զի ուրախ լիցին՝ի քեզ ամե-
նեքեան. որոց բնակութիւն՝ի քէն է։

Տունք զ։

ՍԱՂՄՈՍ ՁԷ.

Ի կատաբած. վասն մաղաղեթայ իմաստութիւն. զի եւ պատասխանի եման իմաստութեամբ իսրայէլի։

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ, ՝ի
տուէ կարդացի և իգիշերի առաջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խո-
նարհեսցի ունկն քո՝ի խնդրուածս իմ։
Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք
իմ՝ի դժոխս մերձեցաւ, և համարե-
ցայ ես ընդ այնոսիկ, որք իջանեն՝ի գուբ։
Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի,
և՝ի մեռեալս ազատ։

Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն 'ի գե-
բեզմանս։
Զորս դու ոչ յիշեցեր, նոքա 'ի ձեռանէ
քումմէ մերժեցան։
Եդին զիս 'ի գբի ներքնումն՝ 'ի խաւա-
րի և 'ի ստուերս մահու։
Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո,
զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերայիմ։
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ,
և եդին զիս նշաւակ իւրեանց։
Մատնեցայ և ոչ ելանէի, աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ։
Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Միթէ մեռելոց առնիցե՞ս զքանչելիս
քո, կամ բժիշկք յարուցեալ՝ խոստա-
վան առնիցին առ քեզ։
Միթէ պատմեսցէ՞ որ երբէք 'ի գե-
բեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ
զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան։
Միթէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի զքան-
չելիք քո, կամ արդարութիւն քո յեր-
կիր մոռացեալ։

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի, առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ։ Ընդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ, կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։ Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութենէ իմմէ. 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և ապշեցայ։

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս։ Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զօր ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին։ Հեռի արարեր յինեն զբարեկամս իմ և զծանօթս իմ վասն թշուառութեան իմոյ։

Տունք ի։ Գոբզայս խբ։

ՍՍՂՄՈՍ ԶԸ.

Խմաստութիւն եմանայ յեզրայելացւոց։

Զողորմութիւնս քո տէր յաւիտեան օրհնեցից, ազգէ յազգ պատմեցից ըզճշմարտութիւնս քո բերանով իմով։ Ասացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ շինեսցի, յերկինս պատրաստ եղիցի

ճշմարտութիւն քո։

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց, երդուայ դաւթի ծառայի իմոյ։

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո, և շինեցից աղգէ յազգ զաթոռ քո։

Խոստման եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց։

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ, կամ ո՞վ նմանիցի տեառն յորդիս աստուծոյ։

Աստուած փառաւորեալ է 'ի խորհուրդս սրբոց իւրոց, մեծ և ահաւոր 'ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ։

Տէր աստուած զօրութեանց, ո՞ նմանի քեզ. հզօր ես դու տէր, և ճշմարտութիւն քո շուրջ է զքեզ։

Դու տիրես զօրութեանց ծովու, և զխռովութիւն ալեաց նորա դու ցածուցանես։

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս զամբարտաւանս, 'ի զօրութիւն բազկի քո ցրուեցեր զթշնամիս քո։

Քո են երկինք և քո է երկիր, զաշ-

խարհս լրիւ իւրով դու հաստատե-
ցեր, զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր,
Թափոր, և Հերմոն յանուն քո ցըն-
ծացեն։

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն, զо-
րացի ալ քո, և բարձր եղիցի ձեռն քո։
Յարդարութիւն և յիրաւունս հաս-
տատեալ է աթոռ քո, ողորմութիւն
և ճշմարտութիւն գնացեն առաջի
երեսաց քոց։

Երանի ժողովրդեան, որ գիտեն զօրհ-
նութիւնս քո տէր. 'ի լոյս երեսաց
քոց գնացեն, և յանուն քո ցնծաս-
ցեն զօրհանապազ, և յարդարու-
թեան քում բարձր եղիցին։

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես
տէր, և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղ-
ջիւր մեր։

Ի տեառնէ է օգնութիւն արքայն ի-
սրայէլի՝ թագաւորին մերոյ։

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որ-
դիս քո և ասացեր. եդիր զօգնութիւն
իմ 'ի վերայ հզօրին, և բարձր արա-

ւից զքնարեալն 'ի ժողովրդենէ իմմէ։
Գտի զդաւիթ ծառայ իմ, և իւղով
սրբով օծի զնա։
Զեռն իմ ընկալցի զնա, և բազուկ իմ
զօրացուցէ զնա։
Մի մեղիցէ նմա թշնամի, և որդի ա-
նօրէնութեան մի չարչարեսցէ զնա։
Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա,
և զատելիս նորա 'ի պարտութիւն
մատնեցից։
Ճշմարտութիւն իմ և ողորմութիւն
իմ ընդ նմա, և յանուն իմ բարձր ե-
զիցի եղջիւր նորա։
Եդից 'ի ծովու զձեռն նորա, և 'ի վե-
րայ գետոց զաջ նորա։
Նա կարդասցէ առիւ՝ Հայր իմ ես դու,
աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ։
Ես անդրանիկ որդւոյ զնա, և բարձ-
բան զամենայն թագաւորս երկրի։
Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմու-
թիւն իմ, և ուխտ իմ հաստատիմ
ընդ նմա։
Հաստատեցից յաւիտեան յաւիտենից

զզաւակ նորա, և զմթոռ նորա որ-
պէս զաւաւրս երկնից։
Թէ թողցեն որդիք նոցա զօրէնս իմ,
և յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին գնալ։
Թէ զարդարութիւնս իմ անարգես-
ցեն, և զպատուիրանս իմ ոչ պա-
հեսցեն։
Հարից գաւազանաւ զանօրէնութիւնս
նոցա, եւ տանջանօք զանիրաւու-
թիւնս նոցա։
Բայց ողորմութիւն իմ ոչ արգելից 'ի
նոցանէ, և ոչ նենգեցից ճշմարտու-
թեան իմում, և ոչ անարգեցից զուխտ
իմ, և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս
իմ՝ զայն ոչ արհամարհեցից։
Միանգամ երդուայ 'ի սրբութիւն իմ,
թէ դաւթի ես ոչ ստեցից։
Զաւակ նորա յաւիտեան կացցէ, և
աթոռ նորա որպէս զարեգակն առա-
ջի իմ, և որպէս զլուսին զի հաստատ-
եալ է յաւիտեան վկայ հաւատարիմ
յերկինս։
Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարգե-

ցեր, և ընդ վայր հարեր զօծեալս քոյ։ Դարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քումմէ, պղծեցեր յերկրի զարքունիս նորա։

Քակեցեր զամենայն պարիսպս նորա, և եդեր զամուրս նորա 'ի դողումն։ Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապարհի, և եղեւ նա նախատ դրացեաց իւրոց։

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա, և ուրախ արարեր զամենայն թշնամիս նորա։

Դարձուցեր զօգնութիւն 'ի սրոյ նորա, և ոչ ընկալար զնա 'ի պատերազմի։ Անարգեցեր զարքունիս նորա, և զաթոռ նորա յերկիր կործանեցեր։ Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա, և հեղեր զնովաւ զամօթ։ Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո խաւար, բարբոքեսցի որպէս հուր բարկութիւն քո։

Իսկ արդ յիշեա և տես՝ թէ ով է իմ հանդիսատ. միթէ 'ի զո՞ւր ինչ ստեղ-

ծեր զամենայն որդիս մարդկան։
Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր 'ի 'ի ձեռաց դժոխոց։
Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո տէր առաջինք, զոր երդուար դաւթի ճշմարտութեամբ քով։
Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ, զոր ընկալայ 'ի ծոց իմ յազգաց բազմաց։
Զոր նախատեցին թշնամիք քո տէր, նախատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ։
Օրհնեալ տէր աստուած յաւիտեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի։

Տունք խը։

Կանոնս Գոբզայս է։ Սաղմոս ժզ։ Տունք յիսը։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ՈՐԴՒՈՅՆ ԱՄՈՎՍԱՅ

Եսայեա խզ։

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւօտ առնել առ քեզ աստուած։
Վասն զի լոյս են հրամանք քո 'ի վերայ երկրի. ուսարուք զարդարութիւն

բնակիչք երկրի։

Կարկեսցի ամբարիշան, և այլ ոչ եւս ուսցի առնել յերկրի զարդարութիւն ճշմարտութեան։

Բարձցի ամբարիշան յերկրէ, և մի տեսցէ զփառս աստուծոյ։

Տէր բարձր ես և բազուկ քո հզօր, և նոքա ոչ գիտացին։

Ծանիցեն՝ ամաչեսցեն, և նախանձ անկցի անխրատ ժողովրդեան, և արդ հուր զթշնամիս քո կերիցէ։

Տէր աստուած մեր՝ տուր մեզ զխաղաղութիւն քո. զի ըստ ամենայն գործոց մերոց հատուցաւ մեզ։

Տէր աստուած մեր՝ ստացիր զմեզ, զի բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, և զանուն քո անուանեմք զօրհանապարհ։

Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութիւն այլ ոչ տեսանիցեն, և ոչ բժիշկք յարուցանիցեն։

Վասն այսորիկ ածեր հարեր աստակեցեր և ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ նոցա։

Յաւել 'տէր զչար 'ի վերայ 'չարի նո-
ցա, և ած զչար 'ի վերայ անօրինաց
երկրի։

Տէր 'ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ.
զի փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո
'ի վերայ մեր։

Որպէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան, և առ ցաւս
իւր ճչիցէ։

Այնպէս եղայք սիրելւոյ քում տէր,
յահ և յերկիւղ քո յղացեալ երկնե-
ցայք, և ծնայք զհոգի փրկութեան քո։

Ոչ եւս կործանեսցուք մեք, այլ կոր-
ծանեսցին անօրէնք երկրի։

Յարիցեն մեռեալք և կենդանացին
ամենեքեան, որք եղեալ են 'ի գե-
րեզմանս։

Զարթիցեն ցնծացեն, և ուրախ ե-
ղիցին դադարեալք յերկրի։

Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ 'ի քէն, այդ
բժշկութիւն է նոցա. բայց երկիրն
ամբարշտեալ սատակեսցի։

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ, գնա մուտ

'ի շտեմարանս քո, և փակեա զդրունս
քո առաջի երեսաց քոց։
Փախիր և թագիր առ ժամանակ մի,
մինչեւ անցցէ բարկութիւն տեառն։
Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Խաղաղութեանց տուող քրիստոս, ըզ
խաղաղութիւն և զերկնային ողորմու-
թիւն քո պարգեւեա յարարածս քո։
Մարդասէր տէր, վասն սրբուհւոյն
տնարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն
խաչի քոյ պատուականի, տէր, ընկալ
զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

զՔարոզն եւ զաղօթս 'ի վերջն Երանելոյ կանոնին
գտցես 'ի 41 երեսն։

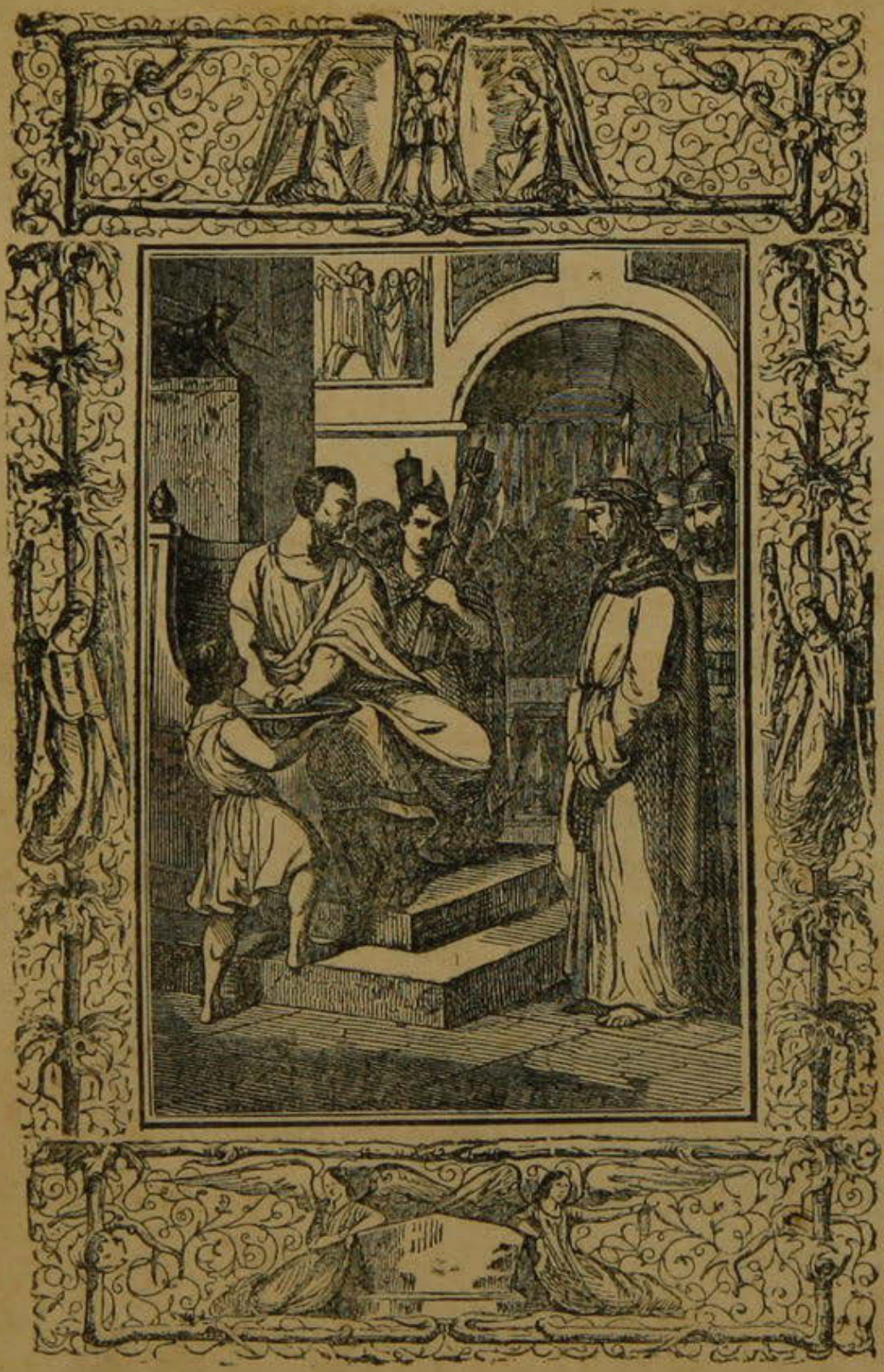

ՍԱՂՄՈՍ ՁԹ.

Աղօթք Մովսէսի առն Աստուծոյ։

Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչեւ յազգ. մինչեւ լերինք հաստատեալ էին, և մինչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր և զամենայն տիեզերս։ Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեան դու ես. մի դարձուցաներ զմարդ ի՛ տառապանս. և ասացեր, դարձարուք ո՛ւ իւ որդիք մարդկան։

Հազար ամ յաչս տեառն որպէս օր երեկի՝ զի էանց. որպէս պահ մի գիշերոյ, և ամք նոցա անարգութեամբ եղին։

Ընդ առաւօտս որպէս զաստղի բուսցին. ընդ առաւօտս որպէս զաստղի դարձան՝ ցին և ծաղկեացին, ընդ երեկոյո

թարշամեցին՝ չորացին և անկցին։
Նուաղեցաք մեք՝ ի բարկութենէ քումմէ, և՝ ի սրտմտութենէ քումմէ խրոխտեցաք։
Եղեր զմեզս մեր առաջի քո, և զկեանս մեր՝ ի լոյս երեսաց քոց։
Ամենայն աւուրք մեր նուաղեցան, և՝ ի բարկութենէ քումմէ խռովեցաք։
Ժամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս սարդի, և թիւ աւուրց ամաց մերոց՝ ինոսա՝ եօթանասուն ամ։
Ապա թէ առաւել եւս՝ ութսուն ամ։ և որ ինչ աւելի է քան զայն, ցաւք և հեծութեամբ։
Եկն՝ ի վերայ մեր հեծութիւն, և խրատեցաք։ Իսկ որդ ո՞ գիտացէ զզօրութիւն բարկութեան քո, և կամ յահէ քումմէ զսրտմտութիւնքո հանդրեցի։
Ապրեսս ցոյց ինձ զաջ քո։ և որ խոնարհեն սրտիւք զիմաստութիւնս քո։
Դարձ �եր՝ մինչեւ յե՞րբ։ վասիթարեաց՝ ի ծառայս քո։
Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով։

ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն
աւուրս կենաց մերոյ։
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս
խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս
տեսաք զչարչարանս։
Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց
նոցա։ եղիցի լոյս տեառն աստուծոյ
'ի վերայ մեր։
Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի
մեզ տէր, և զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա մեզ։

Տունք ԺԶ։

ՍԱՂՄՈՍ Ղ.

Օրհնութիւն գովութեան դաւթի։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յեր-
կինս հանգիցէ։
Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես, ա-
պաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ
'ի նա։
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին,

և 'ի բանիցն 'ի խոսովութենէ։
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, 'ի-
հովանի թեւոց նորա յուսացիս։
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ ճշմար-
տութիւն նորա։
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և
ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ։
Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի գայթակ-
ղութենէ դիւին 'ի հասարակ աւուր։
Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, և առ
քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու,
և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես,
զի դու տէր յոյս իմ ես։
Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն.
զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տան-
ջանք մի՛ մերձեսցին 'ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո, 'ի պահել զքեզ յամենայն ճա-
նապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ,
զի մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։

Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. Հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առիս, եւ ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան։

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա, երկայն աւուրք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Տունք ԺՂ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԱ.

Սաղմոս օրհնութեան աւուր շաբաթուց 'ի դաւիթ։

Բարի է խոստովան լինիլ տեառն և սաղմոս ասել անուան քում բարձրեալ։

Պատմել առաւօտու զողորմութիւնս քո, և զճշմարտութիւնս քո 'ի գիշերի։

Տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ, 'ի ձայն օրհնութեան գուսլել։

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս քո, և 'ի գործս ձեռաց քո ցնծացայց։

Ո՞րպէս զի մեծ են գործք քո տէր, եւ յոյժ խոր են խորհուրդք քո։

Այր անզգամ զայս ոչ ծանիցէ, և անմիտն զայս ոչ առնու 'ի միտ։

Ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս խոտ, 'ի ծաղկիլ այնոցիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն։

Սատակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից, և դու բարձրեալ ես յաւիտեանս տէր։

Զի ահա թշնամիք քո տէր, զի ահա թշնամիք քո կորիցեն. ցրուեսցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն։

Բարձր եղիցի որպէս միեղջերուի եղջիւր իմ, և ծերութիւն իմ 'ի ձէթ պարարութեան։

Եւ տեսցէ զանձն իմ 'ի թշնամիս իմ՝ ոյք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ չարութեամբ, 'ի նոսա լուիցէ ունկն իմ։

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրան լիբանանու բազմանիցին։

Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն, և 'ի

գաւիթս առատաձոյ մերոյ ծաղկեսցին։
Եւ և բազումք եղիցին 'ի ծերութիւն պարարտութեան, գիրգք և փափուկք եղիցին 'ի պտղել, ուղիղ է տէր աստուած մեր, և ոչ գոյ 'ի նմա անիրաւութիւն։

Տունք ժգ։ Գոբզայս խզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԲ.

Յաւուրն առաջին շաբաթու, յոր հաստատեցաւ երկիր. օրհնութիւն գովութեան դաւթի։

Տէր թագաւորեաց վայելչութիւն ղգեցաւ, ղգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։
Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սասանեսցի. պատրաստ է ոմթոռ քո, 'ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես։
Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց, և յարիցեն գետք 'ի գնացս իւրեանց։
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։
Սքանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս,

վկայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք։
Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ընդ երկայն աւուրս։

Տունք զ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԳ.

Սաղմոս դաւթի. չորեքշաբաթու։

Ամուսնած վրէժխնդիր, տէր ամուսնած վրէժխնդիր յայտնեցար։
Բարձր լեր որ դատես զերկիր, հատո զհատուցումն ամբարտաւանից։
Մինչեւ յե՞րբ մեղաւորք տէր, մինչեւ յե՞րբ մեղաւորք պարծեսցին։
Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն, խօսեսցին ամենեքեան՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։
Զժողովուրդս քո տէր խոնարհ արարին, և զժառանգութիւն քո չարչարեցին։
Զայրին և զպանդուխտն սպանին, զորբն կոտորեցին, և ասացին՝ ոչ տեսանէ զայս տէր, եւ ոչ 'ի միտ առնու

ասուած յակոբայ։

Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց, և անմիտք մինչեւ յե՞րբ ոչ առնուք 'ի միտ։ Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ո՞չ լուիցէ, կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ո՞չ տեսանիցէ։

Որ խրատէ զաղգինս, որպէս թէ ոչ յանդիմանեսցէ. որ ուսուցանէ մարդոյ զգիտութիւն. տէր ճանաչէ զխորհուրդս մարդկան, զի են ընդունայնք։ Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու տէր, և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա։ Ցածուցանես դու նմա զաւուրս չարութեան, մինչեւ փորեսցի խորխորատ մեղաւորի։

Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր, և զժառանգութիւնիւր ոչ առնէ անտես։ Մինչեւ դարձցին իրաւունք յարդարութիւն. ընկալցին զնա ամենեքեան որք ուղիղ են սրտիւք։

Ո՞վ յարիցէ ընդ իս 'ի վերայ չարաց, կամ ո՞վ հաւատարեսցի ինձ 'ի վերայ այնոցիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։

Եթէ ոչ տեառն օգնեալ էր ինձ, փոքր մի եւս բնակեալ էր անձն իմ'ի դժոխս։ Թէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք իմ, ողորմութիւն քո տէր օգնէր ինձ։ Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մխիթարութիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ։ Մի՛ հաւասարեսցի քեզ աթոռ անօրէնութեան, ո՛ պատճառէ զվաստակս ընդդէմ հրամանի։

Որսացին զանձն արդարոյ, և զարիւն ամբիծ պարտաւոր առնէին։

Եղեւ տէր ապաւէն իմ, աստուած օգնական յուսոյ իմոյ։

Հատուսցէ նոցա տէր ըստ անօրէնութեանց նոցա, և ըստ չարութեան նոցա կործանեսցէ զնոսա տէր աստուած մեր։

Տունք իա։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԴ։

Օրհնութիւն գովութեան դաւթի։

Եկայք ցնծասցուք'ի տէր, աղաղակեսցուք առ աստուած փրկիչ մեր։

Կանխեսցուք առաջի նորա խոստով-

նութեամբ, և սաղմոսիւք աղաղակեցուք առ նա։

Աստուած մեծ է, տէր թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի։

Ի ձեռս նորա են ամենայն տիեզերքք երկրի, և բարձրութիւնք լերանց նորա են։

Նորա է ծով՝ և նա արար զնա, և զցամաք ձեռք նորա ստեղծին։

Եկայք երկիրպագցուք նմա, անկցուք և լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ։

Նա ինքն է տէր աստուած մեր. մեք ժողովուրդք ձեռին նորա, և խաշն արօտի նորա։

Այսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք, մի՛ խստացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս 'ի դառնութեան։

Յաւուրն փորձութեան յանապատին՝ ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր, քննեցին զիս, և տեսին զգործս իմ զքառասուն ամ։

Զանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ և

ասացի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք. և նոքա ոչ ծանեան զճանապարհս իմ։ Որպէս երդուայ 'ի բարկութեան իւմում, թէ մտցեն 'ի հանգիստ իմ։

Տունք ժա։ Գոքղայս լը։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԵ.

Սաղմոս դաւթի. 'ի ժամանակի զի տաճարն չինեցաւ։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր, օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր։ Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն նորա, աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զփրկութիւն նորա։

Պատմեցէք 'ի հեթանոսս զփառս նորա, յամենայն ժողովուրդս զքանչելիս նորա։

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, սահարկու է նա 'ի վերայ ամենայն կուռց։ Ամենայն կուռք հեթանոսաց դեւք են, այլ տէր զերկինս արար։

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն է առաջի նորա, սրբութիւն և մեծվա-

յելչութիւն 'ի սրբութեան նորա։
Մատուցէք տեառն տոհմք ազանց, մատուցէք տեառն զփառս և զպատիւ, մատուցէք տեառն զփառս անուան նորա։
Առէք պատարագս և մտէք 'ի սրահս նորա, երկիրպագէք տեառն 'ի գաւիթս սրբութեան նորա, և խռովեսցի յերեսաց նորա ամենայն երկիր։
Ասացէք 'ի հեթանոսս՝ թէ տէր թագաւորեաց, հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի, և դատէ զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ։
Ուրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծասցէ երկիր. զուարճասցի ծով լրիւ իւրով. ցնծասցեն դաշտք, և ամենայն որ է 'ինոսա։
Յայնժամ ցնծասցեն ամենայն ծառք անտառի յերեսաց տեառն՝ զի գայ, և գայ նա 'ի դատել զերկիր։
Դատէ զտիեզերս իրաւամբք, և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԶ.

Սաղմոս դաւթի. 'ի ժամանակի զի երկիրն հաստատեցաւ։

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր, ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։
Ամպ և մէգ շուրջ են զնովաւ, յիրաւունս և յարդարութիւն ուղղեալ է աթոռ նորա։
Հուր առաջի նորա գնասցէ, և այրեսցէ շուրջ զթշնամիս նորա։
Երեւեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց, եսես և սասանեցաւ երկիր։
Լերինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց տեառն, յերեսաց տեառն ամենայն երկիր։
Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա, և տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զփառս նորա։
Ամաչեսցեն ամենեքեան զոյք երկիրս պագանեն կռոց, և զոյք պարծին 'ի դրօշեալս իւրեանց։
Երկիրպագցեն նմա ամենայն հրեշտակք

նորա, զի լուաւ և ուրախ եղեալ սիօն, և ցնծացեն դստերք յուդայ վասն ի-
բաւանց քոց տէր։
Զի դու բարձրեալ ես 'ի վերայ ամե-
նայն երկրի, յոյժ բարձրացար 'ի վերայ
ամենայն կռոց։
Ոչք սիրէք զտէր, ատեցէք զչարու-
թիւն. պահէ տէր զանձինս արքոց իւրոց,
'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեսցէ զնոսա։
Լոյս ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրբ-
տից եղեալ ուրախութիւն։
Ուրախ եղերուք արդարք 'ի տէր, և
խոստովան եղերուք յիշատակի սրբու-
թեան նորա։

Տունք ժբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԷ։

Սաղմոս դաւթի օրհնութեան։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր,
զի սքանչելիս արար։
Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ սուրբ
իւր։
Եցոյց տէր զփրկութիւն իւր, առաջի

աղդաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր։
Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զյակոբ,
ճշմարտութեամբ իւրով զտունն իսրա-
յէլի, և տեսին ամենայն ծագք երկրի
զփրկութիւն աստուծոյ մերոյ։
Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր,
օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասացէք։
Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերոյ օրհ-
նութեամբ, օրհնութեամբ և 'ի ձայն
սաղմոսաց։
Ի ձայն օրհնութեան կրաածոյ փողոյ,
օրհնութեամբ ցնծութեամբ և 'ի ձայն
եղջեր փողոյ. աղաղակեցէք առաջի
թագաւորին տեառն։
Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք
և ամենայն բնակիչք նորա, և գետք
ծափս հարցեն 'ի միասին ձեռամբ։
Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն,
զի գայ զի հատեալ է տէր 'ի դատել
զերկիր։
Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ, և
զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԸ·

Սաղմոս դաւթի ։

Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք. որ նստիս 'ի քրովբէս, սասանեցաւ երկիր ։

Տէր 'ի սիոն մեծ է, և բարձր է 'ի վերոյ ամենայն ժողովրդոց ։

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի, զի սքանչելի և սուրբ է, և պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ ։

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն, զիրաւունս և զարդարութիւն յակոբայ դու արարեր ։

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր. երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սուրբ է ։

Մովսէս և սահարոն երիցունք նորա. սամուէլ ընդ այնոսիկ, որք կարդան զանուն նորա ։

Կարդային առ տէր և նա լսէր նոցա, և 'ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա ։

Պահէին զվկայութիւն նորա և զհրա-

բամանս զոր եւ նոցա։
Տէր աստուած մեր՝ զոր լսէիր նոցա,
աստուած՝ զոր քաւիչ լինէիր նոցա,
եւ վրէժխնդիր ՝ի վերայ ամենայն գոր-
ծոց նոցա։
Բարձր արարէք զսէր աստուած մեր.
երկիրպագէք ՝ի լեառն սուրբ նորա,
զի սուրբ է տէր աստուած մեր։

Տունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ՂԹ.

Սաղմոս խոստովանութեան դաւթի։

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն եր-
կիր, ծառայեցէք տեառն ուրախու-
թեամբ։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ,
ծանիցուք զի նա է տէր աստուած մեր։
Նա արար զմեզ, եւ ոչ մեք էաք. մեք
ժողովուրդք եւ խաշն արօտի նորա։
Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութեամբ, եւ օրհնութեամբ ՝ի յարկս
նորա։
Խոստովան եղերուք տեառն, եւ օրհ-

նեցէք զանուն նորա։
Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա։

Տունք ղ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԾ.

Սաղմոս դաւթի։

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնեցից զքեզ տէր. սաղմոս ասացից և 'ի միտ առից։
Ճանապարհ ամբիծ մինչեւ եկեսցէ առիս. զի գնայի ես յամբծութեան սրտի իմոյ 'ի մէջ տան իմոյ։
Ոչ եդի առաջի աչաց իմոց զիրս անիրաւութեան, ոյք առնէին զանօրէնութիւն, ատեցի։
Ոչ մերձեցաւ առիս որ թիւրն էր սրտիւ. խոտորեալ յինէն անզգամին, և ես ինչ ոչ փոյթ առնէի։
Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ, զնա բացէ 'ի բաց հալածէի։
Որ ամբարտաւան էր աչօք և ագահ

արտիւ, ընդ նմա և հայց ոչ ուտէի։
Աչք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի, զի նստցին նոքա ընդ իս։
Որ գնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ, նա պաշտէր զիս։
Ոչ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առնէր զամբարտաւանութիւն. որ խօսէր զաւրաւորութիւն, չէր յաջողեալ նմա առաջի աչաց իմոց։
Ընդ առաւօտս սպանանէի զամենայն մեղաւորս երկրի. զի ստատկեցից 'ի քաղաքի տեառն զամենեսեան՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։

Տունք Ժ։ Գոլգայս իզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԱ.

Աղօթք ուրկի. իբրեւ ձանձրացեալ՝ առաջի տեառն սիրեացէ զինդրուածս իւր։

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։
Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զականջն քո. յորում աւուր կար-

դամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ։
Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ,
և ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան։
Հարայ ես որպէս խոտ՝ և ցամաքեցաւ
սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի
ձայնէ հեծութեան իմոյ։
Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ. նման
նեցայ ես հաւալասան անապատի։
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի, տքնե-
ցայ և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն
'ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
նապաղ, և գովիչք իմ ինեւ երդնուին։
Զմոխիր որպէս զհաց կերի, և զըմպե-
լին իմ արտասուօք խառնեցի։
Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան
քո, զի դու բարձրացուցեր և խո-
նարհեցուցեր զիս։
Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և
ես որպէս խոտ ցամաքեցայ։
Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշա-
տակ քո ազգէ մինչեւ յազգ։
Դու յարուցեալ գթացիս 'ի վերայ սի-

ունի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նո-
րա, և 'ի հողս նորա գթացին։

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ, և ամենայն թագաւորք երկրի 'ի փառաց քոց։

Շինէ տէր զսիոն, և երեւեցի փառաք իւրովք 'ի նմա։

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց, և ոչ արհամարհեաց զինդրուածս նոցա։

Գրեցի այս յազգ յայլ, ժողովուրդ զոր ստացեալ է, օրհնեսցէ զտէր։

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութենէ իւրմէ, տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ։

Լսել զհեծութիւն կապելոց, և արձակել զորդիս մահապարտաց։

Պատմել 'ի սիոն զանուն տեառն, և զօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ։

Ժողովիլ ժողովրդոց 'ի միասին, և թագաւորեաց ծառայել տեառն։

Պատասխանի եւ նմա 'ի ճանապարհի

զօրութեան իւրոյ. զնուազութիւն աւուրց իմոց ասա ինձ, և մի հաներ զիս 'ի կէս աւուրց իմոց. զի աղդէ յաղգ են ամք քո։

Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաստատեցեր, և գործք ձեռաց քոց երկինք են։

Նոքա անցանեն, և դու կաս և ամենայն յաւիտեան։

Ամենեքեան որպէս զձորձս մաշեսցին, և որպէս զվերարկուս փոխեսցես զնոսա, և փոխեսցին։

Բայց նոյն ինքն ես, և ամք քո ոչ անցանեն. որդիք ծառայից քոց բնակեսցին 'ի նմա, և զաւակի նոցա յաւիտեան յաջողեսցի։

Տունք իզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԲ.

Սաղմոս դաւթի։

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և ամենայն ոսկերք ինն զանուն սուրբ նորա։

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի մոռա-

նար զամենայն տուրս նորա։

Ո՛ քաւէ զմեղս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո։

Ո՛ փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և գթութեամբ։

Ո՛ լնու 'ի բարութենէ զցանկութիւն քո, նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո։

Առնէ ողորմութիւնս տէր, և իրաւունս ամենայն զրկելոց։

Եցոյց տէր զճանապարհս իւր մովսէսի, և որդւոցն իսրայէլի զկամս իւր։

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ։

Ոչ խսկսա բարկանայ մեզ տէր, և ոչ յաւիտեան պահէ ոխս։

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տէր, և ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ։

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ, այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն իւր 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց։

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր։

Որպէս գթայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս գթացի տէր յերկիւղածս իւր։

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յիշեաց թէ հող եմք։

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր. որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկի։ Շնչէ 'ի նմա հողմ, և ոչէ՝ և ոչ ևս երեւի տեղի նորա։

Բայց ողորմութիւն տեառն մնայ յաւիտեան յաւիտենից 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, և արդարութիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս։

Այք պահեն զուխտս նորա, յիշեն ըստ պատուիրանս նորա և առնեն զնա։

Տէր յերկինս պատրաստեաց զթագաւորութիւն, ազգայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ ոյք առ-

նէք զբանն նորա 'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք նորա, զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա. օրհնեա անձն իմ զտէր։

Տունք իւր։ Գորգայս իւր։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԴ.

Սաղմոս դաւթի. 'ի վերայ աշխարհագործ արարածոց։

Օրհնեա անձն իմ զտէր, տէր աստուած իմ մեծ եղեր յոյժ։

Խոստովանութիւն և մեծվայելչութիւն զգեցար, արկեալ զլոյս որպէս զօթոց, ձգեցեր զերկինս որպէս զխարան, և արկեր 'ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա։

Ոգնէ յամպս զգնացս իւր, և շրջի նա 'ի վերայ թեւոց հողմոց։

Ոարար զհրեշտակս իւր հոգիս, և ըզ

պաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ։
Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաստատութեան իւրոյ, զի մի սասանեսցի յաւիտեան։
Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորա, 'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք։
Ի սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայնէ որոտալոյ քումմէ սարսիցեն։
Ելանեն լեռնանան՝ և իջանեն դաշտանան, 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա։
Սահման եդեր՝ և ոչ անցանեն, և ոչ եւս դառնան 'ի ծածկել զերկիր։
Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծորձորս, 'ի միջոյ լերանց գնասցեն ջուրք։
Արբուցանել զամենայն գազանս վայրի, յագեսցին ցիռք 'ի ծարաւս իւրեանց։
Անդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն, և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց։
Արբուցանէ զլերինս 'ի շռեմարանաց իւրոյ, 'ի պտղոյ գործոց իւրոց լցցի երկիր։

Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս, զդալարի 'ի ծառայութիւն մարդկան։

Հանէր զհաց յերկրէ, գինի ուրախ առնէ՝ իւղ զուարթ, և հաց հաստատէ զսիրտ մարդոյ։

Յաղեսցին ծառքն անտառի, և մայրքն Լիբանանու՝ զորս դու տնկեցեր։

Անդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն, և բոյն արագլի ապաւէն է նոցա։

Լերինք բարձունք են եղջերուաց, և վէմք ապաւէնք նապաստակաց։

Արարեր զլուսին վասն ժամանակի, արեգակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ։

Արարեր զխաւար՝ և եղեւ գիշեր. 'ի նմա գնան ամենայն գազանք անտառի։

Կորիւնք առիւծուց մռնչեն և յսփրշատակեն, և խնդրեն յաստուծոյ զկերակուրս իւրեանց։

Ի ծագել արեւու ժողովին, և 'ի մտրիս իւրեանց դադարին։

Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր, և 'ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչեւ յերեկոյ։

Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր. զամենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր, և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք։

Այս ծով մեծ և անդորր. 'ի սմա են սողունք՝ որոց ոչ գոյ թիւ, գազանք մեծամեծք և մանունք. 'ի սմա և նաւք գնան. վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նովաւ։

Ամենեքեան քեզ սպասեն, և դու տաս զկերակուր նոցա 'ի ժամու։

Տաս դու նոցա՝ և կերակրին. բանաս զձեռն քո, և կերակրես զամենեսեան կամօք քովք։

Դարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցանէ՝ և խռովին, հանես զոգի 'ի նոցանէ, պակասին և 'ի հող դառնան։

Առաքես զոգի քո և ստեղծանես զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի։

Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան, և տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

Ո հայի յերկիր, և տայ դողալ սմա. մերձեսցի 'ի լերինս, և ծխեսցին։

Օրհնեցէք զտէր 'ի կեանս իմ, սաղմոս ասացէք ստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես։ Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ, և ես ուրախ եղէց 'ի տէր։ Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, և ամբարիշտք մի՛ եւս գոցին 'ի նմա. օրհնեա անձն իմ զտէր։

Տունք ԼԴ։

ՍԱՂՈՍ ՃԴ.

Ալէլուիա.

Խոստովան եղերուք տեառն և կարդացէք զանուն նորա, և պատմեցէք 'ի հեթանոսս զգործս նորա։ Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա. պատմեցէք զամենայն սքանչելիս նորա, և գովեցարուք յանուն սուրբ նորա։ Ուրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ որք խնդրեն զտէր. խնդրեցէք զտէր՝ և հզօրք եղերուք. խնդրեցէք զերեսս նորա յամենայն ժամ։ Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զորս արար, զարուեստս և զիրաւունս բերանոյ

նորա։

Զաւակք աբրահամեան ծառայք նո-
րա, որդիք յակոբայ ընտրեալք նորա։
Նա ինքն է տէր աստուած մեր, յա-
մենայն երկրի են իրաւունք նորա։
Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր, և
զբանն՝ զոր պատուիրեաց մինչ 'ի հա-
զար ամ։
Զուխտն զոր եդ ընդ աբրահամու,
և զերդումն իւր ընդ սահակայ։
Հաստատեաց առ յակոբ զհրաման իւր,
և առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւիտենից։
Ասէ՝ ձեզ տացո զերկիրն քանանու,
զվիճակ ժառանգութեան ձերոյ։
Զի էին նոքա թուով սակաւք նուազք
և պանդուխտք 'ի նմա։
Անցին նոքա ազգէ յազգ, 'ի թագաւո-
րութենէ 'ի ժողովուրդ յայլ։
Ոչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա, և
կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա։
Մի մերձենայք ասէ՝ յօծեալս իմ, և
'ի մարգարէս իմ մի մեղանչէք։
Կոչեաց սով յերկիր նոցա, և զամե-

նայն զօրութիւն հայի եբեկ։
Առաքեաց առաջի նոցա այր, 'ի ծա-
ռայութիւն վաճառեցաւ յոսէփ։
Խոնարհ արարին 'ի կապանս զոտս նո-
ցա, և էանց ընդ երկաթ անձն նորա։
Մինչեւ եկեաց էբան նորա, և բան
տեառն փորձեաց զնա։
Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա,
իշխան ժողովրդեան ելթող զնա։
Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ, իշխան
'ի վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց։
Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն
և զծերս նոցա իմաստունս արասցէ։
Եմուտ իսրայէլ յեգիպտոս, և յակոբ
պանդխտեցաւ յերկիր քամայ։
Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ, և զо-
րացոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր։
Դարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողո-
վուրդ իւր, և 'ինեանդել զծառայս իւր։
Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր, և զա-
հարոն ընտրեալ իւր։
Եդ նոցա զբան նշանաց իւրոց, և զար-
ուեստս իւր յերկիր քամայ։

Առաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնոսա, զի դառնացուցին զբան նորա։
Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա, և ըստան զամենայն ձկունս նոցա։
Եհաց յերկիր նոցա գորտ, և 'ի շտեմարանս թագաւորաց նոցա։
Ասաց՝ և եկն շանաճանճ և մժեխ ընդ ամենայն սահմանս նոցա։
Դարձոյց զանձրեւս նոցա 'ի կարկուտ, և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցան։
Եհար զայգիս և զթզենիս նոցա, և փշրեաց զամենայն ծառս սահմանաց նոցա։
Ասաց՝ և եկն մարախ, և խառնիճ՝ զի ոչ գոյր նոցա թիւ։
Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա, և սպառեաց զամենայն պտուղ անդոյ նոցա։
Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտացւոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա։
Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով, և ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ։

Ուրախ եղեալ Եգիպտոս ընդ ելանելն նոցա, զի անկաւ ահ տեսանն 'ի վերայ նոցա։

Սփռեաց սամ՝ հովանի առնել նոցա 'ի տուէ, և հրով լոյս տալոյ նոցա 'ի գիշերի։

Խնդրեցին՝ և եկն լորամարգի, և հացիւ երկնից լցոյց զնոսա։

Եհար զվէմն՝ և բղխեցին ջուրք, և գնացին գետք ընդ անջրդիս։

Յիշեաց զբան իւր սուրբ, որ ընդ աբրահամու ծառայի իւրոյ։

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ, և զընտրեալս իւր ուրախութեամբ։

Եւ նոցա զգաւառս հեթանոսաց, 'ի վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնոսա։

Զի պահեսցեն զվկայութիւնս նորա, և զօրէնս նորա խնդրեսցեն։

Տունք խ դ։ Գոլգայս հը։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԵ.

Ալէլուիա.

Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցրն է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Ո՞ խօսեսցի զզօրութիւնս տեառն. լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա։

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս, և առնեն զարդարութիւն յամենայն ժամ։

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քոյ, և այց արա մեզ 'ի փրկութեան քում։

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց. ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն ազգի քոյ, և գովեսցուք մեք 'ի ժառանգութեան քում։

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինեցաք և յանցեաք։

Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ իմացան զբազմութիւնս քո, և ոչ յիշեցին զբազմութիւն քո։

Բարկացուցին զքեզ յանցանելն իւրեանց ընդ ծով կարմիր. փրկեաց զնոսա վասն անուան իւրոյ, զի ծանիցեն զզօրութիւնս նորա։

Սաստեաց 'ի ծով կարմիր՝ և ցամաքեցաւ. առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս որպէս ընդ անապատս։

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց նոցա, և փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց թշնամեաց նոցա։

Ծածկեաց ծով զնեղիչս նոցա, և մի 'ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ։

Հաւատացին բանի նորա, և օրհնեցին զօրհնութիւնս նորա։

Վաղվաղեցին և մոռացան զգործս նորա, և ոչ անսացին խորհրդոյ նորա։

Ցանկացան զցանկութիւն յանապատի, և փորձեցին զաստուած յանջրդի։

Եւ նոցա զխնդրուածս նոցա. առաքեաց զլիութիւն յանձինս նոցա։

Բարկացուցին զմովսէս 'ի բանակի, և զահարոն սուրբ տեառն։

Բացաւ երկիր և եկուլ զդադան, և

ծածկեաց զբանական զաբիրօնի։
Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա, և
բոց մաշեաց զմեղաւորս։
Արարին որթ 'ի քորեբ, և երկիրպա-
գին պատկերի, և փոխեցին զփառս
իւրեանց 'ի նմանութիւն որթոյ խո-
տակերի։
Մոռացան զաստուած կենարարն իւր-
եանց, որ արար զմեծամեծս յեգիպ-
տոս, և զքանչելիս իւր յերկիր քամայ,
և զահ իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն։
Ասաց ոչնչացուցանել զնոսա, եթէ ոչ մով-
սէս ընտրեալն կայր առաջի նոցա։
Դարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկու-
թիւն նորա, զի մի՛ սատակեսցին նոքա։
Անարգեցին զերկիրն ցանկալի, և ոչ
հաւատացին բանի նորա։
Տրտնջեցին 'ի բանակս իւրեանց, և ոչ
լուան ձայնի տեառն։
Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա,
հարկանել զնոսա յանապատի։
Ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթա-
նոսս, ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ գա-

ԼԱՌՍ։

Պղծեցան նոքա 'ի փելփեգովր, զի կե-
ցան զզոհեալ և զմեռելսսի։
Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց,
և յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն։
Ապա եկաց 'ի մէջ փենեհէս, քաւեաց
և արգելաւ մահ. համարեցաւ նմա
յարդարութիւն ազգէ յազգ մինչեւ
յաւիտեան։
Բարկացուցին զնա 'ի վերայ ջուրցն հա-
կառակութեան. չարչարեցաւ մովսէս
վասն նոցա, զի դառնացուցին զոգի
նորա։
Հրամայեաց շրթամբք իւրովք, և ոչ
սատակեցին զազգսն՝ զոր ասաց նոցա
տէր։
Խառնակեցան ընդ հեթանոսս, և ու-
սան զգործս նոցա. ծառայեցին կռոց
նոցա, և եղեւ նոցա 'ի գայթակղու-
թիւն։
Զոհեցին զուստերս և զդստերս իւր-
եանց դիւաց, և հեղին զարիւն ամբիծ։
Արիւն ուստերաց և դստերաց իւր-

եանց՝ զոր զոհեցին կռոցն քանանու։
Շաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա, և
պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա, զի պոռնկ-
կեցան 'ի գնացս իւրեանց։
Բարկացաւ սրտմտութեամբ տէր 'ի վե-
րայ ժողովրդեան իւրոյ, և գարշեցոյց
զժառանգութիւն իւր յոյժ։
Մատնեաց զնոսա 'ի ձեռս հեթանո-
սաց. տիրեցին նոցա ատելիք իւր-
եանց, և թշնամիք իւրեանց նեղեցին
զնոսա. և խոնարհ եղեն 'ի ներքոյ ձե-
ռաց նոցա։
Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, և
նոքա դառնացուցին զնա 'ի խորհուրդս
իւրեանց, և կորացան յանօրէնութեան
իւրեանց։
Հայեցաւ տէր 'ի նեղութիւնս նոցա, 'ի
լսել ձայնի աղօթից նոցա։
Յիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ ըստ
բազում ողորմութեան իւրում. և ետ
զնոսա 'ի գթութիւնս առաջի ամենայն
գերչաց նոցա։
Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր, և

ժողովեա զմեզ 'ի հեթանոսաց։
Խոստովանեղիցուք անուանքումըբ-
բոյ, և պարծեսցուք յօրհնութիւնն
քո։
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի, յա-
ւիտեանս յաւիտենից։
Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն. ե-
ղիցի եղիցի։

Տունք խդ։

Կանոնս Գոբղայս է։ Սաղմոս ժէ։ Տունք յժդ։

ԱՂՕԹՔ ԵԶԵԿԻԱՅԻ ԱՐՔԱՅԻ ՀՐԷԱՍՏԱՆԻ, Ի ԺԱՄԱՆԱԿԻ
ՅՈՐՈՒՄ ՀԻՒԱՆԴԱՑԱՒ, ԵՒ ՅԱՐԵԱՒ Ի ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆՆԷ
ԻՒՐՄԷ։

Եսայեայ ԼԸ։

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց
իմոց, թէ գնացի ես 'ի դրունս դը-
ժոխոց։
Թողի զամենայն յետին իմ, և ասացի՝
թէ այլ ոչ ես տեսից զփրկութիւն
տեառն յերկրին կենդանեաց, և ոչ ես

տեսից զմարդ բնակչաք իւրովք հան-
դերձ։

Պակասեցայ ես յաղգատոհմէ իմմէ. այսուհետեւ թոռի լքի զամենայն ըզ
կեանս իմ։

Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ, որպէս զայն՝ որ քակէ զտապաւար. և եղէ ես որպէս զոստայն սատարաց մերձ
'ի հատանիլ։

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառաւօտէ որպէս 'ի ձեռս առիւծու. այն-պէս խորտակեաց մանրեաց զոսկերս իմ, զի յառաւօտէ մինչ 'ի գիշեր մատ-
նեցայ։

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի՝, որ-պէս զաղաւնի՝ այնպէս մնչեցի, զի նը-
ւաղեցան աչք իմ 'ի տեսանելոյ։

Հայեցայ 'ի բարձունս առ տէր աստ-ուած իմ՝ որ փրկեաց զիս, և փարա-
տեցոյց յինէն զցաւս անձին իմոյ։

Տէր, վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ՝ զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր
զհոգի իմ. մխիթարեցայ և կեցի։

Ահա 'ի խաղաղութիւն դարձաւ դառնութիւն իմ. փրկեցեր զանձն իմ, զի մի կորեսցց. և ընկեցեր յետոյ զամենայն զմեղս իմ։

Զի ոչ թէ ոչք 'ի դժոխս են՝ խոստովան առնին առ քեզ. և ոչ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ. և ոչ յուսացին 'ի ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան, այլ ի կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ տէր. որպէս և ես այսուհետեւ մանկունս ծնայց, որք պատմեսցեն զարդարութիւնս քո՝ տէր փրկութեան իմոյ։

Ես ոչ եւս դադարեցայց օրհնել զքեզ յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս կենաց իմոց յանդիման տաճարիդ աստուծոյ։

Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Յոյս կենդանութեան, յոյս և ապաւէն փրկութեան տէր յիսուս փրկիչ, փրկեա և փարատեցո զցաւս անձին իմոյ։ Մարդասէր տէր, վասն սրբութեան անարատի մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ պատուականի, տէր, ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

զԲարոզն եւ զաղօթս 'ի վերջն Եբկնդ պարտեն կանոնին զտցես 'ի 89 երեսն։

Առաջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ ուղիղ, զի երթիցեն 'ի քաղաք բնակութեան իւրեանց։

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութեանց նորա, և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան։

Զի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս, և զանձինս կարօտեալս լի արար բարութեամբ։

Ոյք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ստուերս մահու, կապեալ էին յաղքատութեան որպէս յերկաթս։

Զի դառնացուցին զբանն աստուծոյ, և զխորհուրդս բարձրելոյն բարկացուցին։

Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոց սիրտք նոցա. տկարացան և ո՛չ ոք էր՝ որ օգնէր նոցա։

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց, 'ի վշտաց նոցա եհան զնոսա։

Փրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ և 'ի ստուերաց մահու, և խզեաց զկապանս նոցա։

Խոստման եղիցին տեառն ողորմութեանց նորա, և աքանչելեաց նորա որդիք մարդկան։

Զի փշրեաց դրունս պղնձիս, և զնիգս երկաթիս խորտակեաց։

Օգնեաց նոցա 'ի ճանապարհի անօրէնութեան իւրեանց, զի վասն մեղաց իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ։

Յամենայն կերակրոց գարշէին սիրտք նոցա. մերձեցան մինչև 'ի դրունս մահու։

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց, 'ի վշտաց նոցա ապրեցոյց զնոսա։

Առաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոսա, և փրկեաց զնոսա յապականութենէ իւրեանց։

Խոստման եղիցին տեառն ողորմութեանց նորա, և աքանչելեաց նորա որդիք մարդկան։

Մատուցեն նմա պատարագ օրհնութեան, և պատմեսցեն զգործս նորա ցնծութեամբ։

Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւուք, և առ-
նէին զգործս 'ի ջուրս բազումս։
Նոքա տեսին զգործս տեառն և զքան-
չելիս նորա 'ի խորս անդնդոց։
Ասաց՝ և յարեաւ հողմ և մրրիկ, և
բարձրացան ալիք նորա։
Ելանէին յերկինս և իջանէին յան-
դունդս. և անձինք նոցա յանձինս իւ-
րեանց մաշեցան։
Խռովեցան սասանեցան որպէս ար-
բեալք, և ամենայն իմաստութիւն
նոցա ընկաւ։
Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
իւրեանց. 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնո-
սա։
Դարձոյց զմրրիկն յօդս՝ և դադարե-
ցան ալիք նորա. ուրախ եղեն զի դա-
դարեցան, և առաջնորդեաց նոցա 'ի
նաւահանգիստ կամաց իւրեանց։
Խոստովան եղիցին տեառն ողորմու-
թեանց նորա, և սքանչելեաց նորա
որդիք մարդկան։
Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժո-

զովրդոց, և յաթիռաւս ծերոց օրհնեսցեն զնա։

Զի դարձոյց զգեան 'ի ցամաք, և ըզ գնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ։

Արար զերկիրն պտղաբեր յաղտաղտուկս, վասն չարութեան բնակչաց նոցա։

Արար զանապատն 'ի ճահիճս ջուրց, և զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս ջուրց։

Բնակեցոյց 'ի նոսա քաղցեալս, և շինեցին քաղաք բնակութեան իւրեանց։

Վարեցին արտս և տնկեցին տնկիս, և արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց։

Օրհնեաց զնոսա՝ և բազմացան յոյժ, և անասունք նոցա ոչ նուազեցան։

Նուազեցան նոքա և չարչարեցան, 'ի նեղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց։

Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխանաց նոցա։ մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և ոչ 'ի ճանապարհի։

Օգնեաց անանկին յաղքատութեան, և առաջնորդեաց որպէս խաշին ազգի նոցա։

Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին, և ամենայն անօրէն խցցէ զբերան իւր։ Ո՞վ է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս, և 'ի միտ առցէ զողորմութիւնս տեառն։

Տունք խբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԷ։

Օրհնութիւն Սաղմոսաց դաւթի։

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած, պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառաւք իմովք։

Զարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ, և ես զարթեայց առաւօտուց։

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս տէր, և սաղմոս ասացից քեզ յազգինս։

Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմութիւն քո, մինչեւ յամպս է ճշմարտութիւն քո։

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած, և յամենայն երկրի են փառք քո։

Որպէս փրկեցեան սիրելիք քո, կեցո աջով քով և լուր մեզ։

Աստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւրմէ, բարձր եղէց՝ բաժանեցից զսիւքեմ, և զհովիտսն յարկաց չափեցից։

Իմ է գաղտեայդ և իմ է մանասէ, եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ։

Յուդայ թագաւոր իմ, մովաբ աւազան յուսոյ իմոյ։

Յեդոմմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն։

Ո՞տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ ո՞ առաջնորդեսցէ ինձ մինչեւ յեդոմմէ։

Եթէ ոչ դու աստուած որ մերժեցեր զմեզ, և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր։

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան, զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ։

Աստուծով արասցուք զօրութիւն, և նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի։

Աստուած օրհնութեան իմոյ մի լռեր, զի բերան մեղաւորի՝ բերան նենգաւորի բացաւ 'ի վերայ իմ։
Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ, և բանիւ ատելութեան պաշարեցին զիս։
Մարտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց, փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի։
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ, ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ։
Կացո 'ի վերայ նորա մեղաւոր, սատանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա։
Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապարտեալ, և աղօթք նորա 'ի մեղս դարձցին։
Եղիցին աւուրք նորա նուազ, և զոյցելութիւն նորա զայն այլ տարցէ։
Եղիցին որդիք նորա որբ, և կին նո-

բա այրի. սահեսցին փոփոխեսցին, որդիք նորա մուրողք եղիցին, և ելցեն 'ի բնակութենէ իւրեանց։

Քննեսցէ փոխատու զամենայն ինչս նորա, և յափշտակեսցեն օտարք զվաստակս նորա։

Մի գոյցի օգնական նմա, և մի ոք ողորմեսցի 'ի վերայ որբոց նորա։

Եղիցին որդիք նորա 'ի սատակումն, և յաջորդէ ջնջեսցի անուն նորա։

Յիշեսցին մեղք հօր նորա առաջի տեառն. և մեղք մօր նորա մի ջնջեսցին, և եղիցին առաջի տեառն յամենայն ժամ։

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նորա, փոխանակ զի ոչ յիշեաց առնել զողորմութիւն։

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ, սպանանել զայն՝ որ խոնարհ է սրտիւ։

Սիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա. ոչ կամեցաւ զօրհնութիւն, հեռի եղիցի 'ի նմանէ։

Զգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ.

մոցէ որպէս ջուր 'ի փոր նորա, և որ-
պէս ձէթ ընդ ոսկերս նորա։
Եղիցի նմա որպէս հանդերձ՝ զի ա-
գանի, որպէս գօտի՝ որ ածի հանա-
պազ ընդ մէջ։
Այս գործ է այնոցիկ՝ որք չարախօս
կային զինէն առ տէր, և որք խօսէին
չար զանձնէ իմմէ։
Այլ դու տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ
անուան քում, զի քաղցր է ողորմու-
թիւն քո, և փրկեա զիս զի աղքատ
և տնանկ եմ ես։
Սիրտ իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում,
և ես որպէս ստուեր 'ի խուսափել ի-
մում պակասեցայ, և թօթափեցայ
որպէս մարախ։
Ծունկք իմ տկարացան 'ի պահոց, և
մարմին իմ այլագունեցաւ յիւղոյ։
Եղէ ես նախատանոցս. տեսին զիս՝ և
շարժեցին զգլուխս իւրեանց։
Օգնեա ինձ տէր աստուած իմ, և
փրկեա զիս ըստ ողորմութեան քում։
Ցանկացեն զի ձեռն քո այս է, և դու

տէր սրտերը զայս։
Նոքա անիծանեն և դու օրհնեացես.
զոք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ՝ զամօթ
կրեսցեն. այլ ծառայ քո ուրախ ե-
ղիցի 'ի քեզ։
Զգեցցին զամօթ զոք չարախօս կային
զանձնէ իմմէ, և արկցեն որպէս կրրկ-
նոց զամօթ իւրեանց զիւրեամբք։
Այլ ես խոստովան եղէց առ տէր յոյժ
բերանով իմով, և 'ի մէջ բազմաց օրհ-
նեցից զքեզ։
Զի եկաց նա ընդ աջմէ անանկին,
'ի փրկել զիս յայնցանէ՝ զոք հալածեն
զանձն իմ։

Տունք իբ.

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի.

Ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ
իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս քո
պատուանդան ոտից քոց։
Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ
քեզ տէր 'ի սիոնէ, և տիրեսցես դու

'ի մէջ թշնամեաց քոց։

Ընդ քեզ է ակիզբն աւուր զօրութեան. 'ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։

Երդուաւ տէր և ոչ եւս զղջացի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին մելքիսեդեկի, և տէր ընդ աջմէ քումմէ։

Խորտակեացէ յաւուր բարկութեան զթագաւորս. դատէ զհեթանոսս, և բաղումս առնէ զհարուածս, և խորտակեացէ զգլուխս բազմաց յերկրի։

Զուղխս 'ի ճանապարհի արբուցէ. վասն այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս։

Տունք զ։ Գոբզայս խը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺ.

Ալէլուիա.

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սրտիւ իմով, 'ի խորհուրդս ուղղաց 'ի

ժողովուրդս մեծ են գործք տեառն,
և քննեալ են յամենայնի կամք նորա։
Խոստովանութիւն և վայելչութիւն
են գործք նորա. արդարութիւն նո-
րա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից։
Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց
ողորմած գթած է տէր, կե-
րակուր տայ երկիւղածաց իւրոց։
Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր, զզо-
րութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց
ժողովրդեան իւրում։
Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթա-
նոսաց, և գործք ձեռաց նորա ար-
դարութիւն և իրաւունք են։
Հաւատարիմ են յամենայնի պատուի-
րանք նորա. հաստատեալ են յաւի-
տեանս յաւիտենից. արարեալ են ճշգ-
մարտութեամբ և ուղղութեամբ։
Փրկութիւն առաքեաց տէր ժողո-
վրդեան իւրում. պատուիրեաց յա-
ւիտենից զուխտ իւր, սուրբ և ահեղ
է անուն նորա։
Սկիզբն զգօնութեան երկիւղ տեառն,

խնամութիւն բարի ամենեցուն՝ որք առնեն զնա, և օրհնութիւն նորա միայ յաւիտեանս յաւիտենից։

Տունք Ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԱ.

Ալէլուիա. 'ի վերայ ապաշխարութեան Անգեայ եւ Զաքարիայ։

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի տեառնէ, զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ։
Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա, և ազգ ուղղոց օրհնեսցի։
Փառք և մեծութիւն են 'ի տան նոյա, արդարութիւն նորա միայ յաւիտեանս յաւիտենից։
Ծագեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց, ողորմած գթած և արդար է տէր։
Քաղցր այր ողորմի և տայ փոխս. յօրինէ զբան իւր 'ի դատաստանի, զի յաւիտեան նա մի՛ սասանեսցի։
Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն, 'ի համբաւէ չարէ նա մի՛ երկիցէ։
Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ աստուած։

Հաստատեալ է սիրտ նորա, և նա մի երկիցէ՝ մինչև տեսցէ 'ի թշնամիս իւր։ Սփռեաց, և ետ աղքատաց. արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեան յաւիտենից, և եղջիւր նորա բարձր եղիցի փառաւք։

Մեղաւորն տեսցէ և բարկացի, զատամունս իւր կրճտեսցէ և հալեսցի, և ցանկութիւն մեղաւորաց կորիցէ։

Տունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԲ.

Ալէլուիա։

Օրհնեցէք մանկունք զտէր, և օրհնեցէք զանուն տեառն։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու, օրհնեալ է անուն տեառն։

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց տէր, և յերկինս են փառք նորա։

Ո՞վ է որպէս տէր աստուած մեր 'ի բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի։

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձրը առնէ զտառապեալս յաղբեւոց։
Նստուցանէ զնոսա, իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։
Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ուրախամիտ որպէս մայր որդւովք բերկրեալ։

Տունք Ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԳ.

Ալէլուիա։

Յելանելն Իսրայէլի յեգիպտոսէ, տանն Յակովբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց։
Եղեւ Հրէաստան սրբութիւն նորա, և Իսրայէլ իշխանութիւն նորա։
Ծով եսես և փախեաւ, և Յորդանան անդրէն դարձաւ։
Լերինք ցնծացեն որպէս խոյք, և բլուրք որպէս գառինք մաքեաց։
Զի՞ է քեզ ծով, զո՞ տեսեր և փախեար. կամ դու Յորդանան՝ զի՞ դարձար անդրէն։
Լերինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք, և բլուրք որպէս գառինք մաքեաց։

Յերեսաց տեառն սասանեցաւ երկիր,
յերեսաց աստուծոյ յակոբայ։
Ո՛ դարձոյց զվէմն 'ի վտակս ջուրց,
և զապառաժն յաղբերակունս։
Մի՛ մեզ տէր՝ մի՛ մեզ, այլ անուան
քում տուր զփառս, վասն ողորմու-
թեան և ճշմարտութեան քոյ։
Մի՛ երբէք ասացեն 'ի հեթանոսս,
թէ ո՛ւր է աստուած նոցա։
Աստուած մեր յերկինս և յերկրի, զա-
մենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար։
Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ
են, ձեռագործ են որդւոց մարդկան։
Բերան ունին՝ և ոչ խօսին, աչս ու-
նին՝ և ոչ տեսանեն։
Ականջս ունին՝ և ոչ լսեն, ունչս ու-
նին՝ և ոչ հոտոտեն։
Ձեռս ունին՝ և ոչ շօշափեն, ոտս ու-
նին՝ և ոչ գնան. և ոչ գոյ բարբառ
'ի կոկորդս նոցա։
Նման նոցա եղիցին՝ որք արարին զ-
նոսա, ամենեքեան որք յուսացեալ են
'ի նոսա։

Տունն իսրայէլի յուսացաւ 'ի տէր, օգնական և ընդունող է նոցա։
Տունն ահարոնի յուսացաւ 'ի տէր, օգնական և ընկերող է նոցա։
Երկիւղածք տեառն յուսացան 'ի տէր, օգնական և փրկիչ է նոցա։
Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ. օրհնեաց տէր զտունն իսրայէլի. օրհնեաց տէր զտունն ահարոնի։
Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր, ըզփոքրիկունս և զմեծամեծս։
Յաւելցէ 'ի ձեզ տէր, 'ի ձեզ և յորդիս ձեր։
Օրհնեալ էք դուք 'ի տեառնէ, որ արար զերկինս և զերկիր։
Երկինք երկնից տեառն են, և զերկիրս ետ որդւոց մարդկան։
Ոչ թէ մեռեալք օրհնեացեն զքեզ տէր, և ոչ ամենեքեան՝ որք իջանեն 'ի դժոխս։
Այլ կենդանիքս օրհնեացուք զքեզ տէր, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Տունք իզ։ Գոլգայս ծբ։

ՍԱՂՄՍ ԺԺԴ.

Ալէլուիա։

Սիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն
իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կար-
դացի առ նա։
Շրջեցան զինեւ երկունք մահու, և
վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Նեղութիւն և զանձկութիւն գտի,
և զանուն տեառն կարդացի։
Ո՞ տէր փրկեա զանձն իմ. ողորմած
աստուած մեր, ողորմի և պահէ զաղ-
գայս տէր։
Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս.
դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի
տէր օգնեաց քեզ։
Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ, զաչս
իմ յարտասուաց, և զոտս իմ 'ի գայ-
թակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի
տեառն յերկրին կենդանեաց։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԵ.

Սէլուխա

Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ եղէ յոյժ։
Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է։
Զի՞նչ տաց տիրտուր տեառն, ընդ ամենայնի զոր և ետ ինձ։
Զբաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն տեառն կարդացից։
Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա։
Պատուական է առաջի տեառն մահ արբոց իւրոց. ո՛տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Հատեր զկապանս իմ, քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան և զանուն տեառն կարդացից։
Զաղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա, 'ի գաւիթս տան տեառն և 'ի մէջ քո երուսաղէմ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԶ.

Անէլուիա։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազգինք. գո-
վեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք։
Զօրացի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ
մեր, և ճշմարտութիւն տեառն մը-
նացէ յաւիտեան։

Տունք բ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԷ.

Անէլուիա։

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բա-
րի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա։
Ասացէ տունն իսրայէլի՝ զի յաւիտ-
եան է ողորմութիւն նորա։
Ասացէ տունն ահարոնի՝ զի յաւիտ-
եան է ողորմութիւն նորա։
Ասացեն երկիւղածք տեառն՝ զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կար-
դացի, և լուաւ ինձ յանդարձ։

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց, զի՞ արասցէ ինձ մարդ։

Տէր է իմ օգնական, և ես տեսից 'ի թշնամիս իմ։

Բարի է յուսալ 'ի տէր քան յուսալ 'ի մարդիկ. բարի է յուսալ 'ի տէր՝ քան յուսալ յիշխանս։

Ամենայն ազգինք շրջեցան զինեւ, և անուամբ տեառն յաղթեցի նոցա։

Շրջելով շրջեցան զինեւ, և պաշարեցին զիս 'ի միասին. և անուամբ տեառն վանեցի զնոսա։

Շուրջ եղեն զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան բորբոքեցան որպէս փուշք 'ի հուր. և անուամբ տեառն մերժեցի զնոսա։

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ 'ի գլորիլ. և տէր ընկալաւ զիս։

Զօրութիւն իմ և օգնութիւն իմ տէր, և եղեւ ինձ 'ի փրկութիւն։

Զայն ցնծութեան փրկութեան 'ի յարկս արդարոց։

Աջ տեառն արար զօրութիւն, աջ

տեառն բարձր արար զիս, և աջ
տեառն արար զօրութիւն։
Ոչ մեռայց, այլ կեցից և պատմեցից
զգործս տեառն։
Խրատելով խրատեաց զիս տէր, և 'ի
մահ ոչ մատնեաց։
Բացէք ինձ զդրունս արդարութեան,
զի մտից ընդ այն, և խոստովան եղէց
տեառն։
Այս դուռն տեառն է, և արդարք
մտանեն ընդ սա։
Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի լուար
ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն։
Վէմն զոր անարդեցին շինողքն, նա
եղեւ գլուխ անկեան։
Ի տեառնէ եղեւ այս, և է սքանչելի
առաջի աչաց մերոց։
Այսօր է զոր արար տէր. եկայք ցըն-
ծայցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա։
Ո՞ տէր փրկեա, ո՞ տէր առաջնորդեա.
օրհնեալ որ գալոյ ես յանուն տեառն,
և օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ տեառն։
Տէր ստուգեաց մեր երեւեցար մեզ.

արարէք տօնս ուրախութեան կանխաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։ Աստուած իմ՝ ես դու՝ և խոստովան եղէց քեզ, աստուած իմ ես դու՝ և բարձր արարից զքեզ։

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն։ Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Տունք իր։ Գոբզայս խզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ.

Ալէլուիա։

Երանեալ են ամբիծք 'ի ճանապարհի, և ոյք գնան յօրէնս տեառն։

Երանի ոյք քննեն զվկայութիւնս նորա, բոլորով սրտիւ իւրեանց խնդրեսցեն զնա։

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, 'ի ճանապարհս նորա գնացեն։

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս

քո 'ի պահել ինձ յոյժ։
Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանա-
պարհք իմ, 'ի պահել ինձ զարդարու-
թիւնս քո։
Յայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգուշանալ
ինձ 'ի պատուիրանս քո։
Խոստովան եղէց քեզ տէր յուղղու-
թիւն սրտի իմոյ. որպէս ուսայց զի-
բաւունս արդարութեան քո։
Զիրաւունս քո պահեցի, մի թողուր
զիս մինչ իսպառ։
Ի՞նչ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանա-
պարհս իւր, այլ 'ի պահել զբանս քո։
Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ,
մի մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց։
Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո,
որպէս զի մի մեղայց քեզ։
Օրհնեալ ես դու տէր, ուսո ինձ
զարդարութիւնս քո։
Շրթամբք իմովք պատմեցից զամենայն
իրաւունս բերանոյ քո։
Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարճացայ, որպէս յամենայն 'ի մե-

ԾՈՒԹԵԱՆ։

Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և զգուշացայ 'ի ճանապարհս քո։

Զիրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մոռացայ զբանս քո։

Հատո ծառայի քում, զի կեցից և պահեցից զբանս քո։

Զարթո զաչս իմ, և նայեցայց 'ի սքանչելիս օրինաց քոց։

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո։

Փափագեաց անձն իմ, 'ի ցանկալ ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ։

Սաստեցեր ամբարտաւանից. անիծեալ՝ ոյք խոտորեցան 'ի պատուիրանաց քոց։

Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զարհամարհանս, զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի։

Քանզի նստան իշխանք և չարախօսէին զինէն. այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո։

Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և

խորհուրդք իմ արդարութիւն քո։
Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր կե-
ցո զիս ըստ բանի քում։
Զճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և
լուար ինձ. ուսո՛ ինձ զարդարութիւն
քո։
Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց
խնամատուն տուր զիս, և քննեցից զբա-
քանչելիս քո։
Տ.քնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրանալ,
հաստատեա զիս 'ի բանս քո։
Զճանապարհս մեղաց 'ի բաց տուր
ինէն, և յօրէնս քո ողորմեա ինձ։
Զճանապարհս ճշմարտութեան քո
ընտրեցի, և զիրաւունս քո ես ոչ մո-
ռացայ։
Մերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո,
տէր մի՛ յամօթ առներ զիս։
Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ, զի անդորր արարեր սրտի
իմոյ։
Օրէնադէտ տուր զիս տէր 'ի ճանա-
պարհս իրաւանց քոց, և խնդրեցից

զնա յամենայն ժամ։

Իմաստուն արա զիս, և քննեցիր զո-
րէնս քո, և պահեցիր զնա բոլորով
սրտիւ իմով։

Առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատուի-
րանաց քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ։
Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս
քո, և մի յագահութիւն։

Դարձո զաչս իմ, զի մի տեսից զնան-
րութիւն, 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս։
Հաստատեա ծառայի քում՝ զբան քո
յերկիւղ քո։

Հան յինէն զնախատինս, զոր և կար-
ծեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են։
Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոյ՝
յարդարութեան քում կեցո զիս։

Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
տէր, և փրկութիւն քո ըստ բանի
քում։

Տայ պատասխանի ոչք նախատեն զիս
բանիւք, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ։
Մի 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ
զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ,

զի յիրաւունս քո յուսացայ։
Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ,
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։
Գնայի ես յանդորրու, զի զպատուի-
րան քո խնդրեցի։
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թա-
գաւորաց, և ոչ ամաչէի։
Խորհէի 'ի պատուիրանս քո զոր սի-
րեցի։
Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրան
քո զոր սիրեցի, և խորհէի յարդա-
րութեան քում։
Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յու-
սացուցեր զիս։
Սա մխիթարեացէ զիս 'ի խոնարհու-
թեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս։
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ,
այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։
Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր,
և մխիթարեցայ։
Տրամութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւո-
րաց, և այք թողին զօրէնս քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, 'ի տեղ-

ւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր, և
պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս,
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։
Տունք ծզ։

Ալէլուիա։

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի պա-
հել ինձ զօրէնս քո։
Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ
իմով, ողորմեա ինձ ըստ բանի քում։
Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ, և դար-
ձուցի զոտս իմ 'ի վկայութիւնս քո։
Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ, զի
պահեցի զպատուիրանս քո։
Տառունք մեղաց պատեցան զինեւ,
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լի-
նել առ քեզ վասն իրաւանց և արդ-
արութեան քո։
Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց
քոց, որոց պահեալ էին զպատուի-

բանս քո։
Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ երկիր, զարդարութիւնս քո ուստ ինձ։
Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում տէր ըստ բանի քում։
Զքաղցրութիւն, զխրատս և զգիտութիւն ուստ ինձ, զի 'ի պատուիրանս քո ես հաւատացի։
Մինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ, վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ։
Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրութեամբ քով ուստ ինձ զարդարութիւնս քո։
Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարշտաւանից. այլ ես բոլորով սրտիւ խնով քննեցի զպատուիրանս քո։
Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա, այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ։
Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո։
Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ։
Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս,

իմաստուն արա զիս, և ուսայց ըզ-
պատուրանս քո։
Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ
եղիցին, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ։
Ծանեայ տէր զի արդարութեամբ են
դատաստանք քո. յիրաւի խոնարհե-
ցուցեր զիս։
Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի միխիթարել
զիս, ըստ բանի քում զծառայս քո։
Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կե-
ցից, զի օրէնք քո խօսք իմ էին։
Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք 'ի
տարապարտուց անիրաւեցան յիս, այլ
ես հոգացայ 'ի պատուիրանս քո։
Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո, և
ոյք ճանաչեն զվկայութիւնս քո։
Եղիցի սիրտ իմ ամբիծ յարդարու-
թեան քում, զի մի՛ ամաչեցից։
Կարօտացաւ անձն իմ՝ 'ի փրկութիւնս
քո, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ։
Սպասեցին աչք իմ բանի քում. ասա-
ցի՝ երբ միխիթարեսցէ զիս։
Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի, զի

զարդարութիւնս քո ես ոչ մատացայ։
Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո։
Երբ արասցես ինձ իրաւունս 'ի հա-
լածչաց իմոց։
Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս,
այլ ոչ որպէս զօրէնս քո։
Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են, 'ի նանիր հալածեցին զիս, օգնեա
ինձ։
Փոքր մի եւս և կորուսանէին զիս
յերկրի, այլ ես ոչ թողի զպատուի-
րանս քո։
Ըստ ողորմութեանքում կեցո զիս, և
պահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քոյ։
Յաւիտեան տէր բան քոյ կայ եր-
կինս, ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմար-
տութիւն քո։
Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ։
Հրամանի քում մնայ տիւ, զի ամե-
նեքեան ծառայք քո են։
Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կան-
խաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի 'ի
խոնարհութեան իմում։

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարու-
թիւնս քո, զի նոքօք կեցուցեր զիս։
Քո եմ ես և կեցո զիս, զի զարդա-
րութիւնս քո խնդրեցի։
Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուստ-
նել, զի զվկայութիւնս քո ես 'ի միտ
առի։
Յամենայն կատարածի տեսի զվախ-
ճան, յոյժ անդորր էին ինձ պատուի-
րանք քո։
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո, զօրհանա-
պարհ խօսք իմ էին։
Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր
զիս 'ի պատուիրանս քո, զի յաւիտեան
իմ էին։
Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաս-
տուն եղէ, զի վկայութիւնք քո խօսք
իմ էին։
Քան զծերսն իմաստուն եղէ, զի ըմ-
պատուիրանս քո քննեցի։
Յամենայն ճանապարհաց չարաց ար-
գելի զոտս իմ, որպէս զի պահեցից
զբանս քո։

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ, զի դու օրէնագէտ արարեր զիս։
Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմն իմ բանք քո՝ քան զմեղր բերանոյ իմոյ։
Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ ատեցի զամենայն ճանապարհս չարաց, զի դու օրէնագէտ արարեր զիս։
Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, և լոյս ման շաւղաց իմոց։
Երդուայ և հաստատեցի, զի պահեցից զամենայն իրաւունս արդարութեան քո։
Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, տէր կեցո զիս ըստ բանի քում։
Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա տէր, և զիրաւունս քո ուսո ինձ։
Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Եդին ինձ մեղաւորք որոգայթ, 'ի պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ։
Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան, զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զար-

գարութիւնս քո յաւիտեան, վասն հատուցման։

Զանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես 'ի բանս քո յուսացայ։

Ի բաց եղերուք ինէն չարք, և քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ։

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցո զիս, և մի՛ յամօթ առներ զիս 'ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս, և խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ։

Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք ապըստամբք եղեն յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Ալէլուիա։

Արարի իրաւունս և արդարութիւն. մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց։ Ընկալ զծառայս քո 'ի բարի, զի մի ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս։ Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում տէր, և բանից արդարութեան քո։ Արա ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողորմութեան քում, զարդարութիւնս քո ուսո ինձ։ Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս, և ծանեայց զվկայութիւնս քո։ Ժամ է պաշտել զտէր. խափանեցին զօրէնս քո։ Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո քան զոսկեղէն ոսկի և զտպազիոն։ Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ, զի ատեցի ես զճանապարհս չարչարաց։ Աքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ։ Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր

և խնաստուն առնէ զաղայս։
Զբերան իմ բացի և առի զհոգի, 'ի պատուիրանս քո փափաքեաց անձն իմ։
Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ իրաւունս սիրողաց անուան քո։
Զճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի քում, և մի՛ տիրեսցեն ինձ ամենայն մեղք։
Փրկեա զիս 'ի զրպարտութենէ մարդկան, և պահեցից զպատուիրանս քո։
Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո, և ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։
Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց, զի ոչ պահեցին զօրէնս քո։
Արդար ես դու տէր, և ուղիղ են դատաստանք քո։
Պատուիրեցեր զարդարութիւնս վկայութեանց քոց, և ճշմարիտ են յոյժ։
Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ։
Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո սիրեաց զսա։
Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ, և

զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։
Արդարութիւն քո արդարութիւն յաւիտենից, և օրէնք քո ճշմարիտ են։
Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս, և պատուիրանք քո խօսք իմ էին։
Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան. իմաստուն արա և կեցո զիս։
Կարդացի առ քեզ բողոքով սրտիւ իմով. լուր ինձ տէր, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։
Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս, և պահեցից զվկայութիւնս քո։
Կանխեցի տարաժամու՝ աղաղակեցի, և ես 'ի բանս քո յուսացայ։
Կանխեցին աչք իմ առաւօտու, 'ի խօսիլ ինձ զբանս քո։
Զայնի իմում լուր տէր ըստ ողորմութեան քում, և յիրաւունս քո կեցո զիս։
Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն, զի յօրինաց քոց հեռի եղեն։

Մերձ ես դու տէր, և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են։

Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց քոց, զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա։

Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեա զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։

Դատեա զդատաստանս իմ և փրկեա զիս, և ըստ բանի քում կեցո զիս։

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն, զի զիրաւունս քո ոչ պահեցի։

Գթութիւնք քո բազում են տէր, և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս։

Բազում են որք հալածեն և նեղեն զիս, 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Հայէի յանագորոյնս և մաշէի, զի ըղ պատուիրանս քո ոչ պահեցին։

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի, տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո զիս։

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է, յաւիտեան են ամենայն իրաւունք արդարութեան քո։

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր, և 'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ։
Ցնծացայ ես 'ի բանս քո, որպէս այն որ գտանէ աւար բազում։
Զմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո։
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ 'ի նոսա գայթակղութիւն։
Սպասեցի փրկութեան քում տէր, և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են։
Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և բանիւ քո փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս
.քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդա-
րութիւնս .քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս .քո, զի ա-
մենայն պատուիրանք .քո արդարու-
թեամբ են։
Եղիցի ձեռն .քո 'ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս .քո ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան .քում տէր, և
օրէնք .քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և
իրաւունք .քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուս-
եալ, խնդրեա զծառայս .քո՝ զի զպատ-
ուիրանս .քո ես ոչ մոռացայ։

Տունք ծգ։

Կանոնս Գորգայս է։ Սաղմոս ժգ։ Տունք յկբ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ԿԱՅԾԱԿՆԱՄԱՔՈՒՐ ՍՈՒՐԲ
ՄԱՐԳԱՐԷԻՆ

Եսայեայ խբ։

Օրհնեցէք զաստուած յօրհնութիւն
նոր, զի իշխանութիւն նորա 'ի բար-

ձուն փառաւորի։

Եւ անուն նորա փառաւորեալ է 'ի ծա-
գաց մինչեւ 'ի ծագս երկրի։

Այք ինչանէին 'ի ծոյլ նաւաք, կղզիք
և ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա։

Ուրախ եղիցի անապատն և ամենայն
բնակիչք իւր, ուրախ եղիցին բանակք
կեդարու, և ուրախ եղիցին և բակք
բնակիչք վիմին։

Ի գլխոց լերանց գոչեսցեն, տացեն
զփառս աստուծոյ. և զքաջութիւն
նորա կղզիք պատմեսցեն։

Տէր աստուած զօրութեանց դիմեալ
գայ զարթուցանել զպատերազմ, յա-
րուցանել զնախանձ, փող հարկանել
և գոչել 'ի վերայ թշնամեաց իւրոց
զօրութեամբ բազմաց։

Ուրախ եղիցին երկինք 'ի վերուստ, և
ամպք ցօղեսցեն զարդարութիւն։

Բղխեսցէ երկիր զողորմութիւն և զար-
դարութիւն՝ ես Հաստատեալ բղխեսցէ։

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարդացի, և լուաւ ասաւած յանդիման դոց դժոխոց աղաղակի իմում։

Լուր տէր ձայնի իմում, զի ընկեցեր զիս 'ի խորս ծովու, և շրջանք գետոց պաշարեցին զիս։

Ամենայն զբաստանք քո և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ, և ասացի թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց։

Արդ՝ իցէ՞ թէ յաւելից Հայիլ 'ի տաճար սուրբ քո, զի հեզան զինեւ ջուրք մինչեւ յանձն իմ, և անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս։

Ընդառ գլուխ իմ ընդ փոսարս լերանց, ի՞նչ ես 'ի խորս երկրի, և տեսի զնիգս նորա, զի էին արդէն ազիք յաւիտենից, և ելցեն յապականութենէ կեանք իմ։

Առ քեզ տէր ասաւած իմ 'ի նուաղիլ անձին իմոյ կարդացի, և զքեզ տէր յիշեցի, և մտցեն աղօթք իմ 'ի տաճար սուրբ քո։

Զի ոչ քո պահէին զանոյնութիւն և զատութիւն, յաղագս թեանէ իւրեանց մերժեցան։

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խաստ-վան եղէց քեզ, մատուցից պատարագս տեառն, և կատարեցից զուխտս իմ 'ի փրկութեան։

Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Եկեսցեն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ քո. խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խընդրուածս մեր։

Մարդասէր տէր, զիսան սրբութեան մեր քո և կուսի, և զիսան խաչի քո պատուական, տէր ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ։

զՓարոյն եւ զաղօթս 'ի վերջն Մի՛ նախնջեր կանոնին գտցես 'ի 142 երեսն.

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԹ.

Օրհնութիւնք ապաշխարեցեալ։

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարդացի, և լուաւ ինձ. տէր փրկեաց զանձն իմ 'ի շրթանց նենգաւորաց և 'ի լեզուէ չարէ։
Զի՞ տացի քեզ՝ կամ զի՞նչ յաւելցի, լեզու նենգաւոր։
Որպէս նետք հզօրի, զի մխեալ են կայծակամբք կաղնոյ։
Վայ ինձ զի ընդ երկար եղեւ պանդխտութիւն իմ, և բնակեցայ ես 'ի վրանս կեդարու։
Բարում անգամ բնակեցաւ անձն իմ ընդ այնոսիկ, որք ատէին զողջոյն։
Ես էի խաղաղարար. յորժամ խօսէի, մարտնչէին ընդ իս։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս, ուստի
եկեսցէ ինձ օգնութիւն։
Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեսցէ,
որ արար զերկինս և զերկիր։
Մի տար 'ի սասանութիւն զոտն քո,
և մի ննջեսցէ պահապան քո։
Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ
պահապանն Իսրայէլի։
Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընկալ-
ցի աջոյ ձեռամբն իւրով։
Արեգանն 'ի տուէ քեզ մի մեղիցէ,
և մի լուսին 'ի գիշերի։
Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ,
պահեսցէ տէր զանձն քո։
Տէր պահեսցէ զմուտս և զել քո՝ յայսմ-
հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Տունք Ը.

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս, 'ի
տուն տեառն երթիցուք մեք։

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս
քո Երուսաղէմ։
Զերուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք,
և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ։
Անդ ելանէին ազգք ազգք տեառն,
'ի վկայութիւն իսրայէլի խոստովան
լինիլ անուան տեառն։
Անդ արկեալ են աթոռք դատաստա-
նի, աթոռս արկեալ են 'ի տան դաւ-
թի։
Հարցէք զողջունէ Երուսաղեմի, և
դշինութենէ՝ ոյք սիրէք զտէր։
Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութեան
քում, և շինութիւն յաշտարակս յա-
մուրս քո։
Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խո-
սեցայ զխաղաղութիւն, վասն քո և
վասն տան տեառն աստուծոյ մերոյ
խնդրեցաք զբարութիւն 'ի քէն։

Տունք ը։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԲ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Առ քեզ տէր Համբարձի զաչս իմ,

որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր աստուած մեր, մինչեւ ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք, զոր նախատէին զմեզ արհամարհանօք ամբարտաւանից։

Տունք և։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԻԳ.

Օրհնութիւնք աստուծանց։

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ, ասասցէ իսրայէլ, եթէ ոչ տէր էր առ մեզ։
Ընդ յառնել մարդկան 'ի վերայ մեր, կենդանեաց կամեցան կլանել զմեզ։
Ի բարկանալ սրտմտութեամբ նոցա 'ի վերայ մեր, ապա և ջուրք ուրեմն ընկղմեցին զմեզ։
Ընդ ուղխս անցին անձինք մեր, ան-

ցին անձինք մեր ընդ ուղխս անդա-
դարս ։
Օրհնեալ է տէր, որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոցա ։
Անձինք մեր ապրեցան որպէս ճրնճ-
ղունկք՝ յորոգայթէ որսողաց ։
Որոգայթ նոցա փշրեցան, և մեք ապ-
րեցաք ։
Օգնութիւն է մեզ յանուանէ տեառն,
որ արար զերկինս և զերկիր ։
Տունք ը ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ.

Օրհնութիւնք ատենանաց ։

Ո յուսայ 'ի տէր, որպէս լեառն սիօն,
մի սասանեսցի յաւիտեան՝ որ բնա-
կեալն է յերուսաղէմ ։
Լերինք շուրջ են զնովաւ, տէր շուրջ է
զժողովրդեամբ իւրով յայսմհետէ մին-
չեւ յաւիտեան ։
Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղաւո-
րաց 'ի վիճակս արդարոց, և արդարք
մի ձգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօրէ-
նութիւն ։

Բարի առնէ տէր բարեաց, և այնո-
ցիկ՝ որք ուղիղ են սրտիւք։
Իսկ զթիւրեալսն 'ի յափշտակութիւն,
տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ որք
գործեն զանօրէնութիւն. խաղաղու-
թիւն 'ի վերայ իսրայէլի։

Տունք և։ Գոքզայս խ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԵ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն
սիօնի, և եղաք մեք մխիթարեալք։
Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդու-
թեամբ և լեզուք մեր ցնծութեամբ։
Յայնժամ ասասցեն 'ի հեթանոսս, մեծ
արար տէր զառնելն իւր ընդ նոսա,
մեծ արար տէր զառնելն իւր ընդ մեզ.
և մեք եղաք բերկրեալք։
Դարձո տէր զգերութիւնս մեր որ-
պէս զուղխս 'ի հարաւոյ, որք վարէին
արտասուօք, ցնծութեամբ հնձեսցեն։
Երթալով երթային և լային, որք բար-

ձեռալ տանէին զսերմանիս իւրեանց։
Գալով եկեսցեն և ցնծասցեն, զյք
առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց։

Տունք զ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԶ։

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն, 'ի նանիր
վաստակին շինողք նորա։
Եթէ ոչ տէր պահէ զքաղաքն, ընդ-
դունայն զքնին պահապանք նորա։
Ի նանիր է ձեզ յառնելն կանխաւ.
արդ արիք՝ մինչեւ էք ննջեցեալք,
զյք ուտէք զհաց ցաւոց։
Ի ժամանակի որպէս տացի քուն սի-
րելեաց իւրոց. ժառանգութիւն առն
որդիք են, որոյ վարձք իւր են, այն
է պտուղ որովայնի իւրոյ։
Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի, այնպէս
են որդիքն թոռոմեանցն։
Երանի որ ելից զցանկութիւն իւր 'ի
նոցանէ. մի ամաչեսցեն յորժամ խօ-

տեսցին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ դրանն։

Տունք զ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԷ։

Օրհնութիւնք ասա՛ցեալ։

Երանի ամենեցուն՝ որք երկնչին 'ի տեառնէ, և գնան 'ի ճանապարհս նորա։

Զվաստակս ձեռաց քոց կերիցես. երանի է քեզ, և բարի եղիցի։

Կին քո որպէս այգի վայելուչ յանկիւնս տան քո. որդիք քո որպէս նորատունկ ձիթենեաց շուրջ զսեղանսդ քո։

Այսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ, որ երկնչի 'ի տեառնէ. օրհնեսցէ ըզ քեզ տէր 'ի սիօնէ։

Եւ տեսցես զոր զբարութիւն երուսաղէմի զամենայն աւուրս կենաց քոց։

Տեսցես զոր զորդիս որդւոց քոց, խաղաղութիւն 'ի վերայ իսրայէլի։

ՍԱՂՄՈՍ ԾԻԸ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ, ասասցէ Իսրայէլ։
Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ, և ինձ ոչ յաղթեցին։
Զթիկունս իմ հարին մեղաւորք, ընդ երկար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց։
Տէր արդար է, և խորտակէ զուրն մեղաւորաց։
Ամաչեսցեն և յետս դարձին ամենեքեան՝ որք ատեն զսիօն։
Եղիցին նոքա որպէս խոտ տանեաց, որ մինչչեւ 'ի բուռն եկեալ չորացաւ։
Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն, և ոչ զգիրկս իւր որ զորայն ժողովէր։
Ոչ ասացին ամենեքեան՝ որք անցանէին առ նոքօք, թէ օրհնութիւն աստուծոյ ընդ ձեզ, և օրհնեցաք զձեզ յանուանէ տեառն։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր, տէր լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղաղաքիցս իմոց։
Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի 'ի քէն է քաւութիւն։
Վասն անուանդ քո համբերի տէր, համբեր անձն իմ բանի քում. յուսացաւ անձն իմ 'ի տէր։
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ իսրայէլ 'ի տէր։
Ի տեսանէ է ողորմութիւն բազում, 'ինքնանէ է փրկութիւն, և նա փրկէսցէ զիսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց։

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ
զբօսան աչք իմ։
Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և ոչ ընդ
այնոսիկ որք սքանչելի եղեն քան զիս։
Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մա-
նուկ սարուցեալ 'ի ստենէ մօր իւ-
րոյ, և դարձ նորա անդրէն 'ի նոյն։
Այլ թէ հպարտացուցի արդեօք զանձն
իմ, այսպէս եղիցի հատուցումն ան-
ձին իմոյ, յուսացաւ Իսրայէլ 'ի տէր
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Տունք դ։ Գոբղայս խդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԱ.

Երգ չուոց։

Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն
հեզութիւն նորա։
Որպէս երդուաւ տեառն, և ուխտս
եդ աստուծոյ յակոբայ։
Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ, թէ

ելից յանկողինս մահճաց իմոց։
Թէ տաց քուն աչաց իմոց, կամ նինջ
արտեւանաց իմոց, կամ հանգիստ ի-
ւրանաց իմոց. մինչեւ գտից զտեղի
յարկի տեառն աստուծոյ յակոբայ։
Ահա լուաք զնմանէ յեփրաթայ, և
գտաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց։
Մտցուք 'ի յարկս նորա, երկիրպագ-
ցուք 'ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ոտք
նորա։
Արի տէր 'ի հանգիստ քո, դու և տա-
պանակ կտակի սրբութեան քո։
Քահանայք քո զգեցցին զարդարու-
թիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցնծաս-
ցեն։
Վասն դաւթի սիրելւոյ քո, մի դար-
ձուցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ։
Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտու-
թեամբ՝ և ոչ ստեաց նմա. 'ի պտղոյ
որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ
նորա։
Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ, և
զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա։

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւիտենից յամենայն ազգս։

Հաճեցաւ տէր ընդ սիոն, և ընտրեաց բնակիլ 'ի նմա։ ասէ՝ այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, 'ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա։

Զայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից, և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ։

Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն, և սուրբք սորա ցնծալով ցընծացեն։

Անդ ծագեցից զեղջիւր 'ի դաւիթ, պատրաստատ սրարից զճրագ օծելոյ իմոյ։

Թշնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ, այլ 'ի վերայ նորա ծաղկեացի սրբութիւն իմ։

Տունք ժէ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԲ։

Երգ հուց։

Զի՞ բարի կամ զի՞ վայելուչ, զի բնակիցին եղբարք 'ի միասին։

Որպէս իւղ զի լիցանէ 'ի գլուխ և 'ի

մորուսն տհարօնի, և 'ի մորուացն
ինչանէ 'ի գրասպանս զգեստս նորա։
Որպէս ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմոնէ 'ի վե-
րայ լերին սիօնի։
Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնու-
թիւն և զկեանս յաւիտենից։

Տունք դ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԳ.

Երգ Հուոց։

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք
տեառն զտէր, ո կայք 'ի տուն տեառն
և 'ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ։
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի
սրբութիւն, և օրհնեցէք զտէր։
Օրհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ, որ ա-
րար զերկինս և զերկիր։

Տունք դ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԴ.

Ալէլուիա։

Օրհնեցէք զանուն տեառն, օրհնեցէք
ծառայք տեառն զտէր. ո՛ կայք 'ի
տուն տեառն, 'ի գաւիթս աստու-
ծոյ մերոյ։

Օրհնեցէք զտէր, զի բարի է. տաղմա-
սացէք անուանն նորա, զի քաղցր է։
Զյակոբ ընտրեաց իւր տէր, և զիս-
րայէլ ժառանգութիւն իւր։
Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր, և տէր
մեծ է քան զամենայն կուռս։
Զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար
տէր, յերկինս և յերկրի, 'ի ծովս և
յամենայն խորս։
Հանէ զամպս 'ի ծագաց երկրի, զփայ-
լատակունս իւր յանձրեւս արար, և
հանէ զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց։
Եհան զամենայն անդրանիկս եգիպ-
տացւոց, 'ի մարդոյ մինչեւ յանասուն։
Առաքեաց զնշանս և զսքեւեսս իւր
'ի մէջ քո եգիպտոս, 'ի փարաւոն և
յամենայն զօրս իւր։
Եհար զազգս բազումս, և սպան զբ-
թագաւորս հզօրս։
Զսեհոն թագաւոր ամուրհացւոց,
զովգ թագաւոր բասանու, և զա-
մենայն թագաւորութիւնս քանա-
նացւոց։

Եւ զերկիր նոցա 'ի ժառանգութիւն, ժառանգութիւն իսրայէլի ժողովրդեան իւրոյ։

Տէր անուն քո յաւիտեան, տէր յիշատակ քո ազգէ մինչեւ յազգ։

Դատէ տէր զժողովուրդս իւր, և 'ի ծառայս իւր մխիթարի։

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են, ձեռագործք են որդւոց մարդկան։

Բերան գոյ՝ և ոչ խօսին, աչք են՝ և ոչ տեսանեն։

Ականջք են՝ և ոչ լսեն, և ոչ գոյ շունչ 'ի բերանս նոցա։

Սման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա, ամենեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նոսա։

Տուն իսրայէլի օրհնեցէք զտէր. տուն ահարոնի օրհնեցէք զտէր։

Տուն ղեւեայ օրհնեցէք զտէր. երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր։

Օրհնեալ տէր 'ի սիոնէ, որ բնակեալն է յերուսաղէմ։

Տունք ի։ Գոքզայս խոչ։

ԾԱՂՄԱՍ ՃԼԵ·

Ալէլուիա։

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Խոստովան եղերուք տեառն տէրանց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Զերկինս արար իմաստութեամբ իւրով, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ ջրոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Արար զլուսաւորս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Զարեգակն արար իշխանական տուընչեան, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։

Զլուսին և զաստեղս իշխանական գիշերոյ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։

Եհար զերկիրն Եգիպտացւոց անդ-
րանկօք իւրովք հանդերձ, զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա։
Եւ եհան զիսրայէլ 'ի միջոյ նորա, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Ի ձեռն բարձր և 'ի բազուկ հզօր,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Եհերձ զծովն մեծ, և բաժանեաց
յերկուս մասունս, զի յաւիտեան է։
Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Ընկղմեաց զփարաւօն և զզօրս իւր 'ի
ծովն կարմիր, զի յաւիտեան է ողոր։
Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Եհար զազգս մեծամեծս միոյն, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Եւ սպան զթագաւորս հզօրս, զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Զսեհօն թագաւոր ամուրհացւոց, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։
Զովգ թագաւոր բասանու, զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա։

Եւ զերկիր նոցա 'ի ժառանգութիւն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։ Ժառանգութիւն Իսրայէլի ծառայի իւրոյ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։ Յիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհութեան մերում, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։ Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց թշնամեաց մերոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։ Ո՛տայ կերակուր ամենայն կենդանեաց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն։ Խոստովան եղերուք աստուծոյն երկնաւորի, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Տունք իգ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԶ.

Սաղմոս գաւթի. 'ի ձեռն երեմիայի. անենչան յերբայեցւոցն։

Առ գետս բաբելացւոց, անդ նստուէաք և լայաք. որպէս յիշեցաք մեք անդ զսիոն։

Իմէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զոգ կատկարանս մեր։

Անդ հարցանէին գերիչք մեր զբանս
օրհնութեան, գերեալքք մեր ասի-
պէին զմեզ և ասէին։
Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէն սիօնի.
իսկ զիա՞րդ օրհնեսցուք զօրհնութիւնս
տեառն յերկիր օտար։
Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ, մո-
ռացի զիս աջ իմ։
Կցեսցի լեզու իմ 'ի քիմն իմ՝ թէ ոչ
յիշեցից զքեզ, թէ ոչ նախ նուագե-
ցից զքեզ, երուսաղէմ, սկիզբն ու-
րախութեան իմոյ։
Յիշեա տէր զորդիսն եդոմայ յա-
ւուրսն երուսաղեմի։
Ասէք, ասէին, քակեցէք քակեցէք
մինչեւ 'ի հիմն հատուցէք։
Դուստր բաբելացւոց թշուառութեան,
երանի որ հատցայ զհատուցումն քո,
զոր դու մեզ հատուցեր։
Երանի որ կալաւ զմանկունս քո, և
եհար զքարի։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ.

Սաղմոս դաւթի։

Խոստման եղէց քեզ տէր բոլորով սրտիւ իմով, առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ, երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո, և խոստման եղէց անուան քում վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ։

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո։ յորում աւուր կարդամ առ քեզ վաղվաղակի լուր ինձ, և բազում արասցես զօրութիւնս յանձն իմ։

Խոստման եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քո, և օրհնեսցեն զճանապարհս քո։

Մեծ են փառք տեառն, բարձր է տէր՝ զխոնարհս տեսանէ, և զբարձունս 'ի հեռուստանէ ճանաչէ։

Թէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամեաց։

Զգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս ազ քո, և տէր հաստատէ ընդ իմ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։

Տունք ը։ Դրդայս խդ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ.Ը.

Ի կատարած։ Սաղմոս դաւթի։

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս, դու ծանեար զնստել իմ և զյառնել իմ։

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ՝ ի հեռաստանէ, զշաւիղս իմ և զվիճակս իմ դու քննեցեր, և զամենայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր, զի ոչ գոյ նենգութիւն՝ ի լեզուի իմում։ Ահա դու տէր՝ ծանեար զյետին իմ և զառաջին իմ, դու ստեղծեր զիս, և եդեր զձեռն քո՝ ի վերայ իմ։ Սքանչելի եղեւ գիտութիւն քո յինէն, զօրացաւ և ոչ հանդարտեմանս։

Յո՞ երթայցս ես յոգւոյ քումմէ, կամ յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց։
Թէ ելանեմ յերկինս՝ դու անդ ես, և թէ իջանեմ 'ի դժոխս՝ և անդ մատ ես։
Թէ առնցս զթեւս իմ ընդ առաւօտս, և բնակեցայց յեզերս ծովու։
Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ զինձ, և աջ քո ընկալցի զիս։
Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեսցէ զիս, կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ փարիսեան իմոյ։
Խաւարն 'ի քեզ ոչ խաւարեսցի, և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի, և խաւար նորա որպէս զլոյս նորա։
Դու ստացար զերիկամունս իմ, և ընկալար զիս յորովայնի մօր իմոյ։
Խոստովան եղէց քեզ ահեղ և սքանչելի ես. սքանչելի են գործք քո, և անձն իմ սիրեսցէ յոյժ։
Ոչ թաղեաւ ոսկր իմ 'ի քէն՝ զոր արարեր 'ի ծածուկ, և կար զօրութեան իմոյ ընդ ստորին երկրի։
Զանգործս իմ տեսին աչք քո, և 'ի

գիրս .քո ամենեքեան գրեցան։
Ի տուէ մարդեցան, և ոչ ոք էր որ ա-
ռաջնորդէր նոցա։
Ինձ յոյժ մեծարու եղեն բարեկամք
.քո աստուած, և յոյժ զօրացան իշ-
խանք նոցա։
Թուեցի զնոսա, և .քան զաւազ բազ-
մացան. զարթեայ, և արդ ընդ .քեզ եմ։
Թէ սպանանես զմեզաւորս աստուած,
արք արեան 'ի բաց եղերուք յինէն։
Ի հակառակութիւն և 'ի նախանձ,
առցեն 'ի նանիր զ.քաղաքս .քո։
Զատելիս .քո տէր ատեցի, և 'ի վերայ
թշնամեաց .քոց մաշեցայ։
Յատելութիւն կատարեալ ատեցի զ-
նոսա, և եղեն ինձ թշնամիք։
Փորձեա զիս աստուած և ծանիր զ-
սիրտս իմ, .քննեա զիս և ծանիր զշա-
ւիղս իմ. և տես թէ իցեն անօրէնու-
թիւնք 'ի ճանապարհս իմ, և առաջ-
նորդեա ինձ 'ի ճանապարհս .քո յա-
ւիտենից։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԹ.

Ի կատարած. Սաղմոս դաւթի.

Ապրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ, յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս։
Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս իւրեանց, զոր ամենայն պատրաստեցան 'ի պատերազմ։
Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանցն նոցա։
Պահեա զիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի, և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս։
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ. թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ։
Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, շուրջ զշաւղաք իմովք եդին ինձ ըզգայթակղութիւն։
Ասացի՝ տէր աստուած իմ ես դու, ունկն դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց։
Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ, հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի։

Մի մատներ զիս տէր 'ի ցանկութիւն մեղաւորաց, զոր խորհեցան վասն իմ. մի ընդ վայր հարկաներ զիս։

Զի մի երբէք բարձրացին, և խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա։

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. 'ի տառապանաց մի կարասցեն կեալ։

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի 'ի վերայ երկրի. զոյր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն 'ի կորուստ։

Ծանեայ զի առնես տէր դատաստան աղքատի, և իրաւունս անանկի։

Արդարք գոհասցին զանուանէ քումմէ, և բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց։

Տունք ժդ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽ.

Սաղմոս դաւթի։

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ,

նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կար-
դալ իմում առ քեզ։
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ
առաջի քո տէր. համբարձումն ձե-
ռաց իմոց պատարագ երեկոյի։
Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ և
դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի
խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարու-
թեան։
Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս, որք գործեն զանօրէնութիւն.
և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա։
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմու-
թեամբ և յանդիմանն արասցէ. իւղ
մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, այլ
աղօթք իմ 'ի կամս նորա։
Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք
նոցա. լուիցեն բանից իմոց, և քաղց-
բասցին։
Որպէս թանձրութիւն հողոյ զի սրբ-
ուեալ է 'ի վերայ երկրի. ցրուեսցին
ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս։
Առ քեզ տէր տէր են աչք իմ, 'ի քեզ

յուսացայ, մի՛ հաներ զհոգի յինէն։
Պահեա զիս յորոգայթէ որ թագուցաւ ինձ, 'ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն։
Անկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք, միայն եմ՛ ես մինչեւ անցից։

Ցունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԱ.

Խմաստութիւն դաւթի. Աղօթք, 'ի ժամանակի զի էր նա յայրի անդ։

Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի,
ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի։
Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ,
և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից։
Ի նուաղիլ յինէն հոգւոյ իմոյ, զուտէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի ճանապարհ յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ որոգայթ։
Հայէի յաջմէ՝ և տեսանէի, և ոչ որ ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ։

Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կեն-
դանեաց ։

Նայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խա-
նարհ եղէ յոյժ. ապրեցո զիս 'ի հա-
լածչաց իմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս ։
Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ, զոհա-
նամ զանուանէ քումէ ։
Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ հա-
տուցցես ։

Տունք ը։ Գոբզայս ծգ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԲ.

Աղաղոս դաւթի. 'ի ժամանակի զի հալածէր զնա
աբիսողոմ որդի նորա։

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր
խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ
քով ։
Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և
մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառա-
յի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի
քո ամենայն կենդանի ։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից։

Զանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ տէր, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ։

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ։

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնայից, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու

ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս արդարութեամբ քով, հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակես զթշնամիս իմ, և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

Տունք ժդ.

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԳ.

Սաղմոս դաւթի. առ դողիաթ.

Օրհնեալ տէր աստուած իմ, որ ուսոյց զձեռս իմ 'ի պատերազմ, և զմատունս իմ 'ի ճակատամարտս։
Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնական իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն իմ, և ես յուսամ 'ի նա. ո՛ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ։
Տէր՝ ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար դոնեմա, կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա։

Մարդ նանրոյ նմանեցաւ, և աւուրք նորա որպէս հովանի անցին։

Տէր խոնարհեցո զերկինս և էջ, մերձեա՛ ի լերինս և ծխեցին։

Փայլեա զփայլատակունս քո, և խռովեա զնոսա, առաքեա զնետս քո, և զրուեա զնոսա։

Առաքեա զձեռն քո ՝ի բարձանց, և փրկեա զիս ՝ի ջուրց բազմաց, և ՝ի ձեռաց որդւոց օտարաց։

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զդ նանրութիւն, և աջն նոցա աջ է մեղաց։

Աստուած՝ յօրհնութիւն նոր օրհնեցից զքեզ, տաւնեղեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացից քեզ։

Ո՛տացէ զփրկութիւն թագաւորաց մերոց, որ փրկելոց ելցէ զդաւիթ ծառայ իւր ՝ի սրոյ չարէ։

Փրկեա զիս և ազատեցո զիս ՝ի ձեռաց որդւոց օտարաց։

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զդ նանրութիւն, և աջն նոցա աջ է մեղաց։

Որոց ուսերք իւրեանց որպէս նո-

բատուն կ հատատուն են 'ի մանկութենէ իւրեանց. դատերք նոցա զարդարեալ և պաճուճեալ 'ի նմանութիւն տաճարի։

Շտեմարանք նոցա լի են և բղխեն 'ի վիմեանս, խաչինք նոցա բազմածինք են, և բազմանան 'ի գնացս իւրեանց, և անդեայք նոցա պարարտք են։ Ոչ դոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա, և ոչ աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա։ Արդ երանեցիս ժողովրդեան, որոյ այս այսպէս է. նա՝ երանի ժողովրդեան, որոյ տէր աստուած է նոցա։

Տունք ժզ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԴ.

Օրհնութիւն Սաղմոս դաւթի։

Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ և թագաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Զօրհանապազ օրհնեցից զքեզ, և գովեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մեծութեան նորա ոչ քո չափ։

Ազգք և ազգք գովեսցեն զգործս քո, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Զմեծվայելչութիւն փառայ սրբութեան քո խօսեսցին, և զքանչելիս քո պատմեսցեն։

Զզօրութիւն ահի քո ասասցեն, և զմեծութիւնս քո պատմեսցեն։

Զյիշատակ բազում քաղցրութեան քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն։

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ։

Քաղցր է տէր առ ամենեսեան, և գթութիւն նորա 'ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց։

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն գործք քո, և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ։

Զփառս արքայութեան քո ասասցեն, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն։

Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրու-

թիւնս քո, և զփառս մեծվայելչու-
թեան արքայութեան քո։
Արքայութիւն քո արքայութիւն ամե-
նայն յաւիտենից, և տէրութիւն քո
ազգէ մինչեւ յազգ։
Հաւատարիմ է տէր յամենայն բան-
իւր, և արդար է յամենայն գործս իւր։
Հաստատէ տէր զամենայն գայթակ-
ղեալս, և կանգնէ զամենայն գլորեալս։
Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան, և
դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու։
Տաս դու նոցա և կերակրին. բանաս
զձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան
քաղցրութեամբ կամաց քոյոց։
Արդար է տէր յամենայն ճանապարհս
իւր, և տուրբ է յամենայն գործս իւր։
Մերձ է տէր առ ամենեսեան զոյ կար-
դան առ նա, առ ամենեսեան զոյ կար-
դան առ նա ճշմարտութեամբ։
Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր,
աղօթից նոցա լսէ, և կեցուցանէ զդ
նոսա։
Պահէ տէր զամենեսեան զոյ սիրեն

գնա, և զամենայն մեղաւորս սատակէ տէր։

Զօրհնութիւնս տեառն խօսեցի բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն սուրբ նորա յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Տունք իբ։ Գոբզայս ծբ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԵ.

Ալէլուիա անդեայ եւ զաքարիա։

Օրհնեա անձն իմ զտէր, օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ, սաղմոս ասացից աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես։

Մի՛ յուսայք յիշխանս յորդիս մարդկան, զի ոչ գոյ փրկութիւն 'ի նոսա։

Ելցէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդրէն 'ի հող, և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։

Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած յակոբայ օգնական է նմա, և յոյս նորա 'ի տէր աստուած է։

Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և

զամենայն որ է 'ի նոսա։
Ո՛ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան,
և առնէ իրաւունս զրկելոց։
Տայ հաց քաղցելոց, և արձակէ զկապեալս տէր։
Տէր բանայ զաչս կուրաց, և կանգնէ զգլորեալս տէր։
Տէր սիրէ զարդարս, տէր պահէ զկանդուխտս. զորբս և զայրիս ընդունի տէր, և զճանապարհս ամբարչաց կորուսանէ։
Թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան, աստուած քո սիօն ազգէ մինչեւ յազգ։
Տունք ժ։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԶ.

Ալէլուիա. անգեայ եւ դաքարիայ։

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոսասուծոյ մերում. քաղցր եղիցի օրհնութիւն։
Շինէ զերուսաղէմ տէր, և զցրուեալսն իսրայէլի ժողովէ։
Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ զոտ-

մենայն վէրս նոցա։

Ո թիւէ զբազմութիւն ասողաց, և զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ։ Մեծ է տէր և մեծ է զօրութիւն նոցա, իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ։ Ընդունի զհեզս տէր, և խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր։ Օրհնեցէք զտաւած խոստովանութեամբ, սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ։

Ո՛ զգեցոյց զերկինս ամպովք, և պատրաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր։ Բուսոյց զխոտ 'ի լերինս, և զդալարի 'ի ծառայութիւն մարդկան։

Ո՛ տայ անասանց կերակուր, ձագուց ագռաւուց՝ որք կարդան առ նա։ Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ տէր, և ոչ ընդ իրանս առն հաճեցաւ։

Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս իւր, և ընդ այնոսիկ՝ որք յուսան յողորմութիւն նորա։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԷ.

Ալէլուիա. անդեայ եւ զաքարիայ.

Գովեա երուսաղէմ զտէր։
Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն։
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և
օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ։
Ո՛ եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն,
պարարտութեամբ յորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր, վազվազ
ընթանան պատգամք նորա։
Դնէ զձիւն որպէս զսար, և զմէգ որ-
պէս փոշի ցանեայ։
Արկանէ զսառն որպէս պատառս, ա-
ռաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա,
շնչեսցեն հողմք, և գնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդա-
րութիւն և զիրաւունս իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
տէր, և զդատաստանս իւր ոչ յայտ-
նեաց նոցա։

Տունք ժ։ Գոլզայս լբ։

ԱՂՕԹՔ ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

Ամբակ. գ.

Տէր, զլուր քո լուայ և երկեայ, տէր՝ նայեցայ 'ի գործս քո և զարհուրեցայ։ Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանիցիս դու, 'ի մերձենալ ամացն յայտնեացիս, և 'ի հասանել ժամանակին երեւեսցիս։ Ի խառնել անձին իմոյ 'ի ժամանակի բարկութեան, զողորմութիւն յիշեսցես։

Աստուած 'ի հարաւոյ եկեսցէ, և սուրբն 'ի փառան լեռնէ։

Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութիւն փառաց նորա, և օրհնութեամբ նորա լցան տիեզերք։

Ճառագայթք որպէս 'ի լուսոյ հատան 'ի նմանէ, և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա դտան, և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա։

Յերեսաց նորա երթիցեն մեծա-

մեծք 'ի թռչնոց։

Եկաց և չափեաց զերկիր, հայեցաւ և դիտեաց զհեթանոսս։

Լերինք հալեցին և անտառք վատնեցին. ճանապարհք՝ որք 'ի սկզբանէն էին, կուրացին. և 'ի նմանէ դողացի ամենայն երկիր։

Տեսի զբանակս քուշացւոց, խռովեցան բնակիչք վրանացն մադիամու։

Միթէ 'ի վերայ գետոց բարկացիս դու տէր, կամ սրամտութիւն քո 'ի վերայ գետոց, կամ բարկութիւն քո 'ի վերայ ծովու։

Ելեր դու 'ի կաւս քո, հեծելութիւնդ քո փրկութիւն եղեւ յելանելն քո։

Զարթեաւ աղեղն քո, զնետս կապարճից քոց արբուցեր, զգետս ցրուեցեր, զերկիր դողացուցեր 'ի սաստկութենէ անձրեւի, որք անցանեն ընդ սա։

Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս, լոյս փայլման արեգականն արգելաւ և ծագումն լուսնի դադարեցաւ։

Որպէս 'ի նշոյլս սլաքաց քոց գնացեն,

և որպէս 'ի լոյս փայլատակման սրոյ քո։
Բարկութեամբ զարթիցես 'ի վերայ երկրի, և դողութեամբ կացցես ըստ հեթանոսս։
Երեւեցար 'ի փրկութիւն ժողովրդեան քո, 'ի փրկել զընտրեալս քո։
Նետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդկան ամբարտաւանից, մինչեւ յանդունդս ծովու ընկղմեցան։
Խնդրեցեր զվրէժ զօրութեամբ քով 'ի զօրագլխացն մեղաւորաց, որք յուսացեալ էին յանդգնութիւնախութեանց զի կերին զաղքատն 'ի գաղտնիս։
Առաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերիվարս քո, և խառնեցան յաղթ ջուրք անդընդոց։
Կացի ես՝ և գեղան աղիք իմ՝ 'ի ձայնէ բերանոյ իմոյ, եմուտ դողումն յոսկերս իմ, և ես յանձն իմ խառնեցայ։
Զայս պահեսցես յաւուր նեղութեան, ածել 'ի վերայ ազգի ամենայնի՝ որք մարանչին ընդ ժողովրդեան քում։
Թզենի ոչ տայցէ պտուղ իւր, և յայդ-

ամէն բեր մի գտցի. ձիթենիք մնացին, և երկիր մի բուսուցէ զդալարի։ Պակասեցին հօտք 'ի ճարակաց, և եղինք մի գտցին առ մուրս։ Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծայայց և ուրախ եղէց յաստուած փրկիչ իմ։ Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն, և կացոյց զոտս իմ 'ի հաստատութեան, 'ի վերայ պարանոցի թշնամեաց կացոյց զիս, և հանգոյց զիս երագ երագ։ Փառք հօր և որդւոյ և։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Լուր մեզ տէր լուր մեզ, աստուածային ողորմութեամբ և գթութեամբ քո խնայեա յարարածս քոյ։ Մարդասէր տէր վասն սրբուհ։

Ձքարոզն եւ զաղօթս 'ի վերջն Ողբոյ կանոնին գըտցես 'ի 186 երեսն։

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԸ.

Ալելուիա. անգեայ եւ զաքարիայ։

Օրհնեցէք զտէր յերկնից, օրհնեցէք զնա 'ի բարձանց։
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա, օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա։
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին, օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյսք։
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, և ջուրք որ 'ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք զանուն տեառն։
Զի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝ և հաստատեցան։
Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից, սահման եդ և ոչ անցանեն։
Օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք, և ամենայն խորք։
Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ՝ որք առնէք զբան նորա։

Լերինք և ամենայն բարձունք, ծառք պտղաբերք և ամենայն մայրք։
Գազանք և ամենայն անասունք, սողունք և ամենայն թռչունք թեւաւորք։
Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց, իշխանք և ամենայն դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք օրհնեցէք զանուն տեառն։
Բարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի։
Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա յորդւոցն իսրայէլի ժողովրդոյն՝ որ մերձ է առ տէր։

Տունք ժդ.

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԹ.

Ալէլուիա. անդեայ եւ զաքարիայ.

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն՝ ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։
Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր,

որդիք սիոնի ցնծացեն 'ի թագաւորն իւրեանց։

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ, սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա։

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւրսուրբ, և բարձրառնէ զհեզս 'ի փրկութեան։ Պարծեսցին սուրբքն փառաւք, և ցընծասցեն 'ի հանդիստ իւրեանց, և բարձր արասցեն զաստուած բերանաւք իւրեանց։

Սուր երկայրի ետ 'ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն 'ի հեթանոսաց, 'ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց։

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանաւք, զզօրավարս նոցա ձեռնակապաւք երկաթեաւք։

Առնել նոցա դատաստան ըստ գրոց։ և փառք այս են ամենայնսրբոց նորա։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԾ.

Ալէլուիա. անդնայ եւ զաքարիայ։

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրութեան նորա։
Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա։
Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։
Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ։
Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա 'ի բազբաս լսելի։
Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր։

Տունք զ։ Գոլզայս իը։

Կանոնս յիսը։ Զորք Կանոնս Տունք ոյիսը։
Մեհամուռ սաղմոս՝ Գոլզայս ծգ։ Սաղմոս ճձ։
Տունք 'ի սմա սնկը։

Այս սաղմոս Ինքնագիր Դաւթի արտաքոյ թուոց։ Ի ժամանակի զի ել նա նահատակ ընդդէմ զողիադու, առաջի սաւուղայ եւ ամենայն զօրացն իսրայէլի։

Փոքր էի ես յեղբարս իմ, և կրտսեր 'ի տան հօր իմոյ, արածէի զխաշինս հօր իմոյ։

Ձեռք իմ արարին զսաղմոսարան, և մատունք իմ կազմեցին զգործի օրհնութեան։

Իսկ արդ ո՞ պատմեսցէ զայս տեառն իմում, ինքնին տէր ամենայնի լուիցէ զամենայն։

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր, և համբարձ զիս 'ի հօտէ խաշանց հօր իմոյ, և էօծ զիս յօծումն իւղոյ իւրոյ։

Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք, և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր։

Ելի ես ընդդէմ այլազգւոյն, և նզովեցի զկուռս նորա։

Հանի զսուսերն 'ի նմանէ և հատի զգլուխ նորին, և բարձի զնախատինս յորդւոցն իսրայէլի։

Փառք հօր և որդւոյ և։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Դանիէլ գ.

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց, օրհ-
նեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։
Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ.
արդար ես դու տէր, և ամենայն գործք քո
ճշմարիտ են։
Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամենայն դատաս-
տանք քո արդար են։
Դատաստան արդարութեան ածեր 'ի վերայ մեր
ըստ ամենայնի, զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, և
քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երուսաղէմի։
Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ամենայն
'ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց։
Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել ի քէն,
մեղաք յամենայնի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ
անսացաք։
Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրե-
ցեր դու մեզ, զի զբարիս գայուք մեք 'ի քէն։
Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ածեր 'ի
վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր։
Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց, ա-
նօրինաց, խստաց և ապստամբողաց։
Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամե-

նայն երկիր, մատնեցեր զմեզ։
Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր,
զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոց
պաշտօնէից։
Այլ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո,
մի՛ ցրեր զուխտս քո, և մի՛ 'ի բացեայ առներ
զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ։
Վասն աբրահամու սիրելւոյ քո, իսահակայ ծա-
ռայի քո, և իսրայէլի սրբոյ քոյ։
Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացուցից զզա-
ւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ,
և որպէս զաւազ առ եզր ծովու։
Եւ արդ տէր՝ նուազեցաք մեք քան զամենայն
ազգս, և եմք տառապեալ յամենայն երկրի այ-
սօր վասն մեղաց մերոց։
Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝ մարգարէ և
առաջնորդ, ոչ ողջակէզք պատարագաց, ոչ
խունկք օրինաց, և ոչ տեղի պատարագս մատու-
ցանելոյ առաջի քո, և ողորմութիւն գտանել
'ի քէն։
Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով տառապա-
նաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս ողողջակէզ
խոյոց և զուարակաց, և որպէս բիւրաւորս գա-
ռանց պարարտաց։
Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր
առաջի քո, զի կատարեալ գայցուք զկնի քո, և
չի՛ք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ։
Եւ արդ՝ գամք զկնա քո ամենայն սրտիւք մե-

բովք, երկնչիմք 'ի քէն և խնդրեմք զերեսս քո, տէր մի՛ յամօթ առներ զմեզ։

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում, և ըստ բազում ողորմութեան քում, փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տէր, և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան։

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչարեն զծառայս քո, ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին։

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր աստուած միայն, որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց։

Օրհնեալ ես դու, տէր աստուած հարցն մերոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութեան քո, գովեալ և։

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո, գովեալ և։

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս և հայիս յանդունդս, գովեալ և։

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան երկնից, գովեալ և։

Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն զտէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան։

Օրհնեցէք երկինք զտէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան։

Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն, և Ջուրք որ 'ի

վերոյ երկնից զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն, արեգակն և լուսին զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրեւք և ցօղք զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր և ջեր զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնարեր զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և երկիր զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք լերինք բլուրք, և ամենայն բոյսք երկրի զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք՝ որ 'ի ջուրս, և թռչունք երկնից զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք դազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զտէր. օրհնե։

Օրհնեսցէ Իսրայէլ զտէր. օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան։

Օրհնեցէք քահանայք զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր. օրհնե։

Օրհնեցէք անձինք, և շունչք արդարոց զտէր. օրհ։

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք զտէր. օրհ։

Օրհնեցէք անանիա ազարիա և միսայէլ զտէր. օրհնեցէք և բարձր արասջէք զնա յաւիտեան։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻԱՄՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ

Ղուկ. ա.

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով։

Ա.յց արար 'ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ, այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և սուրբ է անուն նորա։

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց, արար զօրութիւն բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց։

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս եղից բարութեամբ, և զմեծատունս արձակեաց ունայնս։

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր։

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ աբրահամու և զաւակի նորա յաւիտեան։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՉԻ

Ղուկ. ա.

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի, որ յայց եկ՝

և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։
Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանէ դաւթի
ծառայի իւրոյ, որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբ.
բոցն՝ որ յաւիտենից մարգարէքն էին։
փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ամ-
նայն ատելեաց մերոց։
Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր, և յիշել ըզ
կտակարանս սրբութեան իւրոյ։
Երդումն զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերոյ,
տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն 'ի թըշ-
նամեաց մերոց։
Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ
առաջի նորա, զամենայն աւուրս կենաց մերոց։
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսջիր,
գնասցես առաջի տեառն պատրաստել զճանա-
պարհս նորա։
Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ,
'ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց։
Վասն զթոյ ողորմութեան տեառն աստուծոյ մե-
րոյ, որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց,
լուսաւոր առնել զխաւար մեր։
Ծագել ելոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ որ նստէաք 'ի խա-
ւարի և 'ի ստուերս մահու, ուղղել զոտս մեր 'ի
ճանապարհս խաղաղութեան։

ԱՂՕԹՔ ՍԻՄԷՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆՈՅՆ

Ղուկ. բ։

Այդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բանի քումի խաղաղութիւն. զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։ Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քումի Իսրայէլի։

ԱՂՕԹՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ աստուած արքահամու, իսահակայ, յակոբայ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ տէր՝ թող զմեզս իմ.

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ տէր։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո, փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակալ տէր։

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակալ տէր։

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո, սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց՝ ի վերայ մեղաւորաց, անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ տէր։

Դու տէր բարձեալ, զթած, երկայնամիտ, բա-

զումողորմ, և զոչնաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենակալ տէր։

Դու աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն՝ աբրամու, իսահակայ և յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ տէր։

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ տէր։

Զեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից՝ 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ա։

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ տէր։

Բարկացուցի զարտմտութիւն, և չար առաջի քո արարի, կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի ըղձաստումն. ամենակալ տէր։

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ. ա։

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ տէր։

Ողջակեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ տէր, թող ինձ, և մի կորուսաներ զիս ընտ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ տէր։

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր, և մի յիշեր զչարիսն իմ, և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ տէր։

Զի դու աստուած՝ աստուած ապաշխարողաց ես, և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո, որ անարժան եմ. ամենակալ տէր։

Կեցուցես զիս ընտ բազում ողորմութեան քում.

և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոյ. ամենակալ տէր։

Զքեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք հօր և որդւոյ և։ Այժմ և միշտ և։

Աղաչեմ և խնդրեմ՝ի քէն տէր, թողինձ զմեղս իմ։

Բազումողորմ տէր՝ ողորմեա ինձ։

Աստուած՝ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս՝ի մեղաց և կեցո։

Արարիչ իմ և յոյս աստուած՝ զթա՝ի մեղուցեալ ծառայս, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս։

Ամենօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս աստուածածին մարիամ, բարեխօսեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս։

Ամենայն սուրբք աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ հայր՝ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս։

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ՝ ընկալ զաղաչանս մեր, զի՝ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր։

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար և պատուական խաչիւ քո տէր՝ պահպանեա զմեզ։

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս՝ի տուէ և՝ի դիշերի։

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա զմեզ տէր յիշեա զմեզ յորժամ դաս արքայութեամբ քով, և ողորմեա մեզ։

Նախադրութիւնք խրատականք յաղաքս աղօթիցն, զոր արարեալ է Տեառն Ներսէսի եղբօրն Գրիգորիսի հայոց կաթուղիկոսի։

Աղօթք հասարակայ քրիստոնէից մեծայ և փոքունց, զոր պարտին ուսանիլ ամենեքեան՝ և ուսուցանել զմիմեանս. քահանայք՝ զժողովուրդս, հարք՝ զորդիս, մարք՝ զդստերս, և ընկեր՝ զընկերն իւր։ Եւ աղօթեսցեն սովաւ յաւուրն հինգ անգամ՝ երկոտասան ծնրադրութեամբ 'ի ժամուն. այսինքն՝ յառաւօտուն, 'ի ճաշուն, 'ի հասարակ աւուրն, յերեկոյին, և 'ի հանգստեան։ Ապա թէ պղերգ ոք լինիցի և ծուլանայ զհինգ ժամ աղօթս կատարել, աղօթեսցէ չորս անգամ, կամ երեք անգամ, կամ երկու անգամ; կամ մի անգամ յաւուրն. որ միայն ճանաչի թէ քրիստոնեայ է, և զինքն ծանիցէ թէ արարած եմ աստուծոյ և երկրպագու նորա։ Եւ թէ զամենայն բանս աղօթիցն հեղդայ ուսանիլ, (որք և զսատանայական երգս բաղումս փութով ուսանին,) ուսցի զկէս սորա, կամ այլ նուազ. զի թէ տունս երիս ուսանիցին 'ի սըմանէ, և աղօթեսցեն երիս ծնրադրութեամբ 'ի ժամուն, ընդունելի է առաջի աստուծոյ։ Ապա թէ ոք 'ի քրիստոնէիցն անփոյթ առնէ զսա յուսանելոյ և յաղօթելոյ, յանդիմանեսցի և 'ի մոլար ժողովոյն այլազգեայ. որք զաղօթսն զոր ուսոյց նոցա, 'ի պատերազմունս անդամ ոչ խափանեն՝

թող թէ 'ի խաղաղութեան։ Իսկ մեր ժողովուրդք արտաքոյ աղօթից տեղւոյ բնաւ ոչ յիշեն զանունն աստուծոյ. զի ոչ ունին փոյթ 'ի կարգս աղօթից որպէս զաստուածպաշտս, այլ սիրեն զդատարկաբանութիւն քան զաղօթս։ Եւ թէ երբեմն դան ոմանք յաղօթել առ քահանայն, կամ փակեալ բերանով կանգնին, կամ զրուցատրութիւնս առնեն ընդ միմեանս. զի ոչ ինքեանք գիտեն բանս աղօթից, և ոչ քահանայից միտ դնեն սաղմոսաց և պաշտամանց։ Վասն այսր պատճառի արարաք զաղօթս զայս պարզ և յստակ բառիւ վասն տխմարաց դիւրահաս լինելոյ. որ է սակաւ ըստ բանից՝ տունս քսան և չորս, ըստ ժամուց տունջեան և գիշերոյ, և ըստ տառից սրբոյ մարդարէիցն, և զօրաւոր ըստ մտաց զի զհոլովագոյն պէտս խնդրուածոց մերոյ որ յաստուծոյ՝ ունի յինքեան, և տուաք ժողովրդեան մերում յուսումն. զի ամենայն անձն քրիստոնէի ուսցի զսա, և ուր հանդիպեսցին 'ի ժամ աղօթիցն՝ խօսեսցին սովաւ ընդ աստուծոյ, թէ յեկեղեցի՝ թէ 'ի տան՝ թէ յանդի՝ թէ 'ի գործ ինչ՝ թէ 'ի ճանապարհի։ Եւ որք ուսանին զսա և աղօթեսցեն մտադրութեամբ՝ ջերմեռանդ սրտիւ և արտասուօք, ամենայն խնդրուածք որ գրեալ են 'ի սմա՝ կատարեսցին 'ի կենդանութեան և յետ մահու։ Իսկ որք արհամարհեն և ոչ ուսանին և ոչ աղօթեսցեն, ինքեանք տեսցեն ջիղնաս անձանց իւրեանց. մեք հատաք 'ի մէնջ զպատճառն՝ առնելով զաղօթս զայս. զի մի այլ եւս պատճառեսցեն

ցեն թէ ոչ գիտեմք բանս աղօթից, վասն այնորիկ ոչ կամք յաղօթս։ Բայց ծանիցեն այնպիսիքն, թէ սատանայ ոչ այնչափ ջանայ զայլ բարեգործութիւնս մեր խափանել որչափ զաղօթս. զի գիտէ որ յաղօթիցն միայն ինքն հալածի 'ի մէջ, և աստուած բնակէ 'ի մեզ։ Արդ՝ մեք ապաշխարեսցուք զբարերարն աստուած բանալ զաչս մտաց ձերոց, յօժարութեամբ ուսանիլ զսա և աղօթել, և աստուծոյ սիրելի լինել։ Եւ յաղօթելն՝ զԳրիգորիս կաթուղիկոս Հայոց, և զեղբայրն նորին զՆերսէս զաղօթիցս յօրինողն յիշեցէք 'ի քրիստոս։ Եւ որք ընդօրինակէք 'ի գիրս զաղօթս, գրեցէք և ըղխրատական բանս զայսոսիկ. և որք գրեն զսա՝ գրեսցին 'ի դպրութիւն կենացն յաւիտենից։ Եւ որ որք ուսանին և աղօթեսցեն, ողորմութիւն ընկալցին 'ի քրիստոսէ. և որք ուսուցանիցեն զընկերս, վարձս առցեն յաստուծոյ։ Եւ որք գրենն, մի՛ առաւել քան զօրինակս՝ բան կամ գիր խառնեսցեն, և մի՛ նուազ գրեսցեն, զի մի՛ այլ և այլ լինիցին բանքն, այլ հաւասար լիցին ամենեքեան ուր և գրեսցին։ Եւ տխմարքն 'ի գիրս՝ ուղիղ գրոցայն ասցեն գրել. և քրիստոսի փառք յաւիտեանս, ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՁԻՆ ՀԱՒԱՏԱՅԵԼՈՅ

Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Զոր արարեալ է սրբոյ տեառն Ներսէսի Հայոց կաթուղիկոսի։

Հաւատով խոստովանիմ, և երկիր պադանեմ քեզ՝ Հայր և որդի և սուրբ Հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեա քո արարածոյ և ինձ բաղմամեղիս։

Հաւատով խոստովանիմ, և երկիրպադանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միանական սուրբ երրորդութիւն և մի աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա 'ի Հոգւոյ իմմէ ըղխաւար մեղայ և անզգաստութեան, և լուսաւորեա զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի Հաճոյս, և ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ. և ողորմեա քո արարածոյ և ինձ բազմամեղիս։

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զդեղս ինձ զպատմուճանն զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեա քո արարածոյ և։

Որդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար 'ի Հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին 'ի

որբոյ կուսէն մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար, թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ Հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յոր. ժամ դաս արքայութեամբ քով. և ողորմեա քո։ Հոգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ յեր. կինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերսին աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալսն. և ողորմեա քո արարածոյ։ Ամենեղ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգ. ով և մարմնով իմով՝ մի՛ յիշեր զմեզս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում՝ որբոյ. և ողորմեա։ Ցեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց. և ողոր։ բնող դաղանեաց՝ մեղայ քեզ կամաւ և ակամայ, գիտութեամբ և անդիտութեամբ. թողութիւն շը. նորհեա մեղաւորիս, զի 'ի ծննդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածութեանդ քո զդէպարանօք իմովք, և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ողորմեա։

Ամենախնամ տէր՝ զիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ ոչ եւս հայիլ յարատ. և ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարութեան. և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զստութիւն. և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց իմոց՝

ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ
'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զշար-
ժումն սոցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յա-
մենայնի. և ողորմեա։

Հուր կենդանի քրիստոս՝ զհուր սիրոյ քո՝ զոր
արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ՝ զի այրեսցէ
զախտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զխիղճ մտաց ի-
մոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ։ և վառես-
ցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրտի իմում. և ողոր-
իմաստութիւն հօր յիսուս՝ տուր ինձ իմաստու-
թիւն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի
քո յամենայն ժամ. 'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բանից և
'ի գործոց փրկեա զիս. և ողորմեա քո։

Կամեցող բարեաց տէր կամարար՝ մի թողուր զիս
'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ
լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. և ողոր-
Ողբայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զարքայութիւն քո,
զոր խոստացար սիրելեաց քոց՝ և զօրացո զսիրտս
իմ՝ ատել զմեղս, և սիրել զքեզ միայն, և առնել
զկամս քո. և ողոր։

Խնամող արարածոց՝ պահեա նշանաւ խաչի քո
զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց, 'ի
փորձութեանց դիւաց, և 'ի մարդոյ անիրաւաց,
և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ, և ողոր։
Պահապան ամենայնի քրիստոս՝ աջ քո հովանի
լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի, 'ի նստիլ
'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառ-
նել՝ զի մի երբէք սասանեցայց. և ողորմեա քո։

Աստուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո, և ընուս զա-
մենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն
առնեմ զանձն իմ. զու Հոգա և պատրաստեա ըղ-
պէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ
յաւիտեան. և ողորմեա։

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո զիս 'ի չար սովորու-
թեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն՝ և բեւեռեա
'ի Հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, և զերկիւղ գե-
հենին, և զսէր արքայութեանն, զի զղջացայց 'ի
մեղաց՝ և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմեա։
Աղբիւր անմահութեան՝ աղբերացո 'ի սրտէ իմմէ
զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պռունկին.
զի լուայիս զմեզս անձին իմոյ յառաջ քան զելա-
նելն իմ յաշխարհէս. և ողոր։

Պարգեւիչ ողորմութեան՝ պարգեւեա ինձ ուղ-
ղափառ հաւատով, և բարի գործով, և սուրբ մարմ-
նոյ և արեան քո հաղորդութեամբ դալ առ քեզ.
և ողոր։

Բարերար տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արաս-
ցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զՀոգի իմ,
և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝
որ են 'ի ներքոյ երկնից. և ողորմեա.

Լոյս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժանաւորեա զՀոգի
իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոյ
'ի կոչման աւուրն, և հանդչիլ յաւուրս բարեաց յո-
թեանս արդարոյ մինչեւ յօր մեծի դալստեան
քո. և ողորմեա։

Թաստաւոր արդար՝ յորժամ դաս փառաւոր հոր դա-

տել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մոռաներ 'ի դա-
տաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա զիս 'ի
յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանա-
ւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ.
և ողորմեա։

Ամէնողորմ տէր՝ ողորմեա ամենայն հաւատացե-
լոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց ծանօթից, և անծա-
նօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա և թող-
նամեաց իմոց և ատելեաց զիմողութիւն որ առ իս
յանցանաց, և դարձո զնոսա 'ի չարեացն զոր ու-
նին վասն իմ, զի ողորմութեանդ քումարժանի ե-
զիցին. և ողորմեա։

Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զաղաչանս ծառայիս
քո, և կատարեա 'ի բարի զինդրուածս իմ՝ բարե-
խօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին և յով-
հաննու մկրտչին, և սրբոյն ստեփաննոսի նախավը-
կային, և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և
սրբոց առաքելոց՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝
մարտիրոսաց՝ հայրապետաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսա-
նաց, և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկ-
րաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն ան-
բաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յաւիտեան
յաւիտենից, ամէն։

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱՒՈՐՔ ԱՐՀԱՒՐԱՑ ԳԻՇԵՐԱՑՆՈՑ

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ։

Բան ԺԸ։

Ընկալ քաղցրութեամբ, տէր աստուած հզօր, ըզ դառնացողիս զաղաչանս. մատիր գթութեամբ առ պատկառելս դիմօք. փարատեա, ամենապարգեւ, զամօթական տխրութիւնս. բարձ յինէն, ողորմած, զանբերելի ծանրութիւնս. անչրպեսեա, հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս. աւարեա, միշտ յաղթող, զխաբողին հաճութիւնս. բացադրեա, վերնային, զմոլեալն մառախուղ. կնքեա, կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս. ցրրուեա, ծածկատես, զրմբռնողին չար գտմունս. խորտակեա, անքննին, զմարտողին դիմեցմունս։ Ցեառնադրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս. պարփակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս. դծադրեա քո արեամբդ զմուտ սեմոյ սենեկիս. կերպացո զքո նշանդ 'ի հետս ելից մաղթողիս. ամրացո քո աչովդ զհանգստեանս խշտի. մաքրեսցես 'ի հաղբից զծածկարան անկողնոյս. պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ անձն ոգւոյս. անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս. կացուսցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ. կարգեսցես 'ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու։ Ցուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման 'ի խորութեան գիշերիս.

բարեխօսութեամբ Հայրապետաց սրբոյ աստուա-
ծածնիդ և ամենայն ընտրելոյ։ Ամենափեալ պա-
րուրեա զպատուական տեսութեանդ զդայարանացս
իմաստից անզարհուրելի զնտեղմամբ 'ի ծփական
խռովութեանց, կենցաղական զբաղմանց, անրջա-
կան երազոյ, խոլականաց ցնորից, յիշատակաւ
քո յուսոյդ անվնասելի պաշտպանեալ։ Եւ սթափ-
եալ վերստին 'ի ննջմանէ ծանրութեան ամենաղ-
դաստ արթնութեամբ, հոգենորոգ զուարթու-
թեամբ 'ի քեզ արձանացեալ զայս ձայն մաղթա-
նաց բուրմամբ հաւատոյ քեզ՝ ամենօրհնեալ թա-
գաւոր փառաց անճառից փառաբանողաց երկ-
նագումար խմբից երգակցեալ յերկինս առաքել։
Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն աշխարհաց
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

Նորին սրբոյն Գրիգորի.

Բան դդ։

Աստուած յաւիտենական, բարերար և ամենակալ,
ստեղծիչ լուսոյ, և յօրինիչ դիշերոյ. կեանք 'ի
մահու, և լոյս 'ի խաւարի. յոյս ակն ունողաց, և
երկայնմտութիւն տարակուսելոց։ Որ ամենարուեստ
իմաստութեամբ քո՝ դարձուցանես յայդ զստուերս
մահու, աննուազ ծագումն և անմուտ արեգակն.
քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քո
խաւար դիշերոյ։ Որում՝ կրկնի ծունր երկրպագու-

թեան ամենայն երդելոյ՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց, և սանդարամետականաց. որ լսես զհեծութիւն կապելոյ, և հայիս յաղօթս խոնարհաց, և ընդունիս զխնդրուածս նոցա. աստուած իմ և թագաւոր իմ. կանք իմ և ապաւէն իմ. յոյս իմ և փրկութիւն իմ. յիսուս քրիստոս աստուածդ ամենայնի. սուրբդ հանդուցեալ 'ի հոգիս սրբոց, մխիթարութիւն վշտաց՝ և քաւարան մեղուցելոց, որ գիտես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա. առաքեա զպահպանողական զօրութիւն աջոյ քո, և փրկեա զիս յերկիւղէ դիշերի և 'ի դիւէ չարէ։ Որպէս զի զյիշատակ սոսկալի և սուրբ քո անուանդ՝ միշտ համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ՝ ըղձութեան շնչոյ, կեցից պահպանեալ ընդ այնոսիկ՝ որ կարդան զքեզ 'ի բոլոր սրտէ։ Եւ 'ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ, զոր աստուածային արեամբդ քո ներկեալ նորոգեցեր, և 'ի նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ մկրտեցեր, և 'ի փառս պատկերի քո նկարեալ յօրինեցեր. այսու պարգևօք աստուածականօք՝ ամաչեսցէ սատանայ. քակտեսցին մեքենայքն. բարձցին որոգայթքն. պարտեսցին մտրուցեալքն. պակասեսցին զէնքն սայրասուրք. մերժեսցի մէգն. փարատեսցի խաւարն. մեկնեսցի մառախուղն։ Բաղուկ քո հովանաստցի, և աջ քո կենդանացէ. վասն զի դիտած ես և ողորմած, և անուն քո կոչեցեալ է 'ի վերայ ծառայից քոց։ Եւ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ սրբով՝ փառք և իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից. ամեն։

ԱՂՕԹՔ ՁՕՐԱՒՈՐ

Նորին Սրբոյն Գրիգորի։

Բան խա։

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ յամենայնի. հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ, որ տկարանայ առ 'ի քէն և ոչինչ. որ 'ի ծագել անստուեր նշուլիս ողորմութեան քո փառաց, հալին մեղք, հալածին դեւք, ջնջին յանցանք, խզին կապանք, խորտակին շղթայք, կենդանաձնին մահայեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառախուղն, փարատի մռայլն, ըստատի աղջամուղջն, վերանայ մութն, դնայ դիշերն, տարաղրի տագնապն, չքանան չարիքն, հալածին յուսահատութիւնքն, և թագաւորէ ձեռն քոյ ամենակար, քաւիչդ ամենայնի։ Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել. թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բարեմ ողորմութեամբդ, զի դու միայն ես յերկնի անճառ, և յերկրի անշնին, 'ի տարր դոյն, և յեղբս ծագայ աշխարհի, ակիզբն ամենայնի և յամենայնի ամենայն լրմամբ, օրհնեալ 'ի բարձունս, և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս, ամէն։

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄՆ

Հրաժարիմք 'ի սատանայէ և ամենայն խաբէութենէ նորա, 'ի պատրանաց նորա, 'ի խորհրդոց նորա, 'ի գնացից նորա, 'ի չար կամաց նորա, 'ի չար հրեշտակաց նորա, 'ի չար պաշտօնէից նորա, 'ի չար կամարարաց նորա, և յամենայն չար գործութենէ նորա՝ հրաժարելով հրաժարիմք։

Զայս երիցս կրկնէ՝ երես 'ի յարեւմուտս եւ ձեռս 'ի կոր ունելով. եւ ապա դառնայ յարեւելս, եւ սկսանի զդաւանութիւն ուղղափառ հաւատոյ, բացագլուխ եւ ձեռնամած կերպիւ, եւ ասէ։

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար սրբոյ Հայրն աստուած՝ անեղ, անծին, և անսկիզբն. այլ եւ ծնող որդւոյ և բղխող հոգւոյն սրբոյ։ Հաւատամք զբանն աստուած՝ անեղ, ծնեալ, և սկսեալ 'ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յեղոյ և ոչ կրտսեր, այլ որքան հայրն հայր՝ ընդ նմին և որդին որդի։ Հաւատամք զսուրբ հոգին աստուած անեղ, անժամանակ. ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ 'ի հօրէ. էակից հօր և փառակից որդւոյ։ Հաւատամք զերրորդութիւնն սուրբ՝ մի բնութիւն, մի աստուածութիւն. ոչ երեք աստուածք, այլ մի աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն. արարիչ երեւելեաց և աներեւութից։ Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ զթողութիւն մեղաց՝ հաղորդութեամբ սրբոց։ Հաւատամք զմին յերից անձանց զբանն աստուած՝ ծնեալ 'ի հօրէ նախ քան

գյաւիտեանս. 'ի ժամանակի ինչեալ յաստուածածին կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում աստուածութեանն. իննամսեայ ժուժկալեալ յարդանդի անարատ կուսին. և եղեւ աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգւով և մտօք և մարմնով. մի անձն, մի դէմ, և միաւորեալ մի բնութիւն։ Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման և առանց այլայլութեան. անսերմն յղութիւն և անապական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա՝ և ոչ վախճան մարդկութեան նորա։ (Զի Յիսուս Քրիստոս երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան)։ Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս շրջեալ 'ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ 'ի միրտութիւն։ Հայր 'ի վերուստ վկայեալ՝ դա՛ է որդի իմ սիրելի. և հոգին սուրբ աղաւնակերպ ինչեալ 'ի վերայ նորա։ Փորձեալ 'ի սատանայէ և յաղթեալ նմա։ Քարոզեալ մարդկան ըդվրկութիւն։ Աշխատեալ մարմնով, վաստակեալ՝ քաղցեալ՝ և ծարաւեալ։ Յետոյ եկեալ կամաւ 'ի չարչարանս. խաչեալ և մեռեալ մարմնովն, և կենդանի աստուածութեամբն։ Մարմինն եղեալ 'ի գերեզմանի՝ միաւորեալ աստուածութեամբն, և հոգւովն ինչեալ 'ի դժոխս՝ անբաժանելի աստուածութեամբն։ Քարոզեալ հոգւոցն՝ աւերեալ դդըժոխս՝ և ազատեալ զհոգիս։ Յետ երից աւուրց յարուցեալ 'ի մեռելոց և երևեալ աշակերտացն։ Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ-

աջմէ հօր։ Այլեւ գալոց է նովին մարմնոքն և փառօք հօր՝ 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս. որ և յաւրութիւն ամենայն մարդկան։ Հաւատամք և դՀաստուցումն դործոյ, արդարոցն կեանք յաւիտենական, և մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական։

ԶՂՋՈՒՄՆ

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ։ Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ՝ և սրբուհւոյ Աստուածածնին, և առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր դործեալ եմ։ Քանզի մեղայ խորհրդով բանիւ և դործով, կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անդիտութեամբ, մեղայ Աստուծոյ։ Մեղայ հոգւովս և զօրութեամբ սորա, մտօքս և շարժմամբ սորա, մարմնովս և զդայութեամբ սորա։ Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս, խորամանկութեամբ, անդգամութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ և ժլատութեամբ, զեղխութեամբ և անիրաւութեամբ, չարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ, և թերամտութեամբ, մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ չար խորհրդով մտացս. նենդութեամբ, ատելութեամբ, խելթիւ, մախանօք, յաչախանօք, թուրութեամբ, պոռնկական խորհրդով, արուական, իդական, անասնական, դրաստական, դազանական, 'ի դիշերի և 'ի տունջեան, երազական դիճութեամբ, և անրջական դարշ աղտեղութեամբ, մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս. հեշտութեամբ, պղերգութեամբ, յօրանչմամբ քնոյ, շարժութեամբ մարմնոյս, զաղրագործութեամբ 'ի պէս պէս ախտս, հեշտալրութեամբ լսելեացս, արատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրտիս, խղութեամբ ուրնդացս, պագշոտութեամբ բերանոյս, անժուժկալութեամբ, շուայտութեամբ, և արբեցութեամբ։

մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզուիս. ստախօսութեամբ, սուտ երդմամբ, երդմնազանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճաբանութեամբ, բանսարկութեամբ, շողմոգութեամբ, քսու, դասարկաբանութեամբ և ծաղու, զրախօսութեամբ, հերձախօսութեամբ և անիծաբանութեամբ, տրրտունջելով, դժգոհելով, բամբասելով, և հայհոյելով. մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս. ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով, և ընդ դարձս ածելով, մեղայ Աստուծոյ։

Մեղայ ամենայն յօդուածովք շինուածոյս և ամենայն անդամօքս մարմնոյս, հնդեակ զգայարանօքս, և վերեկի շարժմամբս. վերամբարձ ուռնահարութեամբ, և վայրագարշ մեղկութեամբ, յաչ և յահեակ խոտորելով, զառաջնոյն մեղանչելով, և վերջնոյն չար նշանակ գալով. մեղայ Աստուծոյ։

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօքդ՝ մահացու մեղօքդ. հպարտութեամբ՝ և մասամբքդ նոցին. նախանձու՝ և մասամբքդ նոցին. քարկոյծեամբ և

մասամբք նորին. ծուլութեամբ՝ և մասամբք նորին. ագահութեամբ՝ և մասամբք նորին. որկրամոլութեամբ՝ և մասամբք նորին. բղջախոհութեամբ՝ և մասամբք նորին, մեղայ Աստուծոյ։

Այլ և մեղայ ամենայն պատուիրանացն աստուծոյ, յանձնարելեացն և հրաժարելեացն. զի ոչ զյանձնարականն կատարեցի, և ոչ 'ի հրաժարելեացն հեռացայ։ Զօրէնս առի՝ և յօրինացն հեղգացայ։ 'ի կարգս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ, և գործոյս անարժան դտայ. գիտելով զչարն կամաւ կորացայ, և 'ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ. վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ։

Զո՞րն ասեմ, կամ զո՞րն խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք իմ. աններելի են ցաւք իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ. մեղայ Աստուծոյ։

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան և բարեխօս առ միածին Որդին Աստուծոյ. զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ, արձակեսցես զիս 'ի կապից մեղայ իմոց, աղաչեմ զքեզ։

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Աստուած, և թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, խոստովանաւելոյդ և մոռացելոց։ Եւ ես կարդաւս քահանայական իշխանութեան, և հրամանաւն Աստուածային՝ թէ Զոր արձակիցէք յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս։ Նովին բանիւն արձակեմ զդ

քեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց քոց. 'ի խորհրդոց՝ 'ի բանից՝ և 'ի գործոց, յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Եւ դարձեալ՝ տամ զքեզ 'ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ 'ի բարեգործութիւն և 'ի փառս հանդերձեալ կենացն. ամէն։

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՆԻԿԻԱԿԱՆ

Հաւատամք 'ի մի Աստուած 'ի Հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երեւելեաց և անտեսանելեաց։ Եւ 'ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս Որդին Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ՝ միածին, այսինքն յէութենէ Հօր։ Աստուած յԱստուծոյ, լոյս 'ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ և ոչ արարած։ Նոյն ինքն 'ի բնութենէ Հօր, որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս և 'ի վերայ երկրի, երեւելիք և անտեսանելիք։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ 'ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարեալապէս 'ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն Սրբով։ Որով էառ զմարմին զհոգի և զմիտս, և զամենայն որ ինչ է 'ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդաւուր յարուցեալ, ելեալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր՝ 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։ Հաւատամք և 'ի Սուրբ Հոգին՝ յանեղն և 'ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և յաւետարանս։ Որ էջն 'ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, և բնակեցաւ 'ի սուրբսն։ Հաւատամք և 'ի մի միայն ընդհանրական և յառաքե-

լական եկեղեցի, 'ի մի միութիւն, յապաշխարութիւն, 'ի քաւութիւն և 'ի թողութիւն մեղաց։ Ի յարութիւնն մեռելոց, 'ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից և 'ի կեանսն յաւիտենականս։

Մինչեւ ցատա են հաւատոյ բանք։

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգի, կամ թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինիլ զՈրդին Աստուծոյ և կամ զՍուրբ Հոգին. և թէ՝ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի։

ՓԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ. և յերկիր խաղաղութիւն 'ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ։ խոստովանիմք Տէր զքեզ և երկիրպագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք Տէր զքէն վասն մեծի փառացքոց։ Տէր թագաւոր Սուրբդ երկնային. Աստուած և Հայր ամենակալ։ Տէր և Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և Սուրբ Որդի։ Տէր Աստուած

դառն Աստուծոյ և Որդի Հօր. որ առեր զմեղս 'ի կուսէն։ Ողորմեցար, բարձեր զմեղս աշխարհի. և արդ ընկալ զաղաչանս մեր։ Սուրբդ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեաց մեզ։ Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես՝ դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ Տէր և Հոգիդ Սուրբ որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր. ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ, Տէր և գովեմք զանուն Սուրբ քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա տէր զորս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղայ պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց, գովեալ և փառաւորեալ է անուն Սուրբ քո յաւիտեանս ամէն։ Օրհնեալ Տէր ուստ ինձ զարդարութիւնս քո։ Օրհնեալ Տէր ուստ ինձ զարդարութիւնս քո։ Օրհնեալ Տէր ուստ ինձ զարդարութիւնս քո։ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես ասացեմ Տէր ողորմեա ինձ, և բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։ Ցոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո և զփրկութիւնս քո տուր մեզ տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Տէր իմ ընդ քեզ ապաւէն ինձ արարի, ուստ ինձ առնել զկամս քո զի դու ես աստուած իմ։ Ի քէն է տէր աղբիւր կենդանութեան, և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ Տէր։

ՄԱՂԹԱՆՔ

Զհանդստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ մարդասէր աստուած 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց։
Մեր մեղաց և բաղումս յանցանացն թողութիւն շնորհեա, և քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։
Փառք քեզ տէր աստուած մեր, որ պարգևեցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել։
Մարդասէր աստուած, զառաջիկայ դիշերս որ 'ի վերայ մեր գալոց է՝ 'ի մեղաց փրկեա, 'ի չարեաց ազատեա, և 'ի գործս բարիս առաջնորդեա։
Ողորմեա օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա 'ի խաղաղութեան։
Տէր աստուած մեր տուր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի. բարձ զցասումն և զպատուհասն 'ի յարարածոց քոց։
Ողորմեաց հարց և եղբարց մերոց կենդանեաց և հանգուցելոց։
Ողորմեաց զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, ողորմաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ։
Տէր աստուած, օգնեա թագաւորաց քրիստոնէից և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նո-

ցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան։
Տէր աստուած մեր, պահեա զառաջնորդս և զեղ-
բայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով 'ի կամս ո-
ղորմութեան քո։
Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քո հալածեա
զերեւելի և զաներեւոյթ թշնամին 'ի սահմանաց
մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ։
Փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից։
Եւ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն։

ՅԱՆԿ ՍԱՂՄՈՍԱՑ

Ըստ կարգի այբուբենից։

Աղաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր . . . կեւ։
Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր . . . . . ղթ։
Ապրեցո զիս տէր, զի նուաղեաց սուրբ . . . . . ժա։
Ապրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ . . . . . ճլթ։
Առ գետս բաբելացւոց . անդ նստէաք . . . . . ճլզ։
Առ քեզ տէր կարդացի աստուած իմ, մի . . . . . իէ։
Առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ . . . . . իզ։
Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ . . . . . ճիբ։
Ասաց անզգամն 'ի սրտի իւրում . թէ ոչ . . . . . ժզ։
Ասաց անզգամն 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ . . . . . ծբ։
Ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ . . . ճթ։
Ասացի թէ պահեցից զճանապարհս իմ . . . . . լբ։
Ասէ անօրէնն 'ի մեզանչել ընդ միտս . . . . . լե։
Աստուած՝ ականջօք մերովք լուաք զոր հարքն . . խզ։
Աստուած աստուած իմ, ես առ քեզ առաւօտ . . կբ։
Աստուած աստուած իմ նայեաց առիս . . . . . իա։
Աստուած աստուծոյ տէր խօսեցաւ եւ կոչեաց . . . խթ։
Աստուած եկայ 'ի ժողովս աստուծոյ . . . . . ձա։
Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր . . . . . նա։
Աստուած մեր ապաւէն եւ զօրութիւն . . . . . խն։
Աստուած մերժեցեր եւ աւերեցեր զմեզ . . . . . ծթ։
Աստուած մոլն հեթանոսք 'ի ժառանգու . . . . . հր։
Աստուած յանուան քում կեցո զիս, եւ 'ի զօ . . ծզ։
Աստուած յօգնել ինձ նայեաց . եւ տէր . . . . կթ։
Աստուած ողորմեա մեզ եւ օրհնեա զմեզ . . . . . կզ։
Աստուած ո՞ քեզ նմանիցի . մի լռեր եւ . . . . . ձբ։
Աստուած վրէժխնդիր . տէր աստուած . . . . . ղգ։

Աստուած օրհնութեան իմոյ մի լռեր · զի . . . . . ճը։
Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն . . . . . ճլդ։
Բաղում անգամ մարտեան ընդիս . . . . . ճլը։
Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն . . . . կա։
Բանից իմոց ուկն զիր տէր, եւ 'ի միտ առ . . . . . ե։
Բարի է խոստովան լինիլ տեառն, եւ սաղմոս . . . զա։
Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ եւ թա . . . . ճխդ։
Բարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ընկալար . . . . . իթ։
Բոլխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բարի . . . . . խդ։
Գոնացայց զքէն տէր բոլորով սրտիւ . . . . . թ։
Գուլեա երուսաղէմ զտէր . . . . . ճխէ։
Դատ արա ինձ աստուած, եւ իրաւ արա . . . . . խբ։
Դատ արա ինձ տէր զի ես յամբծութեան . . . . . իե։
Դատեա տէր զայնոսիկ ոյք դատեն . . . . . լդ։
Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ, ասասցէ . . . . . ճիդ։
Եթէ ոչ տէր չինէ զտունն, 'ի նանիր . . . . . ճիզ։
Եկայք ցնծասցուք 'ի տէր, աղաղակեսցուք . . . . զդ։
Երանեալ են ամբիծք 'ի ճանապարհի . . . . . ճժը։
Երանեալ է այր որ երկնչի 'ի տեառնէ . . . . . ճժա։
Երանեալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս . . . . . ա։
Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի տեառնէ . . ճիէ։
Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն . . . . . իա։
Երանի, ում թողութիւն եղեւ մեղաց . . . . . լա։
Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ եւ . . . . . ժբ։
Զի բարի կամ զի վայելուչ, զի բնակին . . . . . ճլբ։
Զի պարծի 'ի չարութեան հզօր . . . . . ծա։
Զողորմութիւնս քո տէր յաւիտեան օրհ . . . . . ծբ։
Ընդէր խռովեցան հեթանոսք եւ ժողովուրդք . . . . . բ։
Ընդէր մերժեցեր աստուած խաղաւ . . . . . հդ։
Թէ արդարեւ զարդարութիւն խօսէիք . . . . . ծէ։
Ինքեւ զի բարի է իսրայէլի աստուած . . . . . հբ։

Ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն . . . . . ճիե։
Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր, տէր . . . . . ճիթ։
Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած . . . . . ղ։
Ինեղութեան իմում ես առ քեզ տէր կարդացի . . ճժթ։
Ի տէր յուսացայ · որպէս ասիցէք ցանձն . . . . . ժ։
Ի քեզ տէր յուսացայ, մի ամաչեցից յաւիտեան . . ք։
Ի քեզ տէր յուսացայ մի ամաչեցից յաւիտ . . . . հ։
Լուարուք զայս ամենայն ազգք · ուկնդիր . . . խը։
Լուիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան . . . . ժթ։
Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ . . . կդ։
Լուր աստուած աղօթից իմոց, եւ նայեայ տէր . կ։
Լուր տէր արդարութեան, եւ նայեա . . . . . ժզ։
Խոնարհեցո տէր զունկն քո՝ եւ լուր ինձ . . . . ձե։
Խոստովան եղերուք տեառն՝ եւ կարդա . . . . . ճդ։
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի բարի է . . . . ճժէ։
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի բարի է . . . . ճլե։
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցր է . . . . . ճե։
Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցր է . . . . ճզ։
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ . . . . ճլէ։
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ . . . . ճժ։
Խոստովան եղիցուք առ քեզ աստուած . . . . . հզ։
Ծափս հարէք ամենայն հեթա . . . . . խզ։
Կեցո զիս աստուած, զի հասին ջուրք . . . . . կը։
Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձու . . . ձդ։
Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս, ուստի է . . . . ճի։
Համբերելով համբերի տեառն, եւ նայեցաւ . . . . լմ։
Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ, եւ ես խո . . . . ճժե։
Հիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա . . . . . ձզ։
Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի . . . . . հզ։
Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի . . . . . ճխա։
Մատուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոյ . . . . . իր։

Մեծ է տէր. եւ օրհնեալ է յոյժ . . . . . խէ։
Մի նախանձիր ընդ չարս, եւ մի ընդ այնս . . . . ԼԸ։
Մինչեւ ցքրբ տէր՝ մոռանաս զիս . . . . . ժբ։
Յայտնի է 'ի հրէաստանի աստուած եւ . . . . . հե։
Յարիցէ աստուած՝ եւ ցրուեսցին ամենայն . . . . կէ։
Յելանելն իսրայէլի յեգիպտոսէ . . . . . ճժզ։
Յիշեա տէր զդաւիթ, եւ զամենայն հեզու . . . . ճլա։
Յողորմութիւն եւ յիրաւունս օրհնե . . . . . ճ։
Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ . . . . . հէ։
Ողորմեա ինձ աստուած, զի կոխեաց . . . . . ծե։
Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ . . . . . ծզ։
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողոր . . . . . ծ։
Ո յուսայ 'ի տէր, որպէս լեառն սիօն . . . . . ճիզ։
Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ . . . . . զ։
Որ հովուեաց իսրայէլի՝ նայեաց, որ . . . . . հթ։
Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօրու . . . . . ձզ։
Որպէս փափագի եղջերու 'յաղբերս . . . . . խա։
Ունկնդիր աստուած աղօթից իմոց. եւ . . . . . ծզ։
Ուրախ եղէ ես՝ այք ասէին ցիս . . . . . ճիա։
Պահեա զիս աստուած իմ, զի ես 'ի քեզ . . . . . ժե։
Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած, պատ . . . . . ճէ։
Սիրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն . . . . . ճժզ։
Սիրեցից զքեզ տէր զօրութիւն իմ . . . . . ժէ։
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . . . . . իզ։
Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ . . . . . ձթ։
Տէր աստուած իմ՝ 'ի քեզ յուսացայ, փրկեր . . . . . է։
Տէր աստուած փրկութեան իմոյ, 'ի տուէ . . . . ձէ։
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ . . . . . զ։
Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովք . . . . . ղբ։
Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն զգեցաւ . . . . . ղբ։
Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր . . . . . ղգ։

[illegible]

1892 [illegible] 31 [illegible]

[illegible]
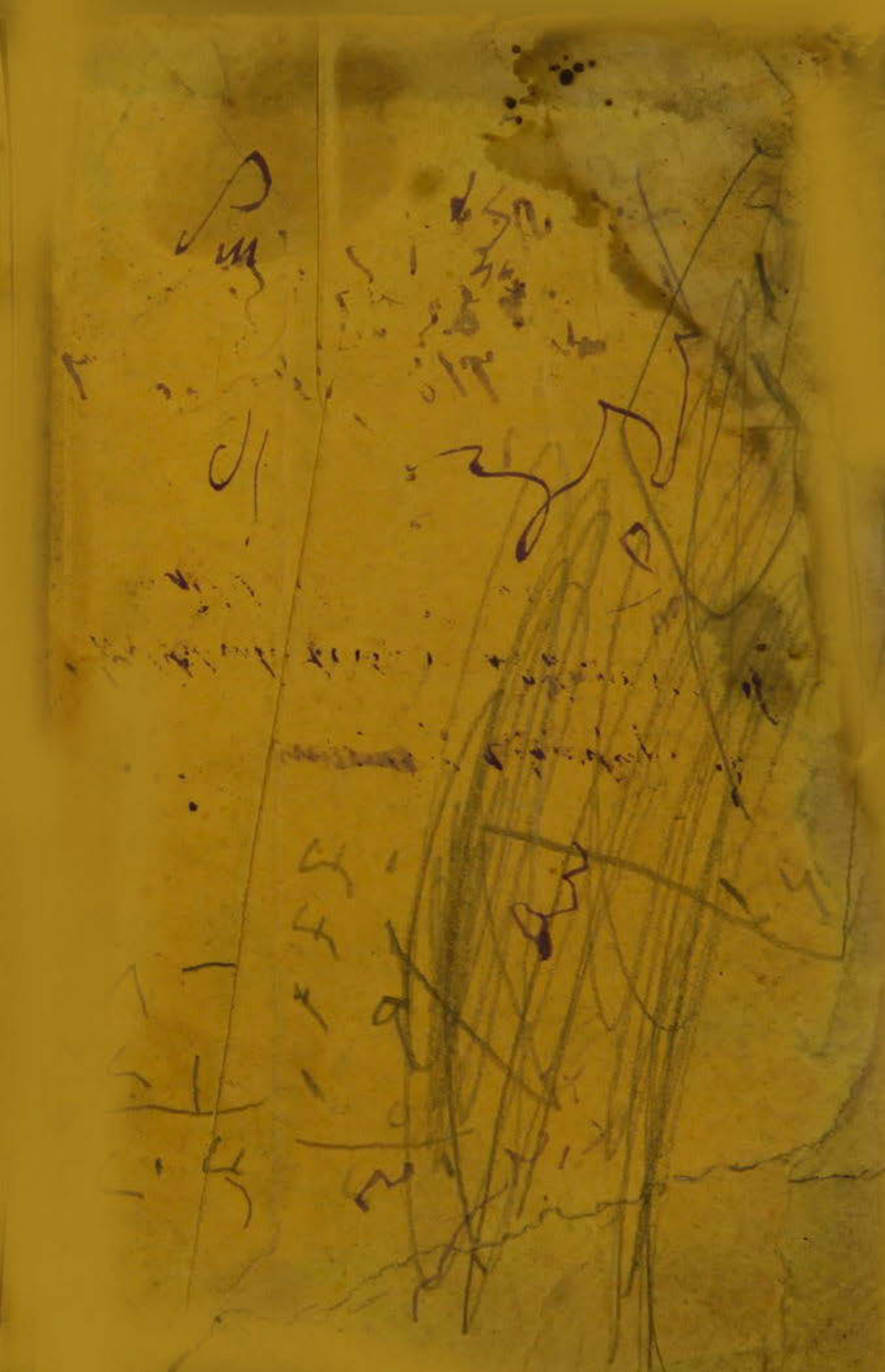
1894 թվականի 14 նոյեմբերին.
Ֆ. Փանասեանցի ։ Հարգելի ազգակցի
հարգանքներով Ֆ. Փանասեանց